

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

**ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU
RAPORU**

Aralık 2009

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
GRAFİK LİSTESİ	ii
KUTU LİSTESİ.....	iii
KISALTMA LİSTESİ	iv
GİRİŞ	1
GENEL DEĞERLENDİRME	2
1. DOĞRUDAN YATIRIMLAR.....	7
1.1. Yurtdışında Doğrudan Yatırımlar	8
1.1.1. Özsermaye ve Yeniden Yatırıma Dönüştürülen Karlar.....	8
1.1.2. Diğer Sermaye	9
1.2. Yurtiçinde Doğrudan Yatırımlar.....	9
1.2.1. Özsermaye ve Yeniden Yatırıma Dönüştürülen Karlar.....	9
1.2.2. Diğer Sermaye	12
2. PORTFÖY YATIRIMLARI	13
2.1. Varlıklar	13
2.2. Yükümlülükler.....	14
2.2.1. Hisse senetleri	15
2.2.2. Borç senetleri	16
3. DİĞER YATIRIMLAR.....	17
3.1. Ticari Krediler	17
3.1.1. Varlıklar	17
3.1.2. Yükümlülükler	17
3.2. Krediler	19
3.2.1. Varlıklar.....	19
3.2.2. Yükümlülükler	19
3.2.2.1. Genel Hükümet.....	21
3.2.2.2. Merkez Bankası	22
3.2.2.3. Bankalar	22
3.2.2.4. Diğer Sektörler	24
3.2.2.4.1. Uzun Vadeli Krediler	25
3.2.2.4.2. Kısa Vadeli Krediler	29
3.3. Mevduatlar	29
3.3.1. Varlıklar.....	29
3.3.1.1. Bankalar	29
3.3.1.2. Diğer Sektörler	29
3.3.2. Yükümlülükler	29
3.3.2.1. Merkez Bankası.....	29
3.3.2.2. Bankalar	30
3.4. Diğer Varlıklar.....	30
4. RESMİ REZERV VARLIKLARI.....	30
EK TABLOLAR	32

GRAFİK LİSTESİ

- Grafik 1-a** Uluslararası Yatırım Pozisyonu/GSYH (%)
- Grafik 1-b** Türkiye'nin UYP'si ve Dışa Açıklık Oranı (%)
- Grafik 2-a** Varlıkların Kompozisyonu, 2008
- Grafik 2-b** Yükümlülüklerin Kompozisyonu, 2008
- Grafik 3-a** Varlıkların Kompozisyonu, 2009
- Grafik 3-b** Yükümlülüklerin Kompozisyonu, 2009
- Grafik 4** Yatırım Ayrımında Varlıklar
- Grafik 5** Yatırım Ayrımında Yükümlülükler
- Grafik 6-a** Yurtdışında Doğrudan Yatırımlar-Sektörel Dağılım
- Grafik 6-b** Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetlerinin Kompozisyonu
- Grafik 7** Yurtiçinde Doğrudan Yatırımlar-Sektörel Dağılım
- Grafik 8** Türkiye'de Finansal Kuruluşlara Yapılan Yatırımın Kompozisyonu
- Grafik 9** Türkiye'deki Doğrudan Yatırımların Ülke Ayrımında Dağılımı
- Grafik 10** AB Ülkelerinin Türkiye'ye Yaptıkları Doğrudan Yatırımların Coğrafi Dağılımı
- Grafik 11** Yurtdışında Yapılan Portföy Yatırımlarının Sektörel Kompozisyonu
- Grafik 12** Portföy Yatırımları/Yükümlülükler-Enstrüman Dağılımı
- Grafik 13** Krediler-Borçlu Dağılımı (Yükümlülükler)
- Grafik 14** Krediler-Borçlu Ayrımında Vade Yapısı (Yükümlülükler)
- Grafik 15** Özel Bankaların Uzun Vadeli Kredilerinin Faiz Türü Sınıflaması
- Grafik 16** Diğer Sektör-Özel/Uzun Vadeli Krediler Faiz Türü Sınıflaması
- Grafik 17** Resmi Rezervlerin Kompozisyonu (Aralık 2009)

KUTU LİSTESİ

Kutu 1	Uluslararası Yatırım Pozisyonu İle Ödemeler Dengesi Akım-Stok İlişkisi
Kutu 2	Dışa Açıklık Oranı
Kutu 3	OECD Doğrudan Yatırımlar Referans Tanımı 4.El Kitabı
Kutu 4	IMF Tarafından Düzenlenecek Olan Eşgüdümlü Doğrudan Yatırım Anketi
Kutu 5	Yurtdışı Doğrudan Yatırım Anketi
Kutu 6	Doğrudan Yatırım İstatistiklerinde İlk Ülke/Nihai Ülke Ayrımı
Kutu 7	Global Doğrudan Yatırım Trendleri
Kutu 8	IMF Eşgüdümlü Portföy Yatırım Anketi-Varlıklar, 2008
Kutu 9	Seçilmiş Borsa Endeksleri, Yıl Sonu Kapanış Değerleri
Kutu 10	IMF Eşgüdümlü Portföy Yatırım Anketi-Yükümlülükler, 2008
Kutu 11	Bazı AB Ülkeleri (PIIGGS) için Seçilmiş Dış Borç ve Makroekonomik Göstergeler
Kutu 12	Seçilmiş Ülkelerin Sektörlere ve Enstrümana göre Toplam Dış Borç Stoku
Kutu 13	32 Sayılı Karar'ın Döviz Kredileri Hükümlerinde Yapılan Bazı Değişiklikler
Kutu 14	IMF Özel Çekiş Hakları(SDR) Tahsisatı

KISALTMA LİSTESİ

AB: Avrupa Birliği

BIS: Uluslararası Ödemeler Bankası

DİBS: Devlet İç Borçlanma Senetleri

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

GSYH: Gayri Safi Yurtiçi Hasıla

Hazine: T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı

IMF: Uluslararası Para Fonu

İMKB: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası

KMDTH: Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat Hesapları

Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.

MKK: Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.

OECD: İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı

PGI: IMF Temel Küresel Göstergeler

SDR: IMF Özel Çekme Hakları

TÜİK: T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu

UNCTAD: Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Örgütü

UYP: Uluslararası Yatırım Pozisyonu

GİRİŞ

Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından Türkiye'nin yurtdışı varlık ve yükümlülüklerinin belli bir tarih itibarıyla stok değerini gösterecek şekilde 1996 yılından itibaren derlenmeye başlanmıştır. 2000 yılında varlık ve yükümlülük kalemlerine doğrudan yatırım ve 2001 yılında varlık kalemine Türkiye'nin yurtdışı portföy yatırım stok rakamlarının eklenmesi ile UYP, varlıklarda; portföy yatırımları, doğrudan yatırımlar, diğer yatırımlar, rezerv varlıklar, yükümlülüklerde ise doğrudan yatırımlar, portföy yatırımları ve diğer yatırımlar ana kalemlerinden oluşacak şekilde yıllık ve gösterge niteliğinde aylık dönemlerde yayımlanmaktadır. UYP, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı (Hazine), T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB), Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. (MKK), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. (Merkez Bankası) kayıtları, Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund-IMF) ve Uluslararası Ödemeler Bankası'nın (Bank for International Settlements-BIS) ilgili istatistiki çalışmaları ile bankaların gerek kendi gerekse müşterilerinin işlemleriyle ilgili bildirimleri ve firmalardan beyan esasına dayalı olarak sağlanan verileri içeren çok çeşitli kaynaklardan elde edilen bilgilerin biraraya getirilmesiyle hazırlanmaktadır.

Kutu 1

Uluslararası Yatırım Pozisyonu İle Ödemeler Dengesi Arasındaki Akım-Stok İlişkisi

Bir ekonomideki yerleşik kişilerin yurtdışı yerleşik kişilerden olan finansal alacakları ile rezerv varlık olarak tutulan altın şeklindeki finansal varlıklarının ve yerleşiklerin yurtdışı yerleşik kişilere olan finansal yükümlülüklerinin belli bir tarihteki stok değerini gösteren **UYP'de stoklar** her **dönem sonunda geçerli piyasa değerleri üzerinden** değerlendirilmekte ve yine **dönem sonunda geçerli kurlarla ABD dolar karşılıkları** bulunmaktadır. Buna göre, **dönem sonu piyasa fiyatlarıyla ve cari kurlarla değerlendirilmiş** varlık ve yükümlülük kalemleri için iki dönem arasındaki fark, **ödemeler dengesi finans hesaplarındaki akım rakamları ile iki dönem arasındaki piyasa değeri değişimi ve kur farklarından** oluşmaktadır.

Kısaca, belirli bir dönem arasındaki (örneğin 2008 ve 2009 yıl sonları için) **akım hareketleri** ödemeler dengesi istatistiklerine kaydedilmekte, **değer ve kur farkı değişimleri** ile birlikte akım hareketleri UYP'ye yansıtılmakta ve ödemeler dengesinde yer alan finansal hesapların stok tutarları oluşmaktadır. Böylece **iki dönem arasındaki stok farkı içindeki değer ve kur farkı değişimleri, ödemeler dengesi istatistikleri ile UYP arasındaki farkı** oluşturmaktadır.

Bu haliyle, ödemeler dengesi ve uluslararası yatırım pozisyonu istatistikleri birlikte değerlendirilmesi gereken makroekonomik veriler olarak ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, IMF tarafından altıncı versiyonu 2009 Aralık ayında yayımlanan ve bir önceki versiyonda ismi "**Ödemeler Dengesi El Kitabı**" olan temel kaynak, altıncı versiyonda "**Ödemeler Dengesi ve Uluslararası Yatırım Pozisyonu El Kitabı**" olarak değiştirilmiştir.

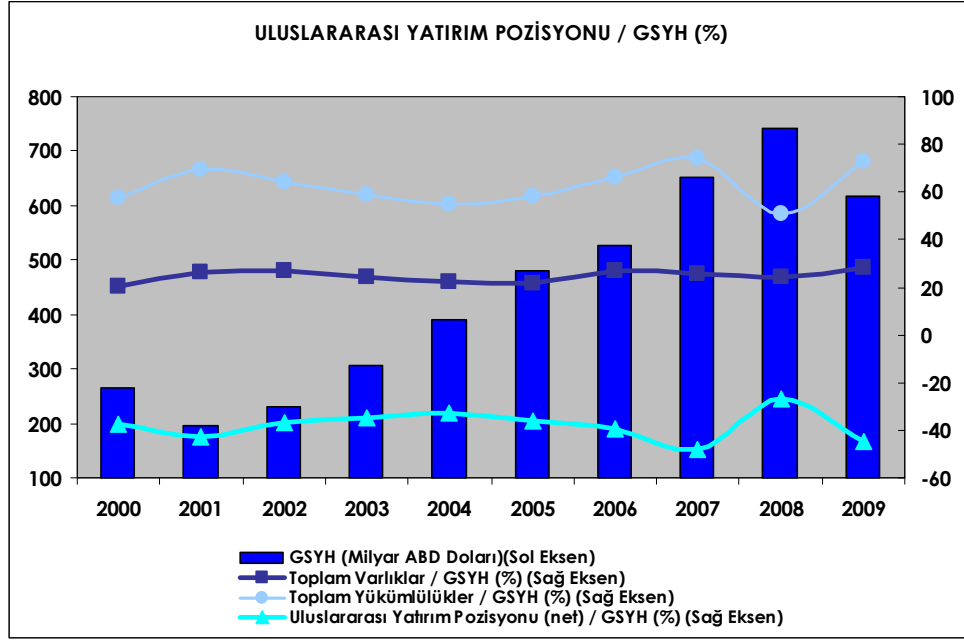

GENEL DEĞERLENDİRME

Bu bölümde yapılan değerlendirmeler, Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP) 2008 yıl sonu verileri ile 2009 yıl sonu verilerinin değerlendirmesini içermektedir.

UYP tablosunda, 2009 yılı sonunda Türkiye'nin yurtdışı varlıkları 175 milyar ABD doları, yükümlülükleri ise 451,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiş, söz konusu tutarlar sırasıyla Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın (GSYH) yüzde 28,3'ünü ve yüzde 73,1'ini oluşturmuştur. 2008 yıl sonunda söz konusu tutarlar 180,3 milyar ABD doları (GSYH'ye oranı yüzde 24,3) ve 379,6 milyar ABD doları (GSYH'ye oranı yüzde 51,2) olmuştur.

Grafik 1-a

2008 yılı sonunda -199,3 milyar ABD doları olan ve Türkiye'nin yurtdışı varlıkları ile yurtdışına olan yükümlülüklerinin farkı olarak tanımlanan net UYP, 2009 yılı sonunda -276,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu artışta, varlıkların 5,3 milyar ABD doları azalışı ile yükümlülüklerin 71,6 milyar ABD doları artışı etken olmuştur.

2007 yılının son çeyreğinde başlayan, 2008 yılının ikinci yarısında başta ABD'de olmak üzere bazı büyük mali kuruluşların iflas etmesiyle derinlik ve yaygınlık kazanan, 2009 yılı sonu itibarıyla kademeli ve yavaş toparlanma işaretleri gösteren küresel finansal kriz, Türkiye'nin UYP'sinin ana kalemleri olan doğrudan yatırımlar, portföy yatırımları, diğer yatırımlar ve rezerv varlıkları üzerinde 2007-2008 ve 2008-2009 dönemleri arasında farklı etkiler göstermiştir.

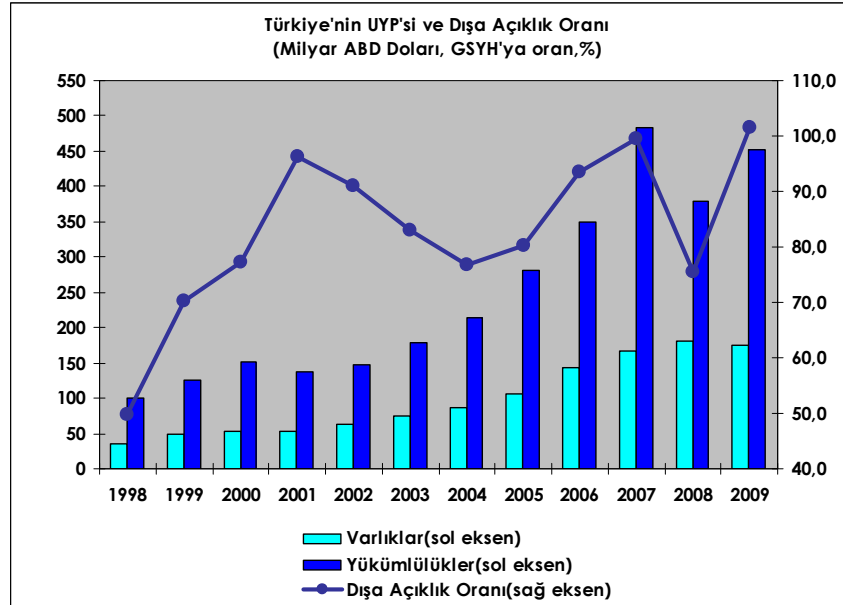
2001 yılından itibaren net UYP'nin GSYH'ye oranlarındaki gelişim izlendiğinde, söz konusu oranda 2004 yılına kadar azalan, 2004 yılından 2007 yılına kadar artan, 2008 yıl sonunda yükümlülük azalışı nedeniyle azalan, 2009 yıl sonunda ise yükümlülük artışı nedeniyle tekrar artan bir seyir izlenmiştir. Özellikle yükümlülüklerin GSYH'ye oranında 2007 yılında yüzde 73,9'dan 2008 yıl sonunda yüzde 51,2'ye düşüş, 2009 yıl sonunda ise tam tersi bir gelişme ile yüzde 73,1'e yükseliş küresel kriz sürecinin her iki yönde gözlemlenen etkilerini yansıtmaları açısından dikkat çekicidir.

2008 yıl sonu itibarıyla özellikle yabancı sermaye ve menkul kıymet yükümlülük kalemlerinde küresel krizin etkisiyle ortaya çıkan azalışın, yaşanan kısmi toparlanmanın etkisiyle 2009 yılı sonu itibarıyla tekrar artmaya başlaması, toplam varlık ve yükümlülük kalemleri arasındaki farkın görece olarak tekrar artmasına yol açmıştır. Bu artışın akım, değer ve kur farkı ayrıntıları ileride ilgili bölümlerde ele alınacaktır.

(Cari değerler) (Milyon ABD Doları)	2000	2001	2002	2003	2004	2005
UYP (Net)	-98.651	-84.730	-85.439	-105.863	-127.807	-175.011
Varlıklar	53.193	52.218	62.270	73.713	86.012	105.863
Yükümlülükler	151.844	136.948	147.709	179.576	213.819	280.874
GSYH	265.384	196.736	230.494	304.901	390.387	481.497
Dışa Açıklık Oranı (%) (*)	77,3	96,2	91,1	83,1	76,8	80,3
UYP (net)/GSYH (% Pay)	-37,2	-43,1	-37,1	-34,7	-32,7	-36,3
Top.Var./GSYH (% Pay)	20,0	26,5	27,0	24,2	22,0	22,0
Top.Yük./GSYH (% Pay)	57,2	69,6	64,1	58,9	54,8	58,3
(Cari değerler) (Milyon ABD Doları)	2006	2007	2008	2009		
UYP (Net)	-206.901	-314.975	-199.334	-276.222		
Varlıklar	142.429	167.371	180.295	175.002		
Yükümlülükler	349.330	482.346	379.629	451.224		
GSYH	526.429	652.728	742.094	617.611		
Dışa Açıklık Oranı (%) (*)	93,4	99,5	75,5	101,4		
UYP (net)/GSYH (% Pay)	-39,3	-48,3	-26,9	-44,7		
Top.Var./GSYH (% Pay)	27,1	25,6	24,3	28,3		
Top.Yük./GSYH (% Pay)	66,4	73,9	51,2	73,1		

(*) Dışa açıklık oranı için bakınız Kutu 2.

Grafik 1-b

IMF'nin G-20 ülkelerinin makroekonomik istatistiklerini gösterir Temel Küresel Göstergeler (Principal Global Indicators)(PGI) veritabanı'ndan derlenen ve ülkelerin (Suudi Arabistan hariç) 2008 ve 2009 yıl sonları itibarıyla UYP verileri ile dışa açıklık oranını (Kutu 2) gösterir aşağıdaki Tablo'ya göre; 2007 yılında G-20 ülkeleri arasında Arjantin, Çin, Almanya ve Japonya'nın varlıklarının yükümlülüklerini aştığı, 2008 yılında bu ülkelere ek olarak Kanada ve Rusya'nın da net UYP'lerinin pozitif olduğu görülmektedir. Türkiye'nin de içinde bulunduğu diğer ülkelerin ise yükümlülükleri varlıklarından büyüktür.

2008 yıl sonu itibarıyla dışa açıklık oranı en yüksek ve en düşük ülkeler sırasıyla, İngiltere (GSYH'ye oranı yüzde 766) ve Hindistan (GSYH'ye oranı yüzde 59) olmuştur.

Türkiye'nin net UYP/GSYH oranı 2008 yılında eksi yüzde 26,9 iken, 2009 yılında oran eksi yüzde 44,7'ye çıkmış, dışa açıklık oranı ise 2008 yılında yüzde 75,5 iken, 2009 yıl sonunda yüzde 101,4'e yükselmiştir. Bu kapsamda, Türkiye gerek net UYP/GSYH oranı gerekse dışa açıklık oranı açısından G-20 ülkeleri arasında ortalama değerlere sahiptir.

G-20 Ülkelerinin Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP) ve Dışa Açıklık Oranı
(Milyar ABD Doları ve yüzde; 2007, 2008 ve 2009 yıl sonu itibarıyla)

Ülkeler	Varlık			Yükümlülük			UYP(Net)			UYP(Net)/GSYH(%)			Dışa Açıklık Oranı(%)		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
Arjantin	207	215		172	157		35	59		13	18		144	113	
Avustralya(*)	884	703	819	1.458	1.202	1.408	-575	-499	-589	-61	-48	-60	247	183	227
Brezilya(*)	370	413	464	920	692	996	-550	-279	-532	-40	-17	-34	94	67	93
Kanada	1.213	1.214	1.357	1.340	1.208	1.471	-127	6	-114	-9	0	-8	178	160	211
Çin	2.374	2.920		1.213	1.401		1.162	1.519		34	35		106	100	
AB Bölgesi	21.067	19.442	20.474	22.832	21.672	22.661	-1.765	-2.230	-2.187	-14	-16	-18	356	303	346
Fransa	7.192	6.063	6.816	7.236	6.385	7.132	-43	-322	-316	-2	-11	-12	556	436	523
Almanya	7.346	6.892	7.353	6.413	5.963	6.081	933	929	1.272	28	25	38	413	352	402
Hindistan	339	339		412	420		-73	-81		-6	-6		63	59	
Endonezya	98	79		267	225		-169	-146		-39	-29		84	60	
İtalya	2.827	2.579		3.316	3.047		-489	-468		-23	-20		290	245	
Japonya	5.355	5.721	6.027	3.160	3.236	3.135	2.195	2.485	2.892	50	51	57	194	183	181
Güney Kore	597	495	605	826	608	753	-230	-113	-148	-22	-12	-18	136	119	163
Meksika	218	234	239	614	640	592	-397	-405	-353	-39	-37	-40	81	79	95
Rusya	1.099	1.010		1.245	756		-145	254		-11	15		182	105	
Güney Afrika	215	181		283	192		-68	-11		-24	-4		174	133	
Türkiye	167	180	175	482	380	451	-315	-199	-276	-48	-27	-45	100	75	101
İngiltere	12.791	10.157	10.550	13.357	10.244	10.862	-566	-86	-312	-20	-3	-14	934	766	985
ABD	18.279	19.888		20.419	23.357		-2.140	-3.469		-15	-24		275	299	

Kaynak: IMF Temel Küresel Göstergeler (PGI)

Not: Raporun yayımlandığı tarih itibarıyla Çin, Hindistan, Endonezya, İtalya, Rusya, Güney Afrika ve ABD'nin 2009 yılı verileri IMF-PGI'de henüz yayımlanmadığı için tabloda boş bırakılmıştır.

(*) Avustralya için 2009 yılı verisi 2.çeyrek, Brezilya için ise 3.çeyrek itibarıyla yayımlanan verilerdir.

Kutu 2
Dışa Açıklık Oranı

“Dışa açıklık oranı”, bir ekonominin dış dünya/diğer ekonomiler ile ticari ve finansal ilişkisinin derecesi şeklinde tanımlanmaktadır.

Literatürde genel kabul görmüş tek bir oran veya formül bulunmamakta; bu oran, yapılan çalışmanın içerik ve amacına uygun olarak, farklı ekonomik göstergeler kullanılarak hesaplanmaktadır.

“Finansal dışa açıklık”, bir ülkenin dış dünya ile finansal ilişkisinin sonucunda ortaya çıkan dış varlık ve yükümlülük toplamının ülke GSYH'sına oranı olarak ifade edilmektedir. Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP) hacminin bir göstergesi olarak seçilen ve UYP'nin ana kalemleri olan Varlıklar ve Yükümlülükler toplamı söz konusu oranın hesaplanmasında yer almaktadır. Özetle, “Finansal dışa açıklık oranı”; (Varlıklar + Yükümlülükler) / GSYH şeklinde formüle edilmektedir.

Oranın, rakamsal gösterim şekline göre, 1 veya yüzde cinsinden 100'den büyük olması, dış varlık ve yükümlülük toplamının milli gelirden yüksek; 1 veya yüzde cinsinden 100'den küçük olması ise aynı toplamın milli gelirden düşük olduğunu göstermektedir.

Kaynak: Frederic Lambert, Laurent Paul, “The International Investment Position: Measurement Aspects and Usefulness for Monetary Policy and Financial Stability Issues”, Fifteenth Meeting of the IMF Committee on Balance of Payments Statistics Canberra, Australia, October 21–25, 2002, BOPCOM-02/74, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2002/02-74.pdf>

2008 ile 2009 arasında varlık ve yükümlülük kalemlerindeki değişiklikler incelendiğinde; varlık kalemlerindeki değişimde, bankaların mevduatlarındaki 5,9 milyar ABD dolarlık, diğer sektörün yurtdışındaki mevduatlarındaki 5,7 milyar ABD dolarlık azalış ile yurtdışında doğrudan yatırımlarda 4,5 milyar ABD dolarlık artış başlıca etken olurken; yükümlülük kalemlerindeki değişimde ise, yurtiçindeki doğrudan yatırımların 60 milyar ABD doları, portföy yatırım yükümlülüklerinin 22,4 milyar ABD doları artışı, esas olarak diğer sektör kredilerini içeren diğer yatırım kaleminden kaynaklanan yükümlülüklerin 11 milyar ABD doları azalmasının etkili olduğu gözlenmektedir (Tablo 1).

UYP'yi oluşturan sektörler açısından 2008 ile 2009 karşılaştırması ise aşağıdaki tabloda gösterilmektedir. 2009 yılında net UYP'deki yüksek artış, yükümlülük kalemlerindeki özellikle de diğer sektörlerin net UYP'sindeki yükselişten kaynaklanmıştır.

(Milyon ABD Doları)	2008	2009	% Değişim
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, Net	-199.334	-276.222	38,6
Genel Hükümet (Net UYP)	-78.286	-79.290	1,3
Merkez Bankası (Net UYP)	61.720	63.085	2,2
Bankacılık Sektörü (Net UYP)	-24.685	-44.548	80,5
Diğer Sektörler (Net UYP)	-158.083	-215.469	36,3

Genel Hükümet'in net yükümlülüklerinde 2008 yılına göre önemli bir değişiklik olmamıştır. Bununla birlikte, yükümlülüklerdeki portföy yatırımlarının alt kalemi olan borç senetlerinden eurobond stokunun net 2,3 milyar ABD doları azalışı, diğer yatırımların alt kalemi olan uzun vadeli krediler stokunun net 1,3 milyar ABD doları artışı gözlenmiştir. Ayrıca, IMF'den SDR tahsisatı kaynaklı 1,499 milyon ABD doları IMF'nin yeni El Kitabında gösterildiği şekliyle diğer yükümlülükler yansıtılmıştır (Tablo 2).

Merkez Bankası'nın varlık ve yükümlülük kalemleri incelendiğinde; esas olarak varlıkların 2009 yıl sonu itibarıyla 74,8 milyar ABD dolarına ulaşan ve yüzde 85,4'ü menkul kıymetlerden oluşan rezerv varlıklardan, yükümlülüklerin ise 13,3 milyar ABD doları düzeyindeki "Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat ve Süper Döviz Hesapları"ndan (KMDTH) oluştuğu ve incelenen tüm sektörler içinde sadece Merkez Bankası'nın varlıklarının yükümlülüklerini aştığı görülmektedir (Tablo 3). Ayrıca, 2008 yıl sonuna göre rezerv varlıkların alt kalemi olan menkul kıymetlerde 2,9 milyar ABD dolarlık azalış, 2009 yılı içinde IMF tarafından IMF üyesi ülkelere Fon'daki kotalarına paralel olarak yapılan genel SDR tahsisatını da içerir özel çekiliş hakları kaleminde ise ayrıntıları raporun "4. Resmi Rezerv Varlıkları" bölümünde açıklanan 1,492 milyon ABD dolarlık artış olmuştur.

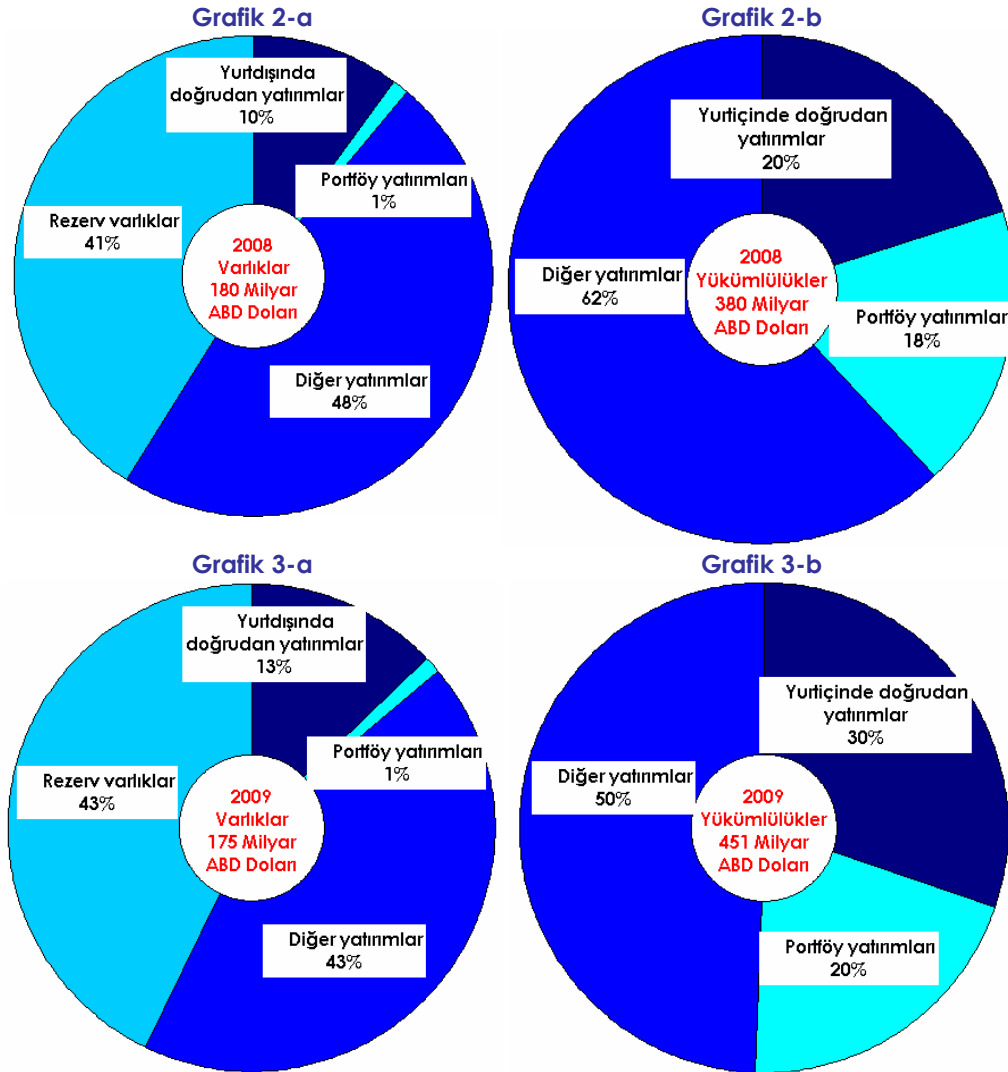
Bankaların en önemli varlık kalemi mevduatlardan oluşan yurtdışı muhabirlerindeki döviz varlıkları, 2009 yılında bir önceki yıla göre yüzde 14,7 oranında azalarak 34,4 milyar ABD dolarına düşmüş, bankaların portföylerindeki yurtdışı ihraçlı borç senetleri ise yüzde 29,6'lık bir azalışla yaklaşık 1 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Bankaların yükümlülükleri incelendiğinde ise, yurtdışından kullanılan kredilerin, ağırlığı uzun vadeli olmak üzere 40,1 milyar ABD dolarından 35,6 milyar ABD dolarına düştüğü, diğer taraftan yurtdışında yerleşiklerin bankalardaki mevduatlarının ise 15,3 milyar ABD dolarından 19,2 milyar ABD dolarına yükseldiği gözlenmektedir. Son yıllarda gözlenen yabancı alımlarının da etkisiyle 2007 yılında 35,8 milyar ABD dolarına ulaşan bankalardaki doğrudan yatırımların stok değeri 2008 yıl sonunda 16,8 milyar ABD dolarına düşmüş, 2009 yıl sonu itibarıyla ise 32,1 milyar ABD dolarına çıkmıştır. Söz konusu gelişmeler 2009 yıl sonunda bir önceki yıl sonuna göre yükümlülüklerde artışa neden olmuştur (Tablo 4).

Diğer sektörlerin yükümlülüklerinde 2008 yılındaki hızlı bir düşüşün ardından 2009 yılında tekrar hızlı bir artış göze çarpmaktadır. Diğer sektörlerin en önemli yükümlülük kalemleri yurtdışında yerleşik kişilerin Türkiye'deki doğrudan yatırımları ile yurtdışından kullanılan ticari ve nakit kredilerden oluşan diğer yatırımlardır. Söz konusu kalemler 2009 yılında sırasıyla yüzde 75,6 oranında artışla 59,4 milyar ABD dolarından 104,3 milyar ABD dolarına ve yüzde 9,4

azalışla 131,7 milyar ABD dolarından 119,3 milyar ABD dolarına düşmüştür. Yurtdışında yerleşik kişilerin Türkiye'deki portföy yatırımları ise küresel finans piyasalarında gözlemlenen ılımlı toparlanma sonucu İMKB'de işlem gören hisse senetlerinin değer artışlarına paralel olarak yüzde 103,7 oranında artarak 23,2 milyar ABD dolarından 47,2 milyar ABD dolarına çıkmıştır (Tablo 5).

2008 ve 2009 yılları arasında UYP'nin varlık yapısı incelendiğinde, diğer yatırımların payında yaklaşık yüzde 4,5 azalışa karşın doğrudan yatırımlar ve rezerv varlıklar kaleminde artış gözlemlendiği, (Grafik 2/a, 3/a), ancak söz konusu iki yıl arasında yükümlülüklerde diğer yatırımlar aleyhine, doğrudan yatırımlar ve portföy yatırımları lehine bir değişim olduğu gözlenmektedir (Grafik 2/b, 3/b). 2009 yılında borsaya üye şirketlerin piyasa değerlerindeki yüksek tutarlı artışlar, doğrudan yatırımlar stokunun değer kazanmasında önemli payı olan unsurdur.

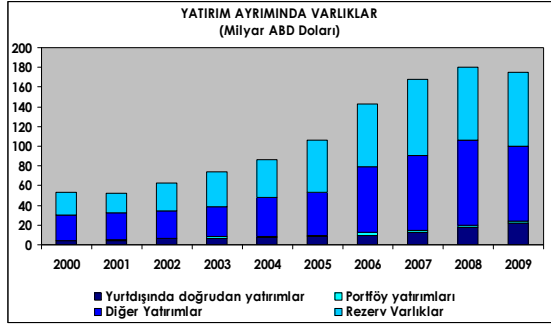
Varlıklar ve Yükümlülüklerin Kompozisyonu, 2008 ve 2009

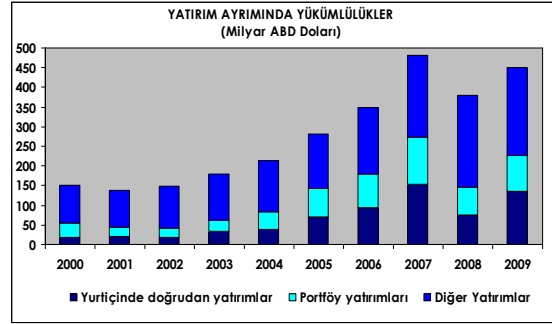
UYP yatırımlar ayrımında incelendiğinde; özellikle 2005 yılından itibaren hızlanan doğrudan yatırımlar, portföy yatırımları ve diğer yatırımlarda yükümlülük artışının 2007'ye kadar devam ettiği, 2008 yılında küresel kriz sürecinde diğer yatırımlar hariç doğrudan yatırımlar ile portföy yatırımları kalemleri yükümlülüklerinin azaldığı, 2009 yılında ise tüm kalemlerin göreceli olarak tekrar arttığı gözlenmektedir.

Bu gelişmeler sonucunda, 2009 yılı toplam yükümlülükleri yüzde 18,9'luk artışla 2008 yılı değerinden 71,6 milyar ABD doları daha fazla, 2007 yılı değerine göre ise yüzde 6,5'lik azalışla 31,1 milyar ABD doları daha düşük bir düzeyde gerçekleşmiştir (Grafik 4, 5 ve Tablo 6).

Grafik 4

Grafik 5

1. DOĞRUDAN YATIRIMLAR

Yatırımın yönüne göre “yurtdışında doğrudan yatırımlar”, “yurtiçinde doğrudan yatırımlar” olarak ikiye ayrılan doğrudan yatırımlar kalemi, 2009 yıl sonunda sırasıyla toplam varlıkların yüzde 12,8’ini, toplam yükümlülüklerin ise yüzde 30,2’sini oluşturmaktadır.

Kutu 3

OECD Doğrudan Yatırımlar Referans Tanımı 4. El Kitabı (OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment-4th Edition (BMD4))

OECD'ye üye ülkeler, 2008 yılında tamamlanan ve OECD “**Yatırım Komitesi- Investment Committee**” tarafından kabul edilip yürürlüğe girmiş bulunan **OECD Doğrudan Yatırımlar Referans Tanımı 4. El Kitabında** doğrudan yatırım istatistiklerinin derlenmesine ilişkin belirlenen yeni standartların uygulanması ile ilgili çalışmalarına başlamış bulunmaktadır.

Gerek Avrupa Birliği'ne (AB) üye ülkeler gerekse OECD ülkeleri yeni standartların çok detaylı olması ve mevcut raporlama sistemlerinde köklü değişiklikleri gerektirmesi nedeniyle uygulama tarihini **2011** ya da **2014** yılına ertelemeyi düşünmektedirler. Geçiş süreci, tüm değişikliklerin bir seferde yapılıp uygulamaya geçiş şeklinde değil, ancak 2011 ya da 2014 yılına kadar yapılacak değişikliklerin zamana yayılarak uygulanması şeklinde planlanmaktadır.

Bu çerçevede, önümüzdeki yıllarda sadece söz konusu metodolojik değişiklikler yapılmakla kalmayacak, OECD, EUROSTAT ve IMF gibi uluslararası kuruluşlara gönderilen detaylı raporlamalar da değişecektir.

Doğrudan yatırım istatistiklerinin derlenmesi konusunda değişen metodolojik standartlar ve söz konusu istatistiklerin giderek artan önemi nedeniyle IMF tarafından 2010 yılında bir anket düzenlenmeye karar verilmiştir. Ekim 2009 itibarıyla içlerinde Türkiye'nin de olduğu 132 ülke ankete katılacaklarını IMF'ye bildirmişlerdir.

Kutu 4

Uluslararası Para Fonu (IMF) Tarafından Düzenlenecek Olan Eşgüdümlü Doğrudan Yatırım Anketi (Coordinated Direct Investment Survey-CDIS)

IMF tarafından 31 Aralık 2009 tarihi verilerini içermek üzere 2010 yılında yapılacak “**Eşgüdümlü Doğrudan Yatırım Anketi-Coordinated Direct Investment Survey-CDIS**”, Avrupa Merkez Bankası (ECB), Uluslararası İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (EUROSTAT), Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) ve Dünya Bankası

(World Bank) gibi uluslararası kuruluşların işbirliği ve ankete iştirak edecek üye ülkelerin katılımıyla gerçekleştirilecek, ülkelerin yurtiçi ve yurtdışı doğrudan yatırım stokları coğrafi ve sektörel dağılımları ile belirlenecektir.

Söz konusu anketin ilk sonuçları **Eylül 2010**'da ankete katılan ülkeler tarafından IMF'e gönderilecek, Mart 2011'de de gönderilen verilerde revizyon yapılabilecektir. Anketin izleyen yıllarda tekrarlanması planlanmaktadır. IMF tarafından üye ülkelere söz konusu ankete katılıp katılmayacakları sorulmuş, Türkiye katılım yönünde olumlu görüş bildirmiştir. Bu çerçevede, Türkiye'deki doğrudan yatırım stokuna ilişkin anket Bankamız Ödemeler Dengesi Müdürlüğü tarafından, Türkiye'nin yurtdışındaki doğrudan yatırım stokuyla ilgili anket ise Hazine Müsteşarlığı Banka Kambiyo Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmiştir.

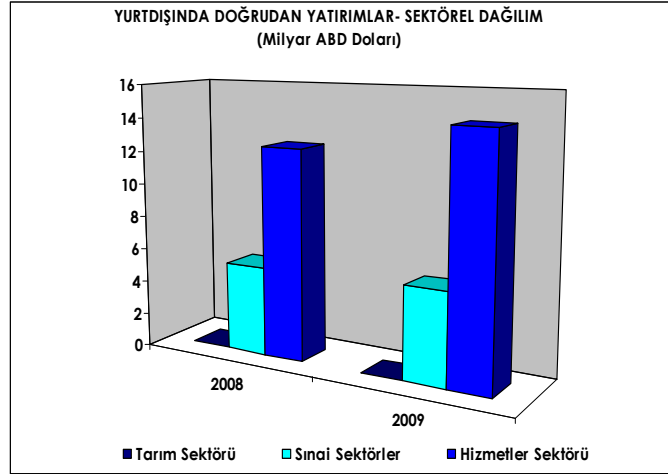
1.1. Yurtdışında Doğrudan Yatırımlar

UYP'de varlıklar içerisinde yer alan "Yurtdışında Doğrudan Yatırımlar" kalemi, yurtiçinde yerleşiklerin yurtdışına yaptıkları sermaye yatırımları ile Türkiye'deki yatırımcıların yurtdışındaki iştirakleri ile olan alacak ve borçlarının netinden oluşmaktadır.

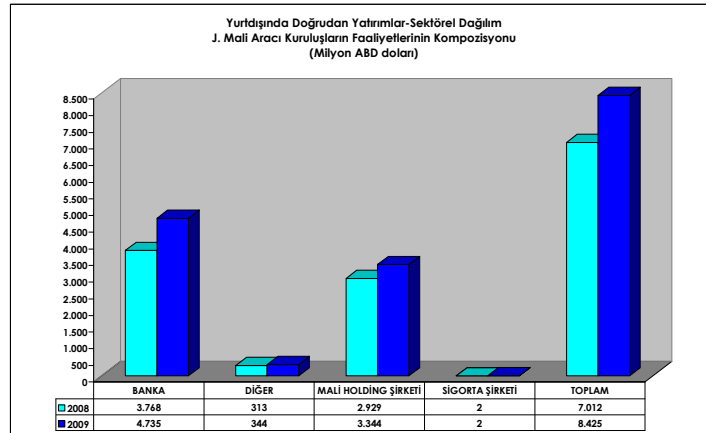
1.1.1. Özsermaye ve Yeniden Yatırıma Dönüştürülen Karlar

Yurtiçinde yerleşiklerin yurtdışında yaptıkları yatırımların 2008 yıl sonu stoku 17,8 milyar ABD dolarından yüzde 10,6 oranındaki artışla 2009 yıl sonunda 19,7 milyar ABD dolarına yükselmiştir. Bu tutarın 8,4 milyar ABD dolarlık kısmını Türkiye'de yerleşik mali aracı kuruluşların, 11,3 milyar ABD dolarlık bölümünü ise diğer sektörlerin yurtdışındaki doğrudan yatırımları oluşturmaktadır.

Grafik 6-a

Grafik 6-b

Yurtdışındaki doğrudan yatırımların 2009 yıl sonunda 12,3 milyar ABD doları tutarındaki kısmı AB ülkelerini de içeren Avrupa ülkelerine, 5,6 milyar ABD dolarlık kısmı ise Asya ülkelerine yapılmıştır (Tablo 8).

Sektörel bazda incelendiğinde, hizmetler sektörüne yapılan yatırımın yüzde 72,5 ile ağırlıkta olduğu, sınai sektörlerinin payı yüzde 27,5 olup sınai sektörlerin içinde de "İmalat" alt sektörünün yüzde 6,3'lük oran ile önemli bir paya sahip olduğu görülmektedir.

Kutu 5 **Yurtdışı Doğrudan Yatırım Anketi**

Yurtiçinde yerleşik kişilerin (bankalar hariç) yurtdışındaki doğrudan yatırımlarının stok değeri, UYP'de kullanılmak üzere, 2000 yılından beri Hazine Müsteşarlığı-Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü tarafından, oluşturulan idari kayıtlar kullanılmak suretiyle Merkez Bankası'na bildirilmektedir. Yurtiçinde yerleşik bankaların yurtdışındaki doğrudan yatırımlarına ilişkin bilgiler de Merkez Bankası'nca derlenmekte, söz konusu verilerin biraraya getirilmesiyle bulunan "Yurtdışı Doğrudan Yatırım" stok rakamı UYP'de yayımlanmaktadır.

Hazine Müsteşarlığı-Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü "Yurtdışı Doğrudan Yatırım Stok" rakamı için 2010 yılında 2008 ve 2009 verilerini içerecek şekilde anket düzenlemiştir. Söz konusu anket ile Türkiye'de yerleşik kişilerin yurtdışında sahip oldukları şube veya iştiraklerinin bilançolarındaki ödenmiş sermaye, sermayeye eklenen kar ve rezerv rakamları ile yurtdışı iştiraklerle olan alacak ve borç verilerinin derlenmesi amaçlanmıştır. Bu rakamlar, Türkiye'de yerleşik kişilerin toplam ortaklık oranları ile ağırlıklandırılmış, ayrıca ülke ve sektörler göre dağılımı yapılmıştır.

Daha önce idari kayıtlar kullanılmak suretiyle yalnızca Türkiye'den yapılan sermaye ihraçları üzerinden stok rakamı hesaplanırken, bu yeni yöntem ile doğrudan yatırımların uluslararası kuruluşlar tarafından benimsenen tanımına uygun bir stok rakamı elde edilmesi söz konusu olmaktadır. Böylece, özellikle yüksek sermayeli şirket bilançolarında önemli tutarlara ulaşan sermayeye eklenen kar ve rezerv rakamlarının istatistiklerde gösterilmesi mümkün olabilmektedir.

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, Banka Kambiyo Genel Müdürlüğü

1.1.2. Diğer Sermaye

Diğer sermaye olarak tanımlanan Türkiye'deki yatırımcıların yurtdışındaki iştirakleri ile olan alacak ve borçları, Hazine Müsteşarlığı'nın 2009 yılında yaptığı Yurtdışı Doğrudan Yatırım Anketi'nden elde edilmiş ve UYP'ye ilk defa 2009 yılında kaydedilmiş olup, tutarı net 2,6 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu tutarın 2,7 milyar ABD doları Türkiye'deki yatırımcıların yurtdışındaki iştiraklerine verdikleri kredilerden, 100 milyon ABD doları da yurtdışındaki iştiraklerinden aldıkları kredilerden oluşmaktadır.

1.2. Yurtiçinde Doğrudan Yatırımlar

UYP'de yükümlülükler içerisinde yer alan Yurtiçinde Doğrudan Yatırımlar kalemi, yurtdışında yerleşiklerin Türkiye'ye yaptıkları sermaye yatırımları ile Türkiye'deki yabancı sermayeli şirketlerin yurtdışındaki ortaklarından kullandıkları kredilerden oluşmaktadır.

1.2.1. Özsermaye ve Yeniden Yatırıma Dönüştürülen Karlar

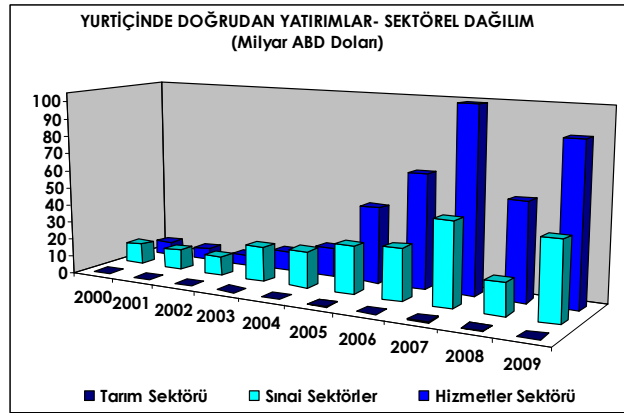
Yabancı Sermayeli Şirketler Anketi verilerine dayanılarak hesaplanan ve 2008 yıl sonu itibarıyla 72,7 milyar ABD doları olan yurtiçinde doğrudan yatırımlar sermaye kalemi, 2009 yılı sonu itibarıyla 132,7 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. İki dönem arasındaki 60 milyar ABD dolarlık artışın 5,9 milyar ABD dolarlık kısmını yeni yatırımlar oluşturmuş, 54,1 milyar ABD dolarlık kısmı ise döviz kurları ile şirketlerin piyasa değerlerindeki artıştan meydana gelmiştir.

Akım-Stok ilişkisi (Milyon ABD doları)	2008	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Değer ve Kur Farkı Değişimleri	2009	% Değişim
Yurtiçi Doğrudan Yatırımlar	76.183	7.886	52.340	136.409	79,1
Sermaye	72.730	5.919	54.094	132.743	82,5
Diğer Sermaye	3.453	147	66	3.666	6,2
Bilgi için:					
ABD Dolar Alış	1,5123			1,5057	
Euro/ABD Dolar	1,4156			1,4347	
İMKB Ulusal 100 Endeksi	26.864			52.825	96,6

Türkiye'deki yatırımların sektörel dağılımı (Tablo 9) incelendiğinde; 2005 yılından itibaren özellikle bankacılık ve telekomünikasyon alt sektörlerine yapılan yatırımların artmasıyla sektörel dağılımda toplam içindeki ağırlığın ana sektörlerde sınai sektörlerinden hizmetler sektörüne kaydığı Grafik 7'de gözlenmektedir.

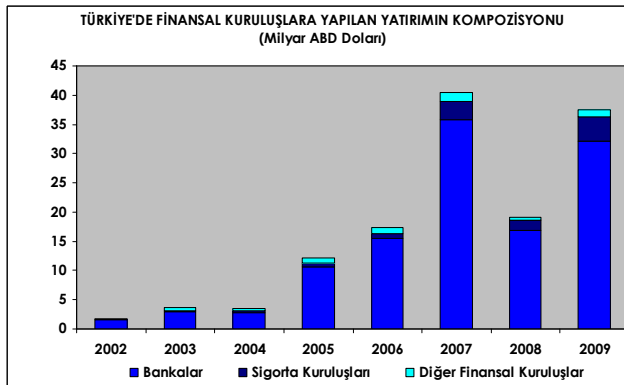
Türkiye'ye yapılan doğrudan yatırımlarda da dünyadaki trende paralel bir seyir izlenmiş, 2007 yılında 18,4 milyar ABD doları ile en yüksek düzeyine ulaşan yabancı sermaye girişleri, 2008 yılında 14,7 milyar ABD dolarına, 2009 yılında ise yüzde 59,7 oranında azalışla 5,9 milyar ABD dolarına düşmüştür. Buna gelişmeye karşın, 2009 yılında 2008 yılına kıyasla borsa endekslerinde yaşanan yükselişlere paralel olarak piyasa fiyatı ve kur farkı değişimlerinin de etkisiyle yabancı sermaye stoku yüzde 82,5 oranında artışla 72,7 milyar ABD dolarından 132,7 milyar ABD dolarına çıkmıştır.

Grafik 7

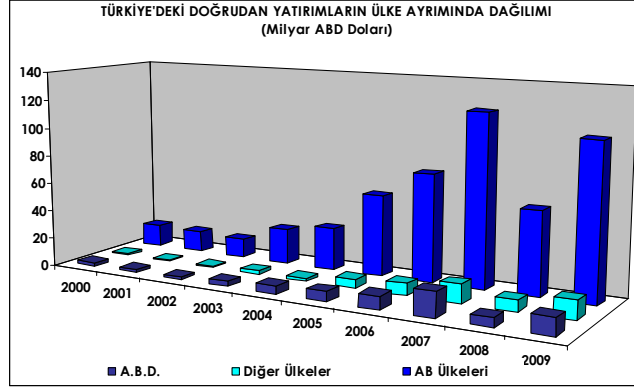
Hizmetler ana sektörü içinde (Tablo 9) "J. Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri" alt sektörünü içeren ve hizmetler sektörü içinde önemli bir yer kapsayan finansal kuruluşlara (Bankalar, Sigorta Kuruluşları ve Diğer Finansal Kuruluşlar) yapılan yatırımın gelişimi Grafik 8'de gösterilmektedir.

Grafik 8

Türkiye'ye yapılan doğrudan yatırımlar, yatırım yapan ülkeler açısından ele alındığında (Tablo 10); Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin belirleyici olduğu görülmektedir (Grafik 9 ve 10).

Grafik 9

Kutu 6

Doğrudan Yatırım İstatistiklerinde İlk Ülke/Nihai Ülke Ayrımı

AB ülkeleri içinde Türkiye'ye en yüksek yatırımı Hollanda yapmaktadır. Hollanda'nın en büyük yatırımcı ülke olarak ortaya çıkmasında "uluslararası doğrudan yatırımlar" terminolojisinde "**Özel Amaçlı Şirketler-Special Purpose Entities**" olarak adlandırılan ve kurulu bulunduğu ülkede sadece yabancı sermayenin ülkeye gelişine ve başka bir ülkeye gidişine aracılık eden şirketlerin kurulmasına kolaylık sağlanması rol oynamaktadır. Hollanda bu niteliği nedeniyle genel olarak nihai yatırımcı bir ülke değil, uluslararası doğrudan yatırımlara aracılık yapan bir ülke konumundadır. Benzer şekilde, Belçika ve Lüksemburg gibi diğer AB ülkelerinde de sermayenin bir ülkeden diğerine aktarılmasına aracılık eden şirketler bulunmaktadır.

Doğrudan yatırım istatistiklerinin coğrafi dağılımında ortaya çıkan bu olgu, yenilenen metodoloji de "**nihai yatırımcı**" ülkeye göre de söz konusu istatistiklerin derlenmesi kuralının getirilmesine yol açmıştır. 2008 ve 2009 yıllarını kapsayan ve Merkez Bankası tarafından düzenlenen "Yabancı Sermayeli Şirketler Anketi"ne yenilenen metodolojiye uygun olarak "**nihai ortak**" sorusu eklenmiştir.

Ortaya çıkan rakamsal sonuçların, gerek uygulamanın ilk yılı olması nedeniyle karşılaştırma yapılabilecek geçmiş verilerin bulunmaması, gerekse konuya ilişkin metodolojinin uygulamaya geçirilmesi açısından karmaşıklık ve zorluklar olması nedeniyle, ihtiyatlı değerlendirilmesinde yarar bulunmaktadır. Bu husus gözönünde bulundurularak, coğrafi dağılım "nihai ülke"ye göre yapıldığında 2008 ve 2009 yılları için seçilen bazı ülkeler açısından aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmaktadır.

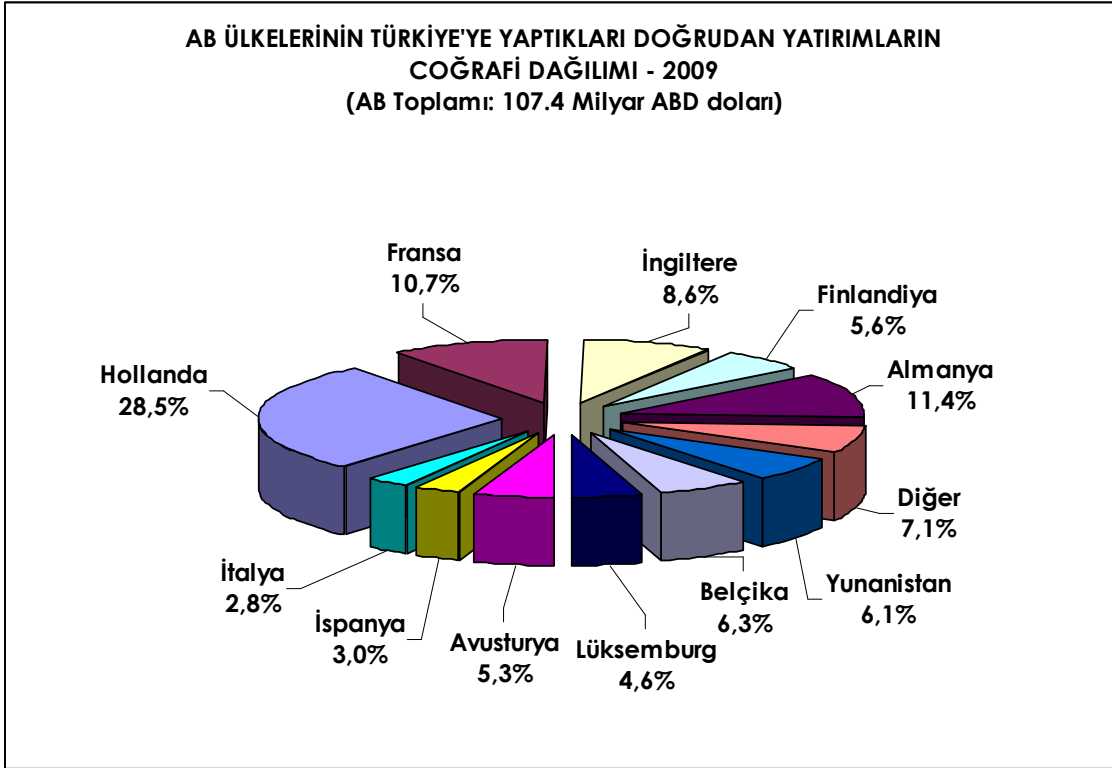
Seçilmiş Ülke Sonuçları

(Milyon ABD doları)

Ülke	2008				2009			
	İlk Ortak	Nihai Ortak	Miktar Değişim	Yüzde Değişim	İlk Ortak	Nihai Ortak	Miktar Değişim	Yüzde Değişim
ABD	4.445	6.824	2.379	53,5	8.682	14.650	5.968	68,7
İngiltere	5.513	15.761	10.248	185,9	9.267	21.332	12.065	130,2
Hollanda	18.503	4.784	-13.719	-74,1	30.641	11.210	-19.431	-63,4
Almanya	4.690	5.364	674	14,4	12.213	13.705	1.492	12,2
Fransa	5.508	4.928	-580	-10,5	11.458	10.553	-905	-7,9
Lüksemburg	2.626	1.887	-739	-28,1	4.985	3.655	-1.330	-26,7
Belçika	3.241	2.516	-725	-22,4	6.734	4.666	-2.068	-30,7

Kaynak: TCMB

Grafik 10

1.2.2. Diğer Sermaye

Diğer sermaye olarak tanımlanan yabancı sermayeli şirketlerin yurtdışındaki ortaklarından sağladıkları krediler, 2008 yıl sonu itibarıyla 3,5 milyar ABD doları iken 2009 yıl sonu itibarıyla 3,7 milyar ABD doları olmuştur. Bu dönemde net kullanımlar 147 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Kutu 7

Global Doğrudan Yatırım Trendleri

OECD tarafından Mart 2010'da hazırlanan *Yatırım Haberleri-Investment News* adlı yayında, kriz döneminde global düzeydeki doğrudan yatırım faaliyetlerindeki en büyük düşüşün OECD bölgesinde gerçekleştiği, 2007'de 1.6 trilyon ABD doları ile en yüksek seviyesine ulaşan OECD bölgesi doğrudan yatırım girişlerinin son iki yılda yaklaşık yüzde 70 düştüğü belirtilmektedir.

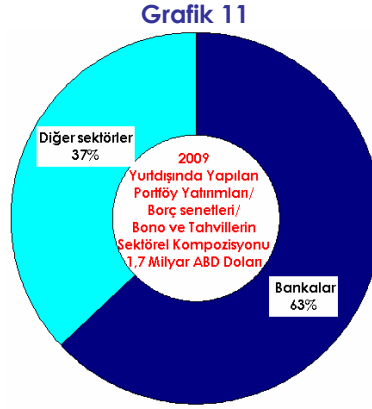
2000 yılında satın alma ve birleşmelerin (mergers and acquisitions-M&A) yüzde 96'sı OECD ülkelerinden kaynaklanırken, krizden önce bu oran yüzde 84'e düşmüştü, kriz döneminde de yüzde 75'e kadar inmiştir. OECD üyesi olmayan ülkelerdeki yatırımcılar uluslararası satın alma ve birleşme faaliyetlerinin yüzde 25'ini oluşturmaktadır. Bu oran 2000'li yılların başlarında yüzde 4 civarındaydı. OECD üyesi olmayan ülkelere yapılan yatırımlardaki son 3 yıldaki bu dikkat çekici artış, söz konusu ülkelerin global ekonomideki yabancı yatırımı çeken ülke konumlarının yabancı yatırımın kaynağı ülke konumuna geçmelerini de sağlamıştır. Gelişmekte olan ülkelere yapılan doğrudan yatırımlardaki büyüme, yatırımın küreselleşmesinde önemli bir trend olarak ortaya çıkmaktadır.

Kaynak: OECD Investment News

2. PORTFÖY YATIRIMLARI

2.1. Varlıklar

Yurtiçinde yerleşiklerin yurtdışındaki portföy yatırımları 2008 yıl sonu itibarıyla 1,954 milyon ABD doları iken 2009 yıl sonu itibarıyla yaklaşık aynı düzeyde 1,923 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu haliyle yurtdışında yapılan portföy yatırımları toplam varlıkların sadece yüzde 1,1'ini oluşturmaktadır. Yurtdışında yapılan portföy yatırımlarının kompozisyonu incelendiğinde; uzun vadeli borç senetlerine bankalar tarafından yapılan yaklaşık 1 milyar ABD doları ve diğer sektör tarafından yapılan 614 milyon ABD doları tutarındaki yatırımların belirleyici olduğu ve tüm portföy yatırımlarının yüzde 87,8'ini oluşturduğu belirlenmektedir.

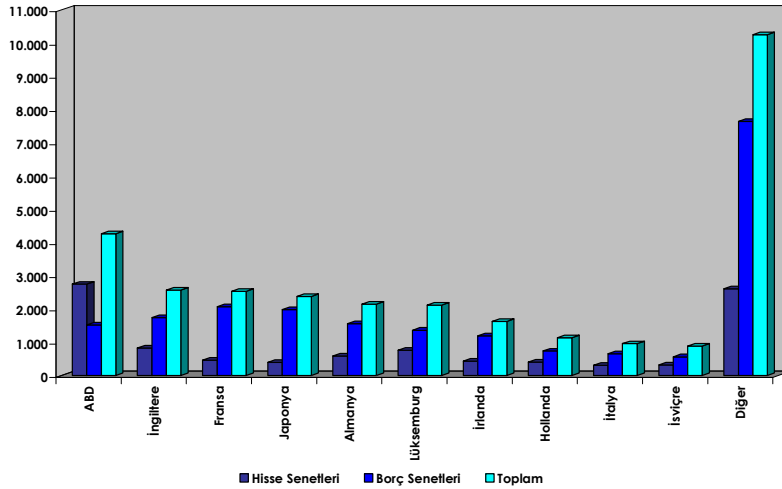

Kutu 8

IMF Eşgüdümlü Portföy Yatırım Anketi-Varlıklar, 2008(*)

Aşağıdaki grafik, IMF tarafından yayımlanan Eşgüdümlü Portföy Yatırım Anketi (Coordinated Portfolio Investment Survey) Varlıklar ana kaleminin ülke dağılımını 2008 sonu itibarıyla göstermektedir. Buna göre, ankete konu tüm ülkelerin varlıklar toplamı yaklaşık 30,9 trilyon ABD doları olup, ilk onda yer alan ülkeler arasında ABD toplam içinde yüzde 13,8'lik payla ilk sırada yer almaktadır. Anket sonuçlarına göre; İngiltere, Fransa ve Japonya sırasıyla yüzde 8,3, yüzde 8,2 ve yüzde 7,7'lik paylara sahiptir. Enstrüman dağılımı açısından ise toplam varlıkların yüzde 32'sini hisse senetleri, yüzde 68'ini ise borç senetleri oluşturmaktadır.

IMF Eşgüdümlü Portföy Yatırım Anketi-VARLIKLAR
(2008 sonu itibarıyla, Milyar ABD Doları)

Kaynak: IMF Coordinated Portfolio Investment Survey, 2008

(*) Ankete konu ülkelerin verilerini IMF'ye göndermesi ayrıca IMF'nin de söz konusu anketin toplulaştırılmış sonuçlarını yayımlaması belirli bir gecikme ile gerçekleştiği için raporun yazımı tarihinde en güncel veri seti 2008 yılına aittir.

2.2. Yükümlülükler

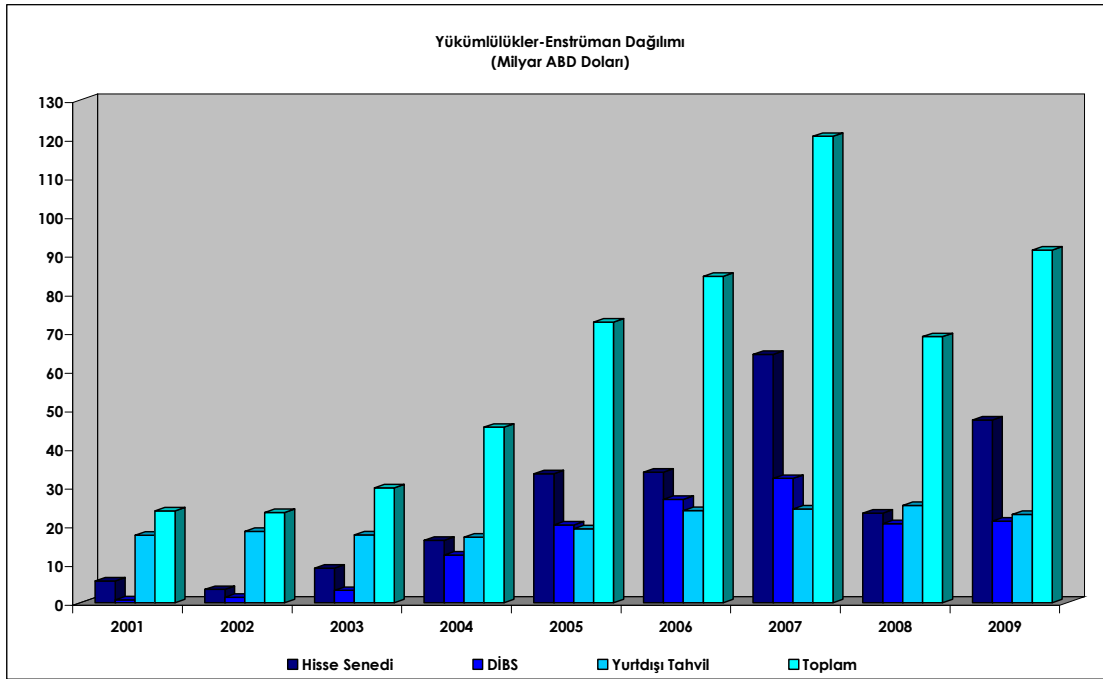
İMKB'de alım satımı yapılan hisse senetleri ve Hazine Müsteşarlığı tarafından yurtdışında ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) ile yurtdışında ihraç edilen tahvillerin yurtdışında yerleşik kişilerin mülkiyetinde bulunan kısımlarından oluşan stok, 2008 yıl sonunda 68,8 milyar ABD dolarına kadar düşmüşken, küresel finans piyasalarında yaşanan kısmi toparlanmanın etkisiyle 22,4 milyar ABD dolarlık artışla 2009 yıl sonu itibarıyla 91,2 milyar ABD dolarına çıkmıştır.

Enstrüman Dağılımı (Milyon ABD Doları)	Hisse Senedi	DİBS	Yurtdışı Tahvil	Toplam (*)
2001	5.635	727	17.422	23.784
2002	3.450	1.458	18.454	23.362
2003	8.954	3.174	17.546	29.674
2004	16.141	12.314	16.946	45.401
2005	33.387	20.139	19.080	72.606
2006	33.816	26.721	23.873	84.410
2007	64.201	32.166	24.262	120.629
2008	23.196	20.433	25.173	68.802
2009	47.248	21.086	22.852	91.186

(*) 2001-2004 yılları için Bankaların bono ve tahvilleri de eklenince UYP'deki portföy yatırımları toplamı elde edilir.

Söz konusu yükselişte, 19,4 milyar ABD dolarlık değer ve kur farkı ile hisse senedi alışları, Hazine'nin net eurobond ihracı toplam stokun yüzde 32,5 oranındaki artışında etkili olmuştur.

Grafik 12

Kur farkı ve değer değişimleri açısından değerlendirildiğinde izleyen tablodan da görüleceği üzere, 2009 yıl sonunda, İMKB Ulusal 100 Endeksi'nin yüzde 96,6 değer kazandığı, DİBS Genel Fiyat Endeksi'nde yüzde 2,4'lük artış, 2008 yıl sonu kuruna göre, Türk lirasının ABD doları karşısında çok az (yüzde 0,4), Euro'nun ise ABD dolar karşısında yüzde 2,4 değer kazandığı gözlenmektedir.

Sonuç itibarıyla stoktaki yükselişte, değer ve kur farkındaki artışın etkisinin ödemeler dengesi akım işlemlerinden daha etkili olduğu görülmektedir.

Akım-Stok İlişkisi (Milyon ABD doları)	2008	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Değer ve Kur Farkı Değişimleri	2009	% Değişim
Portföy Yatırımları	68.802	2.938	19.446	91.186	32,5
(Hisse Senetleri)	23.196	2.827	21.225	47.248	103,7
(DİBS)	20.433	-1.709	2.362	21.086	3,2
Bilgi için:					
ABD Dolar Alış	1,5123			1,5057	-0,4
Euro/ABD Dolar	1,4156			1,4347	1,4
İMKB Ulusal 100 Endeksi	26.864			52.825	96,6
İMKB Ulusal 30 Endeksi	35.002			66.992	91,4
DİBS Genel Fiyat Endeksi	128,03			131,08	2,4

2.2.1. Hisse senetleri

Yurtdışında yerleşik kişilerin portföylerinde bulundukları İMKB'de işlem gören hisse senetleri 2007 yıl sonunda 64,2 milyar ABD doları iken, 2008 yılı sonu itibarıyla 23,2 milyar ABD dolarına düşmüş, 2009 yılında ise 47,2 milyar ABD dolarına çıkmıştır. Bu dönemde net olarak 2,8 milyar ABD doları tutarında hisse senedi alımı yapılmış, ancak fiyat ve kur değişimlerinden dolayı stokta 21,2 milyar ABD doları artış olmuştur. Buna göre, stoktaki artışta fiyat ve kur değişimlerinin etkisinin belirleyici olduğu görülmektedir.

Yurtdışında yerleşik kişilerin 2009 yıl sonunda 47,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşen hisse senedi yatırımlarının ana sektör itibarıyla 26,9 milyar ABD dolarlık kısmı mali sektöre, 10,1 milyar ABD dolarlık kısmı hizmetler sektörüne ve 9,9 milyar ABD dolarlık kısmı da sınıai sektörüne yapılmıştır (Tablo 11).

Kutu 9

Seçilmiş Borsa Endeksleri, Yıl Sonu Kapanış Değerleri

2008 yıl sonu itibarıyla seçilmiş ülkelerin borsa endeksleri incelendiğinde, 2007 yıl sonuna kıyasla büyük düşüşler yaşandığı gözlenmektedir. Söz konusu dönemler arasında, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Ulusal 100 Endeksi gelişmiş ülke borsa endekslerinde yaşanan değer kayıplarının üzerinde bir oranla % 51,6 düşmüştür.

Borsa endeksleri 2009 yıl sonu itibarıyla incelendiğinde ise, 2008 yıl sonuna kıyasla küresel finans piyasalarında yaşanan görece toparlanmaya paralel olarak yüksek değer artışları gözlenmektedir. Artışlar yüksek olmakla birlikte, endekslerin 2007 yılı seviyelerine ulaşamadığı gözlenmektedir. Söz konusu dönemler arasında, İMKB Ulusal 100 Endeksi gelişmiş ülke borsa endekslerinde yaşanan değer kazançlarının çok üzerinde bir oranla % 96,6 düzeyinde artmıştır.

Seçilmiş Borsa Endeksleri, Yıl Sonu Kapanış Değerleri

	2007	2008	2009	2008-2007 % Değişim	2009-2008 % Değişim
NASDAQ (ABD)	2.652	1.577	2.269	-40,5	43,9
S&P 500 (ABD)	1.468	903	1.115	-38,5	23,5
FTSE 100 (İngiltere)	6.457	4.434	5.413	-31,3	22,1
DAX (Almanya)	8.067	4.810	5.957	-40,4	23,8
CAC 40 (Fransa)	5.614	3.218	3.936	-42,7	22,3
Hang Seng (Hong Kong)	27.813	14.387	21.873	-48,3	52,0
NIKKEI 225 (Japonya)	15.308	8.860	10.546	-42,1	19,0
İMKB Ulusal 100 (Türkiye)	55.538	26.864	52.825	-51,6	96,6

Kaynak: <http://finance.yahoo.com/>

2.2.2. Borç senetleri

Hazine tarafından yurtiçinde ihraç edilen ve yurtdışı yerleşikler tarafından satın alınan DİBS'in, 2008 yıl sonunda 20,4 milyar ABD doları olan stoku, net satımlarla 1,7 milyar ABD doları azalırken, değer ve kur farkı değişimleriyle de 2,4 milyar ABD doları artmış ve 2009 yıl sonu itibarıyla 21,1 milyar ABD doları olmuştur.

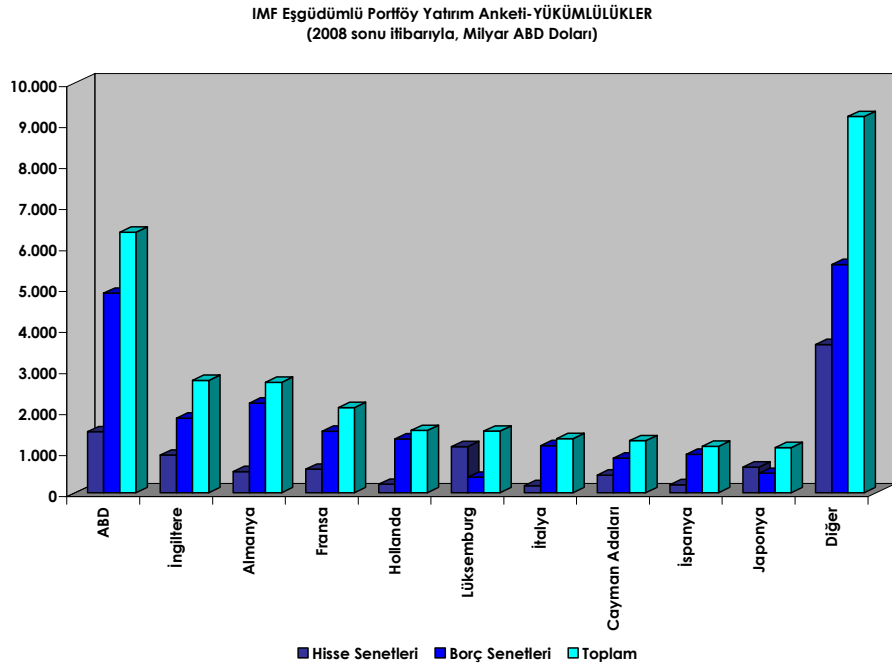
Hazine tarafından yurtdışında ihraç edilen toplam tahvil stoku 2008 yılında 38,9 milyar ABD doları iken, 2009 yıl sonu itibarıyla 40,9 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. Ancak UYP'ye kaydedildiği şekliyle, yurtiçinde yerleşik kişilerin elinde bulundurdukları tahvil stoku düşülerek hesaplanan yurtdışı tahvil stoku 2008 yıl sonunda 25,2 milyar ABD doları iken, 2009 yıl sonu itibarıyla 22,9 milyar ABD doları olmuştur.

2009 yıl sonu itibarıyla, yurtdışında yerleşik kişilerin mülkiyetindeki DİBS'in kalan vadeye ve alacaklılara göre dağılımları incelendiğinde; toplam DİBS stokunun yüzde 68,7'sinin vadesinin bir yılı, yüzde 42,7'sinin vadesinin iki yılı aştığı, yüzde 43,4'ünün alacaklısının ise bankalar olduğu gözlenmektedir (Tablo 12).

Kutu 10

IMF Eşgüdümlü Portföy Yatırım Anketi- Yükümlülükler, 2008(*)

Aşağıdaki grafik, IMF tarafından yayımlanan Eşgüdümlü Portföy Yatırım Anketi Yükümlülükler ana kaleminin ülke dağılımını 2008 sonu itibarıyla göstermektedir.

Buna göre, ankete konu tüm ülkelerin yükümlülükler toplamı 30,9 trilyon ABD doları olup, ilk onda yer alan ülkeler arasında ABD toplam içinde yüzde 20,6'lık payla ilk sırada yer almaktadır. Anket sonuçlarına göre; İngiltere, Almanya ve Fransa sırasıyla yüzde 8,9, yüzde 8,7 ve yüzde 6,7'lik paylara sahiptir.

Enstrüman dağılımı açısından ise toplam varlıkların yüzde 32'sini hisse senetleri, yüzde 68'ini ise borç senetleri oluşturmaktadır.

Kaynak: IMF Coordinated Portfolio Investment Survey, 2008

(*) Ankete konu ülkelerin verilerini IMF'ye göndermesi ayrıca IMF'nin de söz konusu anketin toplulaştırılmış sonuçlarını yayımlaması belirli bir gecikme ile gerçekleştiği için raporun yazımı tarihinde en güncel veri seti 2008 yılına aittir.

3. DİĞER YATIRIMLAR

3.1. Ticari Krediler

Ticari krediler, ihracatçıların yurtdışındaki alıcı firmalara verdikleri, ithalatçıların ise yine yurtdışındaki satıcı firmalardan doğrudan sağladığı, malın bedelinin vadeli olarak ödenmesi şeklindeki kredilerdir. Buna göre, dış ticaret verileri içinde, mal mukabili, vadeli akreditif, kabul kredili ve alıcı firma prefinansmanı ödeme şekilleri ticari kredi sayılmaktadır.

3.1.1. Varlıklar

Yukarıda sayılan ödeme şekillerine göre yapılan kredili ihracattan oluşan ve 2007 yıl sonu itibarıyla 10,3 milyar ABD dolarından 2008 yıl sonu itibarıyla 8,6 milyar ABD dolara düşen ticari kredi alacak stoku, artan dış ticaret hacmine paralel olarak 2009 yıl sonunda 9,5 milyar ABD doları ile 2007 yılı seviyesine yaklaşmıştır.

3.1.2. Yükümlülükler

2008 yıl sonu itibarıyla 22,7 milyar ABD doları olan ticari kredi borç stoku, 2009 yıl sonu itibarıyla 21,7 milyar ABD doları olmuştur. Çoğunluğu kısa vadeli olan kredili ithalat stokundaki bu azalışta, 2008 yılı ile karşılaştırıldığında Ocak-Aralık 2009 döneminde ithalatın (c.i.f.) yüzde 30,2 azalış göstermesi ve ithalatın yüzde 38,3'ünün kredili olarak gerçekleştirilmesi etken olmuştur. 2009 yıl sonu itibarıyla, söz konusu kalem altındaki ithalat borçları ile prefinansman ve peşin ihracat stok değerlerinin, sırasıyla 14,7 milyar ABD doları ve 6,4 milyar ABD doları olarak gerçekleştirildiği gözlenmektedir.

2008 yılında ithalatta 18,8 oranındaki artışa paralel olarak ticari kredi stokunda görülen 1,1 milyar ABD dolarlık artışa karşın 2009 yılında ithalatın yıl için yüzde 30,2 azalış göstermesi ancak son çeyrekte bir önceki yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında 5,2 oranında artış göstermesi sonucu, ortalama vadesi üç ay olan ticari krediler stokunun 2009 yılında 932 milyon ABD doları azaldığı gözlenmektedir.

Kutu 11

Bazı AB Ülkeleri (PIIGGS) için Seçilmiş Dış Borç ve Makroekonomik Göstergeler

Ülke isimlerinin İngilizce yazımındaki baş harfleri ile tanımlandığı şekliyle **PIIGGS** grubu Avrupa Birliği ülkelerinin – Portekiz (Portugal), İrlanda (Ireland), İtalya (Italy), İngiltere (Great Britain), Yunanistan (Greece) ve İspanya (Spain) - Dünya Bankası tarafından yayımlanan Üç Aylık Dış Borç İstatistikleri'nden (Quarterly External Debt Statistics-QEDS) derlenen 2009 sonu itibarıyla dış borç stokunun sektör ve enstrüman dağılımı aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Sektörlere göre Toplam Dış Borç Stoku (Milyon ABD Doları)

Ülkeler	2009					Toplam
	Genel Hükümet	Merkez Bankası	Bankalar	Diğer Sektörler	Doğrudan Yat. Firmalar arası	
Portekiz	140.751	33.768	268.760	79.326	25.848	548.454
İrlanda	108.301	77.110	952.360	880.884	302.722	2.321.377
İtalya	1.138.829	454	867.480	486.329	101.859	2.594.951
İngiltere	401.121	27.383	5.758.129	2.235.019	731.768	9.153.419
Yunanistan	309.301	70.641	162.588	35.986	3.169	581.685
İspanya	430.405	59.640	1.124.956	664.361	266.676	2.546.038
Türkiye(*)	77.148	13.305	54.788	119.286	3.666	268.194

Kaynak: Dünya Bankası Quarterly External Debt Statistics (QEDS), Hazine Müsteşarlığı, TCMB

(*) Genel Hükümet Hazine Müsteşarlığı'nca yayımlanan rakamdır.

Sektörlere göre dağılımı gösterir tabloya göre, seçilmiş ülkelerin toplam dış borç stoku içinde **“Genel Hükümet”**in payının en yüksek olduğu ülke Yunanistan (yüzde 53,2), en düşük olan ülke İngiltere (yüzde 4,4), **“Merkez Bankası”**nın payının en yüksek olduğu ülke Yunanistan (yüzde 12,1), en düşük olan ülke İtalya (yüzde 0), **“Bankalar”**ın payının en yüksek olduğu ülke İngiltere (yüzde 62,9), en düşük olan ülke Yunanistan (yüzde 28), **“Diğer Sektörler”**in payının en yüksek olduğu ülke İrlanda (yüzde 37,9), en düşük olan ülke Yunanistan (yüzde 6,2) ve **“Doğrudan Yatırım Firmalar arası Borç verme”**nin payının en yüksek olduğu ülke İrlanda (yüzde 13), en düşük olan ülke Yunanistan (yüzde 0,5) olarak gözükmektedir. Türkiye için söz konusu sektörlerin toplam dış borç stoku içindeki payları sırasıyla yüzde 28,8, yüzde 5, yüzde 20,4, yüzde 44,5 ve yüzde 1,4'dür.

Enstrümana göre Toplam Dış Borç Stoku (Milyon ABD Doları)

Ülkeler	2009						Toplam
	Borç Senetleri	Krediler	Döviz Varlıkları ve Mevduatlar	Ticari Krediler	Diğer Yükümlülükler	Doğrudan Yat. Firmalar arası Borç verme	
Portekiz	239.658	122.507	145.692	14.246	503	25.848	548.454
İrlanda	770.073	1.077.549	0	30.061	140.973	302.722	2.321.377
İtalya	1.603.649	375.981	443.672	37.167	32.624	101.859	2.594.951
İngiltere	2.473.924	1.188.281	4.736.453	1.641	21.353	731.768	9.153.419
Yunanistan	306.478	48.959	221.613	1.467	0	3.169	581.685
İspanya	1.217.778	265.019	789.236	549	6.780	266.676	2.546.038
Türkiye(*)	40.899	167.923	32.529	21.678	1.499	3.666	268.194

Kaynak: Dünya Bankası Quarterly External Debt Statistics (QEDS), Hazine Müsteşarlığı, TCMB

(*) Borç senetleri Hazine Müsteşarlığı'nca yayımlanan rakamdır.

Söz konusu ülkelerin toplam dış borç stokunun entrüman dağılımına göre, **“Borç Senetleri”**nin payının en yüksek olduğu ülke İtalya (yüzde 61,8), en düşük olan ülke İngiltere (yüzde 27), **“Krediler”**in payının en yüksek olduğu ülke İrlanda (yüzde 46,4), en düşük olan ülke Yunanistan (yüzde 8,4), **“Döviz Varlıkları ve Mevduatlar”**ın payının en yüksek olduğu ülke İngiltere (yüzde 51,7), en düşük olan ülke İrlanda (yüzde 0), **“Ticari Krediler”**in payının en yüksek olduğu ülke Portekiz (yüzde 2,6), en düşük olan ülkeler İngiltere ve İspanya (yüzde 0) ve **“Diğer Yükümlülükler”**in payının en yüksek olduğu ülke İrlanda (yüzde 6,1), en düşük olan ülke Yunanistan (yüzde 0) olarak gözükmektedir. Ülkeler için **“Doğrudan Yatırım Firmalar arası Borç verme”**nin payı ise birinci tablo ile aynıdır. Türkiye için söz konusu enstrümanların toplam dış borç stoku içindeki payları ise sırasıyla yüzde 15,2, yüzde 62,6, yüzde 12,1, yüzde 8,1, yüzde 0,6 ve yüzde 1,4'dür.

PIIGS için Seçilmiş Makroekonomik Göstergeler

Ülke \ Yıl	Reel GSYH Büyümesi(%)			Brüt Kamu Borcu(*)/GSYH(%)			Bütçe Dengesi(*)/GSYH(%)			Cari Denge/GSYH(%)		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
AB (27 ülke)	2,9	0,7	-4,2	58,8	61,6	73,6	-0,8	-2,3	-6,8	-1,0	-1,9	-1,1
Portekiz	2,4	0,0	-2,6	63,6	66,3	76,8	-2,6	-2,8	-9,4	-9,4	-12,0	-10,3
İrlanda	6,0	-3,0	-7,1	25,0	43,9	64,0	0,1	-7,3	-14,3	-5,3	-5,2	-2,9
İtalya	1,5	-1,3	-5,0	103,5	106,1	115,8	-1,5	-2,7	-5,3	-2,4	-3,4	-3,2
İngiltere	2,6	0,5	-4,9	44,7	52,0	68,1	-2,8	-4,9	-11,5	-2,7	-1,5	-1,3
Yunanistan	4,5	2,0	-2,0	95,7	99,2	115,1	-5,1	-7,7	-13,6	-14,4	-14,6	-11,2
İspanya	3,6	0,9	-3,6	36,2	39,7	53,2	1,9	-4,1	-11,2	-10,0	-9,7	-5,4
Türkiye	4,7	0,7	-4,7	39,4	39,5	45,5	-1,6	-1,7	-5,5	-5,9	-5,7	-2,3

Kaynak: EUROSTAT, TÜİK, TCMB, Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı

(*) AB tanımına göre Genel Yönetim; Merkezi Hükümet, Yerel ve Mahalli Yönetimler, Diğer Kamu Kurumları ve Sosyal Güvenlik Fonları'ndan oluşmaktadır.

Aynı ülkelerin Avrupa İstatistik Ofisi(EUROSTAT)'dan derlenen seçilmiş makroekonomik göstergelerin (büyüme oranı, brüt kamu borcunun, bütçe dengesinin ve cari dengenin milli gelire oranı) küresel finansal krizin başlangıcından itibaren son üç yıldaki gelişmelerini gösterir yukardaki tabloya göre, tüm ülkelerin büyüme, kamu borcu ve bütçe dengelerindeki görece bozulmalar dikkat çekmektedir. Küresel durgunluk ve dünya ticaretinde yaşanan daralmaya paralel olarak cari açık milli gelir oranlarının da küçüldüğü gözlenmektedir.

3.2. Krediler

3.2.1. Varlıklar

2009 yıl sonunda 2 milyar ABD doları olarak gerçekleşen yurtdışına verilen krediler esas olarak Türkiye'de yerleşik bankaların yurtdışına açtıkları krediler ve plasmanlardan oluşmaktadır. Bankaların 2009 yıl sonunda yurtdışına açtıkları kredilerin 1,1 milyar ABD doları uzun, 922 milyon ABD doları da kısa vadeli kredilerden oluşmaktadır.

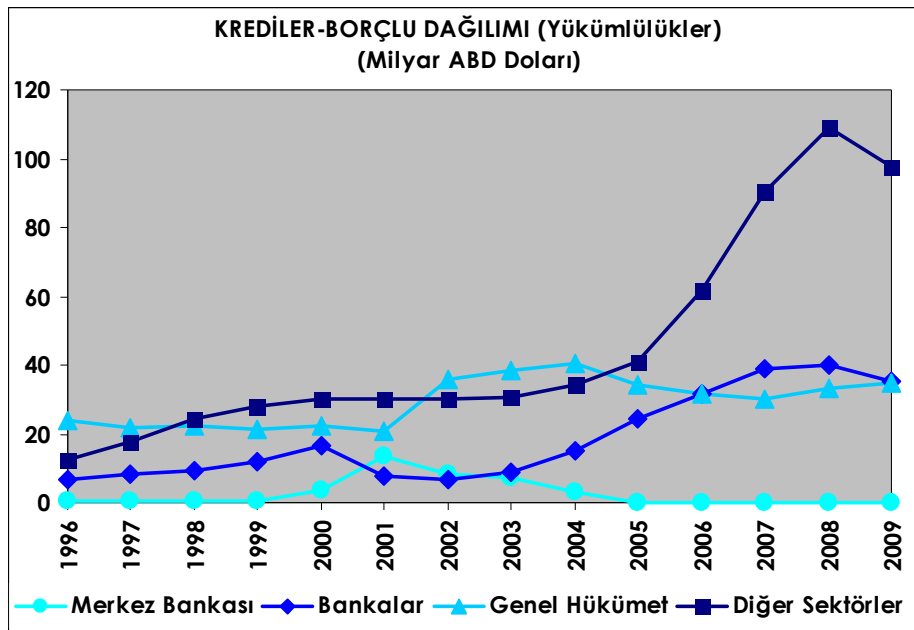
3.2.2. Yükümlülükler

Genel olarak incelendiğinde; 2008 yıl sonu itibarıyla 182,7 milyar ABD doları olan yurtdışından sağlanan kısa ve uzun vadeli krediler stoku; 2009 yıl sonu itibarıyla bir önceki yıla göre yüzde 8,1 azalarak 168 milyar ABD dolarına düşmüştür. Toplam kredilerin GSYH'ye oranı ise yüzde 24,6'dan yüzde 27,2'ye yükselmiştir.

Aynı dönemde uzun vadeli krediler borçlu sektörler bazında incelendiğinde, Genel Hükümetin kredi stokunun 33,5 milyar ABD dolarından 34,8 milyar ABD dolarına yükseldiği; bankaların kredi stokunun yaklaşık 1,5 milyar dolarlık azalışla 29,1 milyar ABD doları olduğu; diğer sektörlerin kredilerinin ise yüzde 9,9 oranında 10,7 milyar ABD dolarlık azalış tutarıyla 96,6 milyar ABD dolarına düştüğü gözlenmektedir.

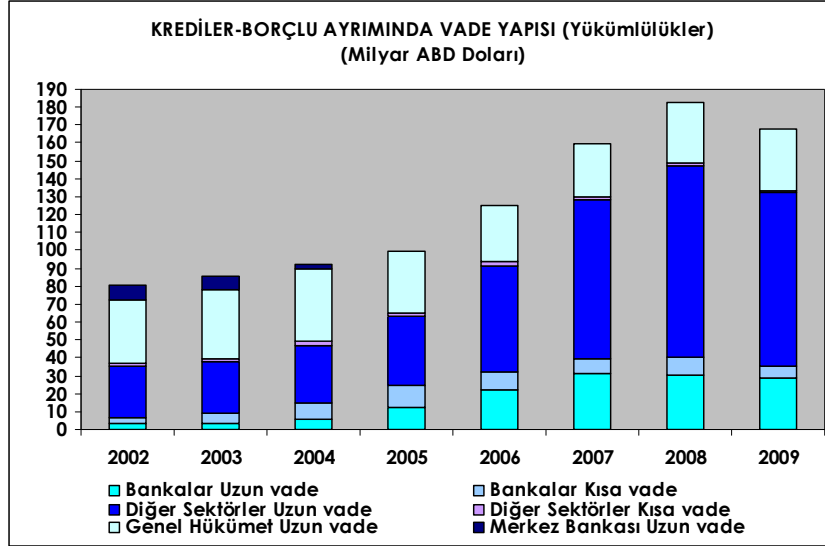
Kredi Borçlu/Vade Dağılımı (Milyon ABD Doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kısa vadeli	4.491	6.926	10.513	14.019	11.352	8.963	11.284	7.469
Merkez Bankası	15	11	1	1	1	1	1	1
Bankalar	3.195	5.320	8.716	11.804	9.229	7.523	9.502	6.492
Diğer Sektörler	1.281	1.595	1.796	2.214	2.122	1.439	1.781	976
Uzun vadeli	76.125	78.522	81.919	85.703	113.770	150.712	171.391	160.454
Merkez Bankası	8.076	7.281	3.004	8	9	9	9	9
Genel Hükümet	35.781	38.399	40.385	34.362	31.508	30.068	33.454	34.750
Bankalar	3.487	3.548	6.104	12.659	22.565	31.561	30.639	29.063
Diğer Sektörler	28.781	29.294	32.426	38.674	59.688	89.074	107.289	96.632
Toplam Krediler	80.616	85.448	92.432	99.722	125.122	159.675	182.675	167.923
Kısa V.Krd./Toplam Krd. (%)	5,6	8,1	11,4	14,1	9,1	5,6	6,2	4,4
Uzun V.Krd./Toplam Krd. (%)	94,4	91,9	88,6	85,9	90,9	94,4	93,8	95,6
Toplam Krd./GSYH (%)	35,0	28,0	23,7	20,7	23,8	24,5	24,6	27,2

Grafik 13

Vadelere göre bakıldığında, kısa vadeli kredilerin toplam kredi borç stokuna oranı 2005 yılından itibaren düşmüş ve 2009 yıl sonu itibarıyla yüzde 4,4 olarak gerçekleşmiş, bu düşüşte de kısa vadeli kredilerde en büyük paya sahip bankaların sağladığı kredilerdeki azalma (2005 yılındaki 11,8 milyar ABD doları düzeyinden 2009 yıl itibarıyla 6,5 milyar ABD dolarına düşüş) etkili olmuştur.

Grafik 14

Kutu 12

Seçilmiş Ülkelerin Sektörlere ve Enstrümana göre Toplam Dış Borç Stoku

Dünya Bankası tarafından yayımlanan Üç Aylık Dış Borç İstatistikleri'nden (Quarterly External Debt Statistics-QEDS) derlenen seçilmiş G-20 ülkelerinin 2009 sonu itibarıyla dış borç stokunun sektör ve enstrüman dağılımı aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Sektörlere göre Toplam Dış Borç Stoku (Milyon ABD Doları)

Ülkeler	2009					Toplam
	Genel Hükümet	Merkez Bankası	Bankalar	Diğer Sektörler	Doğrudan Yat. Firmalar arası	
ABD	3.700.886	371.560	2.833.863	5.749.384	1.112.174	13.767.867
Almanya	1.297.345	13.147	2.446.881	704.295	669.387	5.131.055
Arjantin	58.952	2.911	3.579	31.972	20.394	117.808
Avustralya	71.577	21.707	597.034	231.426	125.030	1.025.427
Brezilya	64.372	4.513	63.625	65.684	79.372	277.565
Endonezya	90.853	8.412	9.530	64.075	0	172.871
Fransa	1.324.692	251.671	2.404.755	764.123	489.016	5.234.257
Güney Afrika	21.788	814	21.897	19.144	15.388	79.031
Güney Kore	27.804	39.637	180.898	147.961	5.621	401.922
Hindistan	66.920	662	50.867	132.935	0	251.384
İngiltere	401.121	27.383	5.758.129	2.235.019	731.768	9.153.419
İtalya	1.138.829	454	867.480	486.329	101.859	2.594.951
Japonya	671.529	760	1.002.683	410.298	42.320	2.127.591
Kanada	203.955	258	275.353	379.959	80.865	940.389
Meksika	69.867	7.854	11.148	107.746	0	196.614
Rusya	31.309	14.630	125.731	252.724	47.225	471.618
Türkiye(*)	77.148	13.305	54.788	119.286	3.666	268.194

Kaynak: Dünya Bankası Quarterly External Debt Statistics (QEDS), Hazine Müsteşarlığı, TCMB

(*) Genel Hükümet Hazine Müsteşarlığı'nca yayımlanan rakamdır.

İlk tabloda yer alan seçilmiş G-20 ülkelerinin toplam dış borç stoku içinde “**Genel Hükümet**”in payının en yüksek olduğu ülke Endonezya (yüzde 52,6), en düşük olan ülke İngiltere (yüzde 4,4), “**Merkez Bankası**”nın payının en yüksek olduğu ülke Güney Kore (yüzde 9,9), en düşük olan ülke İtalya, Japonya ve Kanada (yüzde 0), “**Bankalar**”ın payının en yüksek olduğu ülke İngiltere (yüzde 62,9), en düşük olan ülke Arjantin (yüzde 3), “**Diğer Sektörler**”in payının en yüksek olduğu ülke Meksika (yüzde 54,8), en düşük olan ülke Almanya (yüzde 13,7) ve “**Doğrudan Yatırım Firmalar arası Borç verme**”nin payının en yüksek olduğu ülke Brezilya (yüzde 28,6), en düşük olan ülkeler Endonezya, Hindistan ve Meksika (yüzde 0) olarak görülmektedir. Türkiye için söz konusu sektörlerin toplam dış borç stoku içindeki payları sırasıyla yüzde 28,8, yüzde 5, yüzde 20,4, yüzde 44,5 ve yüzde 1,4’dür.

Enstrümana göre Toplam Dış Borç Stoku (Milyon ABD Doları)

Ülkeler	2009						
	Borç Senetleri	Krediler	Döviz Varlıkları ve Mevduatlar	Ticari Krediler	Diğer Yükümlülükler	Doğrudan Yat. Firmalar arası Borç verme	Toplam
ABD	8.025.052	2.232.617	2.136.916	44.950	216.158	1.112.174	13.767.867
Almanya	2.539.941	1.766.678	0	143.474	11.574	669.387	5.131.055
Arjantin	42.412	31.593	375	7.533	15.501	20.394	117.808
Avustralya	646.029	120.390	109.982	0	9.024	125.030	1.010.455
Brezilya	89.513	79.468	643	19.846	8.725	79.372	277.565
Endonezya	43.537	121.035	2.966	1.374	3.958	0	172.871
Fransa	2.482.541	251.036	1.886.742	124.922	0	489.016	5.234.257
Güney Afrika	27.538	23.309	9.832	2.354	610	15.388	79.031
Güney Kore	154.065	150.446	17.433	63.369	10.989	5.621	401.922
Hindistan	23.771	128.835	48.846	43.695	6.237	0	251.384
İngiltere	2.473.924	1.188.281	4.736.453	1.641	21.353	731.768	9.153.419
İtalya	1.603.649	375.981	443.672	37.167	32.624	101.859	2.594.951
Japonya	713.784	895.253	111.905	23.506	340.821	42.320	2.127.591
Kanada	503.884	54.896	269.807	6.299	24.638	80.865	940.389
Meksika	103.506	69.567	5.019	11.933	6.589	0	196.614
Rusya	39.873	338.170	33.390	0	12.960	47.225	471.618
Türkiye(*)	40.899	167.923	32.529	21.678	1.499	3.666	268.194

Kaynak: Dünya Bankası Quarterly External Debt Statistics (QEDS), Hazine Müsteşarlığı, TCMB

(*) Borç senetleri Hazine Müsteşarlığı'nca yayımlanan rakamdır.

İkinci tabloda yer alan aynı ülkelerin toplam dış borç stokunun enstrüman dağılımına göre, “**Borç Senetleri**”nin payının en yüksek olduğu ülke Avustralya (yüzde 63,9), en düşük olan ülke Rusya (yüzde 8,5), “**Krediler**”in payının en yüksek olduğu ülke Rusya (yüzde 71,7), en düşük olan ülke Fransa (yüzde 4,8), “**Döviz Varlıkları ve Mevduatlar**”ın payının en yüksek olduğu ülke İngiltere (yüzde 51,7), en düşük olan ülke Almanya (yüzde 0), “**Ticari Krediler**”in payının en yüksek olduğu ülke Hindistan (yüzde 17,4), en düşük olan ülkeler Rusya, İngiltere ve Avustralya (yüzde 0) ve “**Diğer Yükümlülükler**”in payının en yüksek olduğu ülke Japonya (yüzde 16), en düşük olan ülke Fransa (yüzde 0) olarak görülmektedir. Ülkeler için “**Doğrudan Yatırım Firmalar arası Borç verme**”nin payı ise birinci tablo ile aynıdır. Türkiye için söz konusu enstrümanların toplam dış borç stoku içindeki payları sırasıyla yüzde 15,2, yüzde 62,6, yüzde 12,1, yüzde 8,1, yüzde 0,6 ve yüzde 1,4’dür.

3.2.2.1. Genel Hükümet

Genel Hükümet (Milyon ABD Doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Toplam	35.781	38.399	40.385	34.362	31.508	30.068	33.454	34.750
IMF Kredileri(*)	22.009	24.004	21.440	14.647	10.759	7.144	8.563	7.935
Diğer Krediler	13.772	14.395	18.945	19.715	20.749	22.924	24.891	26.815

(*) UYP gösteriminde 2009 yılı için SDR tahsisi IMF kredilerinden düşülmüş, diğer yükümlülükler kalemi altında gösterilmiştir.

Genel Hükümetin IMF'den sağladığı krediler 2008 yıl sonunda 8,6 milyar ABD doları iken 2009 yıl sonunda (UYP gösterimi) 7,9 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Genel hükümetin diğer kredileri ise 24,9 milyar ABD dolarından 26,8 milyar ABD dolarına yükselmiştir. Hazine

Müsteşarlığı 1.499 milyon ABD doları tutarındaki SDR tahsisatını Genel Hükümetin dış borcunda gösterirken UYP'de aynı tutar "Diğer Yükümlülükler"de gösterilmektedir.

3.2.2.2. Merkez Bankası

Merkez Bankası'nın muhabir açıkları ve garantisiz ticari borçlardan oluşan 2006 yılı itibarıyla 10 milyon ABD dolarlık yurtdışı kredi borcunun 2009 yıl sonu itibarıyla da değişmediği görülmektedir.

3.2.2.3. Bankalar

Bankalar (Milyon ABD Doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Toplam	6.682	8.868	14.820	24.463	31.794	39.084	40.141	35.555
Kısa Vade	3.195	5.320	8.716	11.804	9.229	7.523	9.502	6.492
Uzun Vade	3.487	3.548	6.104	12.659	22.565	31.561	30.639	29.063
(Özel Bankalar)	3.024	3.133	5.798	12.341	22.078	30.941	30.049	27.993
Toplam Krediler	80.616	85.448	92.432	99.722	125.122	159.675	182.675	167.923
Toplam Banka Krd./Toplam Krd. (% pay)	8,3	10,4	16,0	24,5	25,4	24,5	22,0	21,2
Toplam Banka Krd./GSYH (% pay)	2,9	2,9	3,8	5,1	6,0	6,0	5,4	5,8

Bankaların yurtdışından sağladığı bir yıldan kısa vadeli kredilerde, 2008 yıl sonu itibarıyla 9,5 milyar ABD doları olan stokun 2009 yıl sonu itibarıyla azalarak 6,5 milyar ABD doları olduğu görülmektedir. Uzun vadeli kredilerde ise 2008 yılında 30,6 milyar ABD doları olan stok, yaklaşık 1,3 milyar ABD doları tutarındaki net geri ödeme ve kur farkı etkisiyle 2009 yıl sonunda 29,1 milyar ABD dolarına düşmüştür.

Bankaların yurtdışından kullandıkları uzun ve kısa vadeli krediler stokunda 2009 yılında meydana gelen azalışın ağırlığı özel bankalar olmak üzere 4,1 milyar ABD dolarlık kısmı net geri ödemelerden, 428 milyar ABD dolarlık kısmı ise kur farkından meydana gelmiştir.

Akım-Stok İlişkisi (Milyon ABD doları)	2008	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Değer ve Kur Farkı Değişimleri	2009
Bankalar	40.141	-4.129	-457	35.555
Kısa Vade	9.502	-2.789	-221	6.492
Uzun Vade	30.639	-1.340	-236	29.063

Bundan sonraki bölümlerde özel bankaların yurtdışından sağladıkları uzun vadeli krediler stoku ayrıntılarıyla incelenmektedir.

KREDİ TÜRÜ

2009 yıl sonu itibarıyla toplamda 28 milyar ABD doları olan **özel bankaların** yurtdışından sağladıkları uzun vadeli krediler stokunda, uzun vadeli sendikasyon kredilerinin bakiyesi 1,4 milyar ABD doları, sekürütizasyon kredilerinin bakiyesi ise 9,8 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Kalan 16,8 milyar ABD dolarlık kısım diğer tür kredilerden oluşmaktadır.

BANKALAR (Milyon ABD doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	% Pay
Sendikasyon Kredileri	26	11	368	1.763	3.724	6.363	2.988	1.375	4,9
Sekürütizasyon Kredileri	656	778	2.003	6.515	10.334	11.951	11.554	9.806	35,0
Diğer Krediler	2.327	2.344	3.427	4.063	8.020	12.627	15.507	16.812	60,1
Toplam	3.009	3.133	5.798	12.341	22.078	30.941	30.049	27.993	100,0

2008 ve 2009 yılları karşılaştırıldığında miktar olarak en fazla düşüş bankaların kullandığı sekürütizasyon kredilerinde (1,7 milyar ABD doları), oran olarak en fazla düşüş ise bankaların kullandığı sendikasyon kredilerinde (yüzde 54) olmuştur. Son üç yılda sendikasyon kredilerinde

gözlemlenen yüksek miktar ve oranlı düşüşler yaşanan küresel kriz sürecinin bir yansıması olarak değerlendirilebilir.

VADE YAPISI

Özel bankaların 2009 yıl sonu itibarıyla yurtdışından sağladıkları uzun vadeli krediler son ödeme tarihlerine göre incelendiğinde, bu kredilerin yaklaşık yüzde 6,6'sının orijinal vadelerinin 1-2 yıl arasında yer aldığı, yüzde 80'ninin ise 5 yıl üzerinde vadelerle sağlandığı gözlenmektedir.

BANKALAR

(Milyon ABD Doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1-2 YIL	53	114	190	1.138	3.270	5.358	2.291	1.834
3 YIL	595	396	649	1.599	1.171	1.391	1.497	864
4 YIL	375	392	318	315	558	1.546	1.769	1.282
5 YIL	753	977	1.354	719	1.557	1.384	1.745	1.618
5+ YIL	1.233	1.254	3.287	8.570	15.522	21.262	22.747	22.395
TOPLAM	3.009	3.133	5.798	12.341	22.078	30.941	30.049	27.993
(% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1-2 YIL	1,8	3,6	3,3	9,2	14,8	17,3	7,6	6,6
3 YIL	19,7	12,7	11,2	13,0	5,3	4,5	5,0	3,0
4 YIL	12,5	12,5	5,5	2,6	2,5	5,0	5,9	4,6
5 YIL	25,0	31,2	23,3	5,8	7,1	4,5	5,8	5,8
5+ YIL	41,0	40,0	56,7	69,4	70,3	68,7	75,7	80,0
TOPLAM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

KREDİ BÜYÜKLÜKLERİ

Özel bankaların yurtdışından sağladığı uzun vadeli krediler stoku, kredi büyüklüklerine göre (**kalan tutar bazında**) incelendiğinde; en büyük payın yüzde 72,4 ile tutarı 100 milyon ABD doları üstü olan yüksek tutarlı kredi büyüklüklerinden oluştuğu belirlenmektedir.

BANKALAR

Kredi Büyüklükleri (Milyon ABD Doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
100 Milyon Üstü	1.947	1.850	4.218	8.642	17.412	24.884	21.929	20.258
Kredi Adedi	11	11	26	32	63	93	95	89
99,9 Milyon - 50 Milyon	264	231	218	1.006	1.214	2.272	3.797	3.606
Kredi Adedi	4	4	4	16	18	35	54	51
50 Milyon Altı	798	1.052	1.362	2.693	3.452	3.785	4.323	4.129
Kredi Adedi	569	629	800	1.170	1.202	1.282	1.321	1.272
Toplam Krediler	3.009	3.133	5.798	12.341	22.078	30.941	30.049	27.993
Kredi Adedi Toplamı	584	644	830	1.218	1.283	1.410	1.470	1.412

(% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
100 Milyon Üstü	64,7	59,0	72,7	70,1	78,9	80,5	73,0	72,4
99,9 Milyon - 50 Milyon	8,8	7,4	3,8	8,1	5,5	7,3	12,6	12,9
50 Milyon Altı	26,5	33,6	23,5	21,8	15,6	12,2	14,4	14,7

DÖVİZ KOMPOZİSYONU

2009 yıl sonunda, **özel bankalara** ait dış borç bakiyesinin orijinal döviz cinsleri itibarıyla ABD doları ağırlıklı olduğu, buna göre ABD doları karşılıkları üzerinden bakiyenin 7,4 milyar ABD doları karşılığı ile yüzde 26,3'lük kısmının Euro ve 16,7 milyar ABD doları ile yüzde 59,7'lik kısmının ABD doları olduğu belirlenmiştir (Tablo 13).

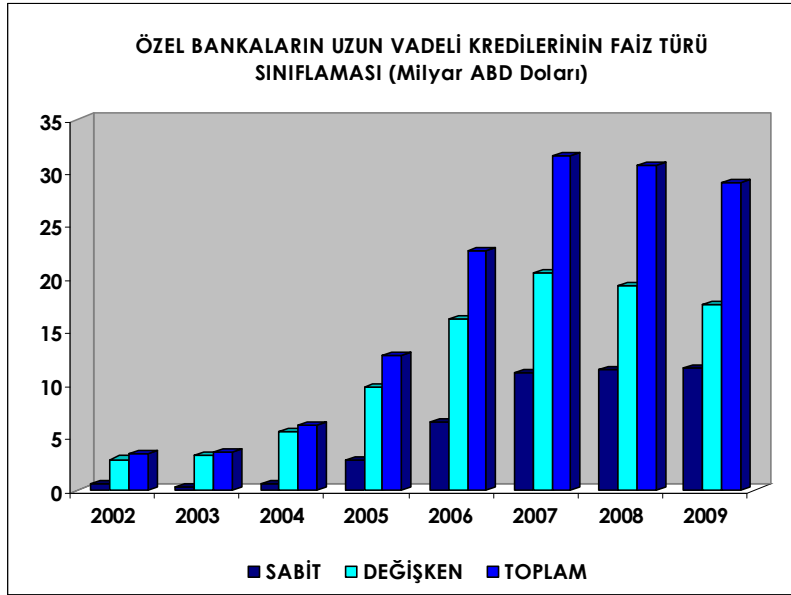
FAİZ YAPISI

Özel bankaların dış borç stokunun 2009 yıl sonunda yüzde 39,7'si sabit faizli, yüzde 60,3'lük kısmı ise değişken faizli kredilerden oluşmaktadır. 2002 yılından başlayarak incelendiğinde sabit faizli kredilerin payının yıllar itibarıyla arttığı gözlenmektedir.

BANKALAR

(% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Sabit Faizli	16,6	9,0	10,5	22,7	28,6	35,1	37,0	39,7
Değişken Faizli	83,4	91,0	89,5	77,3	71,4	64,9	63,0	60,3

Grafik 15

ALACAKLI DAĞILIMI

2009 yıl sonu itibarıyla **özel bankaların** dış borç stokunun yüzde 82,1'inin alacaklısı özel alacaklılardır.

BANKALAR

Alacaklıya Göre Dağılım (Milyon ABD Doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2009 (% Pay)
Toplam	3.009	3.133	5.798	12.341	22.078	30.941	30.049	27.993	100
Resmi Alacaklılar	302	600	1.161	1.186	1.601	2.437	3.612	5.018	17,9
Özel Alacaklılar	2.707	2.533	4.637	11.155	20.477	28.504	26.437	22.975	82,1

Yukarıdaki verilerin ve açıklamaların ışığında bankaların yurtdışından sağladıkları kredi stokunun yapısal özellikleri özetle;

- Borçlanmanın yıllar bazında belirgin biçimde kısa vadeden uzun vadeye dönüşmesi,
- Borç stokunun vade yapısının 5 yıl ve üzeri vadelerde yoğunlaşması,
- Kredi tutarlarının büyük bir bölümünün 100 milyon ABD dolarını aşması,
- Faiz yapısının değişken faiz ağırlıklı fakat sabit faizin payında artış olması,
- Borçlanmanın ABD doları döviz cinsinde ağırlıklı olması,
- Kredi alacaklılarının çoğunluğunun "Özel alacaklılar" olması,

şeklinde ortaya çıkmaktadır.

3.2.2.4. Diğer Sektörler

Diğer sektörlerin yurtdışından kullandığı krediler 2009 yıl sonunda 976 milyon ABD doları kısa, 96,6 milyar ABD doları uzun vadeli olmak üzere 2008 yıl sonuna göre yüzde 10,5 oranında azalış göstererek 109,1 milyar ABD dolarından 97,6 milyar ABD dolarna düşmüştür.

2002 yılından itibaren düşüş görülen diğer sektörlerin yurtdışından kullandığı krediler stokunun GSYH'ye oranı, 2006 yılından itibaren borçlanmadaki hızlı artışın etkisiyle yükseliş eğilimine girmiş, 2005 yılı sonunda yüzde 8,5 olan söz konusu oran, 2009 yıl sonu itibarıyla yüzde 15,8 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer Sektörler (Milyon ABD Doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Diğer Sektörler	30.062	30.889	34.222	40.888	61.810	90.513	109.070	97.608
Kısa Vade	1.281	1.595	1.796	2.214	2.122	1.439	1.781	976
Uzun Vade	28.781	29.294	32.426	38.674	59.688	89.074	107.289	96.632
Kamu	3.780	3.577	3.058	2.039	1.496	1.929	2.086	1.600
Özel	25.001	25.717	29.368	36.635	58.192	87.145	105.203	95.032
Toplam Krediler	80.616	85.448	92.432	99.722	125.122	159.675	182.675	167.923
Diğer Sek Krd./Toplam Krd. (%)	37,3	36,1	37,0	41,0	49,4	56,7	59,7	58,1
Diğer Sek.Krd./GSYH(%)	13,0	10,1	8,8	8,5	11,7	13,9	14,7	15,8

3.2.2.4.1. Uzun Vadeli Krediler

Diğer sektörlerin yurtdışından sağladığı uzun vadeli krediler 2008 yıl sonu itibarıyla 107,3 milyar ABD doları iken 2009 yıl sonu itibarıyla 9,3 milyar ABD doları net geri ödeme ve 1,3 milyar ABD dolarlık kur farkı etkisiyle 96,6 milyar ABD dolarına düşmüştür. 2008 yıl sonu itibarıyla 105,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşen ve uzun vadeli kredilerin yüzde 98,1'ini oluşturan **diğer sektörler-özel'in (Reel Sektör ve Bankacılık Dışı Finansal Kuruluşlar)** yurtdışından sağladığı uzun vadeli krediler; 2009 yıl sonu itibarıyla 2008 yıl sonuna göre 10,2 milyar ABD doları azalışla 95 milyar ABD doları olarak uzun vadeli kredilerin yüzde 98,4'ü şeklinde gerçekleşmiştir.

Akım-Stok ilişkisi (Milyon ABD doları)	2008	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Değer ve Kur Farkı Değişimleri	2009
Diğer Sektörler	107.289	-9.323	-1.334	96.632
(Özel)	-105,203			-95,033

Bundan sonraki bölümlerde **diğer sektörler-özel'in** yurtdışından sağladığı uzun vadeli krediler stoku ayrıntılarıyla incelenmektedir.

VADE YAPISI

Diğer sektörler-özel'in 2009 yıl sonu itibarıyla yurtdışından sağladığı uzun vadeli kredilerin orijinal vade yapısına bakıldığında, bu kredilerin yüzde 15,9'unun vadelerinin 1-2 yıl arasında yer aldığı, yüzde 58,2'sinin ise 5 yıl üzerinde vadelerle sağlandığı belirlenmektedir.

Orjinal Vade (Milyon ABD Doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1-2 Yıl	6.189	6.423	7.562	9.306	12.989	16.124	19.714	15.086
3 Yıl	2.407	2.668	3.328	3.878	6.566	9.464	11.911	9.273
4 Yıl	1.427	1.698	2.008	2.820	5.272	9.082	9.260	8.135
5Yıl	1.785	1.689	1.755	2.480	3.428	5.517	6.653	7.159
5 + Yıl	13.193	13.238	14.715	18.151	29.937	46.957	57.665	55.380
Toplam	25.001	25.716	29.368	36.635	58.192	87.144	105.203	95.033

(% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1-2 Yıl	24,8	25,0	25,8	25,4	22,3	18,5	18,7	15,9
3 Yıl	9,6	10,4	11,3	10,6	11,3	10,9	11,3	9,8
4 Yıl	5,7	6,6	6,8	7,7	9,1	10,4	8,8	8,6
5 Yıl	7,1	6,5	6,0	6,8	5,9	6,3	6,3	7,5
5 + Yıl	52,8	51,5	50,1	49,5	51,4	53,9	54,9	58,2
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100

DÖVİZ KOMPOZİSYONU

2009 yıl sonu itibarıyla, **diğer sektörler-özel'e** ait dış borç bakiyesinin ABD dolar karşılıkları üzerinden bakiyenin yüzde 38,4'ü Euro, yüzde 59,8'i ise ABD dolarıdır (Tablo 14).

DiĞER SEKTÖR

Döviz Kompozisyonu (2009) (Milyon ABD Doları)	Toplam	ABD Doları	EURO ABD Doları Karşılığı	Diğer Para Cinsleri ABD Doları Karşılığı
Diğer Sektörler-Özel	95.033	56.856	36.429	1.748

KREDİ BÜYÜKLÜKLERİ

Diğer sektörler-özel'in yurtdışından sağladığı uzun vadeli krediler stokunun kredi büyüklükleri (kalan tutar bazında) açısından 2009 yıl sonu itibarıyla yüzde 33,6'si tutarları 100 milyon ABD dolarını aşan yüksek tutarlı kredilerdir.

DiĞER SEKTÖR

Kredi Büyüklükleri (Milyon ABD Doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
100 Milyon ve üstü	5.968	6.376	5.521	7.231	16.617	28.233	35.166	31.976
Kredi Adedi	31	36	32	34	57	95	121	108
99,9 - 50 Milyon	2.419	1.930	2.774	3.943	6.456	9.243	11.568	9.732
Kredi Adedi	35	29	40	57	93	137	177	147
49,9 - 20 Milyon	3.653	3.660	4.379	5.493	8.991	14.072	16.737	15.480
Kredi Adedi	123	125	150	195	307	470	570	520
19,9 - 10 Milyon	3.351	3.148	3.678	4.436	6.822	9.613	11.667	11.341
Kredi Adedi	257	240	277	335	505	729	876	845
9,9 - 5 Milyon	3.258	3.508	4.210	4.527	6.144	8.946	10.464	9.487
Kredi Adedi	510	545	644	697	930	1.335	1.545	1.421
4,9 - 1 Milyon	4.888	5.481	6.788	8.330	9.913	13.374	15.650	13.380
Kredi Adedi	2.368	2.642	3.350	4.106	4.772	6.206	7.201	6.181
1 Milyon Altı	1.464	1.613	2.018	2.675	3.249	3.663	3.951	3.637
Kredi Adedi	4.272	4.606	5.859	7.805	9.154	10.269	11.066	10.951
Toplam Krediler	25.001	25.716	29.368	36.635	58.192	87.144	105.203	95.033
Kredi Adedi Toplamı	7.596	8.223	10.352	13.229	15.818	19.241	21.556	20.173

(% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
100 Milyon ve üstü	23,9	24,8	18,8	19,7	28,6	32,4	33,4	33,6
99,9 - 50 Milyon	9,7	7,5	9,4	10,8	11,1	10,6	11,0	10,2
49,9 - 20 Milyon	14,6	14,2	14,9	15,0	15,5	16,1	15,9	16,3
19,9 - 10 Milyon	13,4	12,2	12,5	12,1	11,7	11,0	11,1	11,9
9,9 - 5 Milyon	13,0	13,6	14,3	12,4	10,6	10,3	9,9	10,0
4,9 - 1 Milyon	19,5	21,4	23,2	22,7	17,0	15,3	14,9	14,1
1 Milyon altı	5,9	6,3	6,9	7,3	5,5	4,3	3,8	3,9

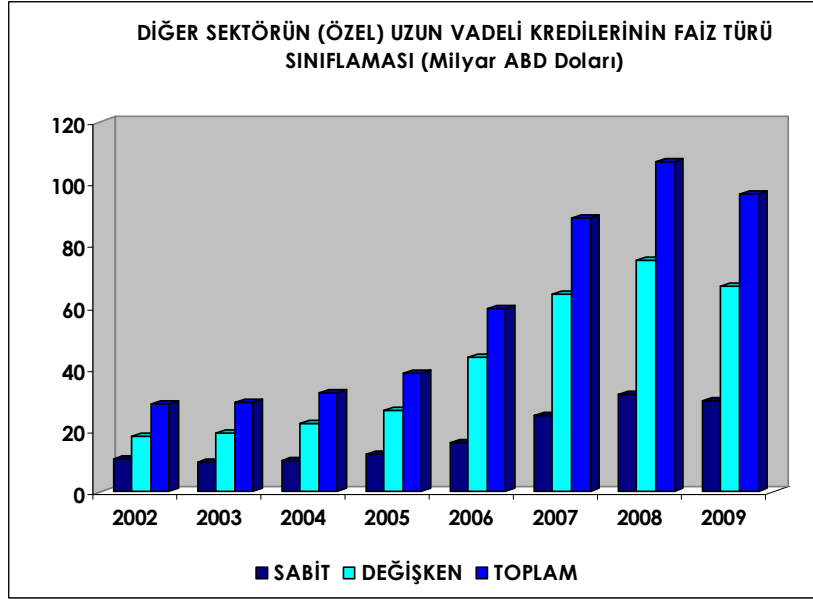
FAİZ YAPISI

Diğer sektörler-özel dış borç stoku 2009 yıl sonu itibarıyla yüzde 30,8'i sabit faizli, yüzde 69,2'lik kısmı ise değişken faizli kredilerden oluşmaktadır. 2002 yılından başlayarak incelendiğinde değişken faizli kredilerin payının yıllar itibarıyla arttığı, son üç yıl içinde ise yüzde 70 civarında gerçekleştiği gözlenmektedir.

DiĞER SEKTÖR

Faiz Yapısı (% Pay)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Sabit Faizli	37,2	33,9	31,8	31,2	26,5	28,0	29,7	30,8
Değişken Faizli	62,8	66,1	68,2	68,8	73,5	72,0	70,3	69,2

Grafik 16

ALACAKLI DAĞILIMI

2009 yıl sonu itibarıyla alacaklı profili incelendiğinde, özel alacaklıların toplam stok içindeki payının yüzde 96,8 olduğu, özel alacaklılar içinde **diğer sektörler-özel**'in yabancı ticari bankalara olan kredi borcunun toplam stoka oranının yüzde 51,2 olduğu belirlenirken, yine bu grup içinde yer alan Türkiye'deki bankaların yurtdışı şube ve iştiraklerinden kullanılan kredilerin 35,1 milyar ABD dolarlık tutar ile yüzde 37 paya sahip olduğu belirlenmiştir.

Kutu 13

32 Sayılı Karar'ın Döviz Kredileri Hükümlerinde Yapılan Bazı Değişiklikler

16.06.2009 tarih ve 27260 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009-15082 Sayılı Karar ile Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın döviz kredilerine ilişkin hükümlerinde bazı değişiklikler yapılmıştır.

Yeni Düzenleme ile Getirilenler

Döviz geliri olan firmalar:

* Bu gruptaki firmalar yurtiçinden döviz cinsi ve dövizde endeksli kredi kullanmaya devam edecektir. Ayrıca bu grupta yer alan firmaların kullanabileceği döviz cinsi kredilerde daha önce 18 ay olan vade sınırı kaldırılacaktır.

Döviz geliri olmayan firmalar:

* Bu gruptaki firmalar ortalama vadesi bir yıldan uzun olmak üzere 5 milyon ABD doları ve üzerinde yurtiçinden döviz kredisi kullanabilecektir.

* Bu firmalar, Türkiye'deki bankalarda bulundurulacak döviz ve/veya belirli nitelikleri haiz yabancı para menkul kıymetleri teminat göstermek suretiyle, teminat tutarı kadar vade sınırı olmadan ticari ve mesleki amaçlı yurtiçinden döviz kredisi kullanabilecektir.

* Bu firmalar vade ve tutar sınırlaması olmadan dövizde endeksli kredi kullanmaya devam edecektir.

Tüketiciler:

* Bugüne kadar yurtiçinden ve yurtdışından döviz cinsi kredi kullanamayan tüketiciler yeni düzenleme ile dövizde endeksli kredi de kullanamayacaktır.

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Diğer sektörler-özel'in Türkiye'deki bankaların yurtdışı şube ve iştiraklerinden kullandıkları krediler stoku, 2008 yıl sonunda 41 milyar ABD doları iken 5,9 milyar ABD doları azalışla 2009 yıl sonu itibarıyla 35,1 milyar ABD dolarına düşmüştür.

DIĞER SEKTÖR

Alacaklıya göre Dağılım (Milyon ABD Doları)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2009 (% Pay)
Toplam	25.001	25.716	29.368	36.635	58.192	87.144	105.203	95.033	100
Resmî Alacaklılar	2.568	2.652	2.613	2.381	2.398	3.126	3.258	3.016	3,2
Özel Alacaklılar	22.433	23.064	26.755	34.254	55.794	84.018	101.945	92.017	96,8

Döviz kredilerine ilişkin hükümlerinde bazı değişiklikler yapılan 32 Sayılı Karar'ın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yurtdışı şubelerden alınan döviz kredilerinin kısmen Türk bankalarının yurfiçi şubelerine kaymaya başlamasının, söz konusu azalışta etkisinin olabileceği değerlendirilmektedir.

Alacaklıya Göre Dağılım (2009) (Milyon ABD Doları)	Bankacılık Dışı Finansal Kuruluşlar (1)	Finansal Olmayan Kuruluşlar ve Hane Halkı (2)	Toplam (1) + (2)	% PAY
Toplam	7.297	87.736	95.033	100
Resmî alacaklılar	260	2.756	3.016	3,2
Özel alacaklılar	7.037	84.980	92.016	96,8
Yabancı Ticari Bankalar	4.450	44.212	48.663	51,2
Yerleşik Bankaların Yurtdışı Şube ve İştirakleri	2.402	32.738	35.140	37,0
Diğer	184	8.029	8.213	8,6

BORÇLU VE KREDİ SAYISI DAĞILIMI

Kredi büyüklüğüne göre 2009 yıl sonu itibarıyla **diğer sektörler-özel**'in kuruluş sayısı dağılımı ile kredi adedi ve en borçlu kuruluşlara göre kredi bakiyesi dağılımı Tablo 15'te gösterilmektedir. Söz konusu tablodan da görüleceği üzere borç bakiyelerine göre en fazla borçlu ilk 250 kuruluşun borç bakiyesi, **diğer sektörler-özel**'in toplam borcunun yüzde 71,4'ünü oluşturmakta, toplam 6,885 kuruluş 95 milyar ABD dolarlık yurtdışından sağlanan uzun vadeli kredi borcunu paylaşmaktadır.

SEKTÖR DAĞILIMI

Diğer sektörler-özel'in kredi stokunun 2009 yıl sonu itibarıyla borçlusuna göre sektör dağılımları incelendiğinde, bankacılık dışı finansal kuruluşlar dışındaki kuruluşların bakiye borcunun yüzde 40,9'unun "Hizmetler" ana sektörlerine, yüzde 20,3'ünün de "Sinai" sektör içerisinde "İmalat" alt sektörüne dağıldığı görülmektedir. "Hizmetler" ana sektörü içinde en önemli kalem toplam içinde yüzde 15'lik payla "Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri" alt sektörüdür (Tablo 16).

Ayrıca, diğer sektörler-özel'in yurtdışından sağladığı uzun vadeli kredilerle ilgili olarak, sektör bazında, toplam ABD dolar karşılıkları ve ABD doları, EURO ve diğer para cinsleri üzerinden sağlanan krediler ayırımında, sabit ve değişken faiz dağılımı, sabit ortalama faiz oranları ile spread ortalamaları Tablo 17-20'de ayrı ayrı gösterilmiştir.

Öte yandan, 2009 yıl sonu stokunun kalan vadeye göre dağılımı, geçmiş dönemlere ilişkin güncelleme ve ilgili ay ile yayım tarihi arasında gerçekleşen kullanım ve geri ödeme veri girişleri nedeniyle yayım tarihinde teknik olarak elde edilemediğinden; konuya ilişkin Tablo 21 ve Tablo 22, 2009 yıl sonu bakiyesi orijinal verisinin kalan vade dağılımını içermekte olup, gösterge niteliğinde verilmektedir.

Yapılan açıklamaların ışığında, **diğer sektörler-özel'in** yurtdışından sağladıkları kredi stokunun yapısal özellikleri özetle;

- Borç stokunun vade yapısının 5 yıl ve üzeri vadelerde yoğunlaşması,
 - Kredi bakiyelerinin büyük bir bölümünün 100 milyon ABD doları ve üstünde yer alması,
 - Değişken faiz üzerinden borçlanmanın ağırlıklı olması,
 - Borçlanmanın ABD doları ağırlıklı olması,
 - Kredi alacaklılarının çoğunluğunun yabancı ticari bankalar olması,
 - En borçlu 250 kuruluşun borcunun toplam borcun yüzde 71,4'üne sahip olması,
- şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Sonuç olarak, 2004 yılından itibaren yurtdışından sağlanan kredi stokunun yapısında önemli bir değişiklik olmuş, Genel Hükümet ve Merkez Bankası kredi stokunun toplam içindeki payı azalırken, diğer sektörlerin borçlanmasındaki artışa paralel olarak ve küresel kriz sürecinde dalgalanmalar yaşanmasına rağmen hem kredi stokundaki payı hem de GSYH'ye oranı belirgin bir artış göstermiştir.

3.2.2.4.2. Kısa Vadeli Krediler

2008 yıl sonunda 1,8 milyar ABD doları olan diğer sektörlerin yurtdışından kullandığı kısa vadeli krediler, 2009 yıl sonu itibarıyla 976 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

3.3. Mevduatlar

3.3.1. Varlıklar

Bankaların yurtdışı muhabirlerindeki ve banka dışı kesimin yurtdışındaki bankalardaki mevduat hesaplarını gösteren söz konusu kalem, 2008 yıl sonunda 73,5 milyar ABD dolarından 2009 yıl sonu itibarıyla 61,9 milyar ABD dolarına düşmüştür.

3.3.1.1. Bankalar

2008 yıl sonunda 40,4 milyar ABD doları olan bankaların yurtdışı muhabirlerindeki mevduatı 2009 yıl sonunda 34,4 milyar ABD dolarına düşmüştür.

3.3.1.2. Diğer Sektörler

BIS istatistiklerinden derlenen yurtiçinde yerleşik **diğer sektörler-özel'in** yurtdışındaki mevduatlarının stok değeri, 2008 yıl sonunda 33,2 milyar ABD dolarından 2009 yıl sonunda 27,5 milyar ABD dolarına düşmüştür.

3.3.2. Yükümlülükler

Yurtdışı yerleşiklerin Türkiye'deki mevduatlarının bir bölümü Merkez Bankası'ndaki KMDTH'larından, diğer bölümü ise yurtiçi bankalardaki döviz ve TL cinsinden mevduattan oluşmaktadır.

3.3.2.1 Merkez Bankası

Yurtdışında yerleşik Türk vatandaşlarının Merkez Bankası nezdinde açtırmış olduğu KMDTH'ın 2009 yıl sonu itibarıyla 13,3 milyar ABD doları tutarındaki bakiyenin 1,8 milyar ABD doları tutarındaki kısmı kısa vadeli, 11,5 milyar ABD doları tutarındaki bölümü ise uzun vadeli hesaplardan oluşmaktadır. Söz konusu hesaplardan 2004 yılından beri süregelen çekiliş 2009 yılında da devam etmiş ve ödemeler dengesi kayıtlarına göre 901 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

3.3.2.2. Bankalar

Türkiye'deki bankalarda, yurtdışı bankaların mevduatı 2009 yıl sonu itibarıyla 5,2 milyar ABD doları, yurtdışı yerleşik kişilerin döviz olarak mevduatları 5,5 milyar ABD doları, TL cinsinden mevduatları ise 8,5 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiş, 2008 yıl sonu ile karşılaştırıldığında kur farkından arındırılmış olarak yaklaşık 5,5 milyar ABD doları artış sonucu toplam stok 19,2 milyar ABD doları olmuştur.

Akım-Stok ilişkisi (Milyon ABD doları)	2008	Ödemeler Dengesi İşlemleri	Değer ve Kur Farkı Değişimleri	2009
Merkez Bankası	14.056	-901	140	13.295
Bankalar	15.259	5.488	-1.513	19.234

3.4. Diğer Varlıklar

2009 yıl sonunda Genel Hükümetin 897 milyon ABD doları tutarındaki yurtdışı uluslararası kuruluşlardaki katılım payları ile Merkez Bankası'nın 1,5 milyar ABD doları tutarında Irak'tan alacaklarından oluşan bu kalem, toplam 2,4 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

4. RESMİ REZERV VARLIKLARI

2008 yıl sonunda 74,2 milyar ABD doları olan Merkez Bankası resmi rezervleri 2009 yıl sonunda binde 8 oranında artışla 74,8 milyar ABD dolarına çıkmıştır. Öte yandan, aylık olarak Merkez Bankası internet sitesinde yayınlanan "Uluslararası Rezervler ve Döviz Likiditesi" tablosunda yer alan döviz varlıklarından önceden belirtilmiş kısa dönemli çıkışlar (kalan vadeye göre hesaplanmış) 2008 yıl sonunda 23,2 milyar ABD dolarından yüzde 18,6'lık artışla 27,5 milyar ABD dolarına, döviz varlıklarından şarta bağlı kısa dönem çıkışlar ise 17,5 milyar ABD dolarından 17,1 milyar ABD dolarına düşmüştür.

Kutu 14

IMF Özel Çekiş Hakları Tahsisatı (SDR-Special Drawing Right Allocations)

Özel Çekiş Hakları(SDR), IMF'nin üye ülkelerin mevcut resmi rezervlerine katkıda bulunmak amacıyla 1969 yılında oluşturduğu uluslararası bir rezerv varlığıdır. SDR üye ülkelere IMF kotalarıyla orantılı olarak tahsis edilir. SDR aynı zamanda IMF'nin ve diğer bazı uluslararası kuruluşların hesap birimi olarak kullanılmaktadır. SDR'nin değeri, başlıca uluslararası para birimlerinden oluşan bir sepet esas alınarak belirlenmektedir. İki çeşit tahsisat mevcuttur.

Genel SDR tahsisleri, mevcut rezerv varlıklarının güçlendirilmesine yönelik küresel çapta uzun vadeli bir ihtiyaçtan kaynaklanmalıdır. Genel tahsisat değerlendirilmesi beş yılda bir yapılmakta ise de, bu şekilde SDR tahsis edilmesi kararı bugüne kadar sadece üç kez alınmıştır. Bunlardan toplam miktan 9.3 milyar SDR olan birinci tahsisat, 1970-1972 döneminde dağıtılmıştır. 1979-1981 döneminde dağıtılan ikinci tahsisat ise, kümülatif SDR tahsisatı miktarını 21,4 milyar SDR'ye çıkarmıştır. Toplam 161,2 milyar SDR'lik en son tahsisat, 28 Ağustos 2009'da yapılmıştır. Bu kapsamda Türkiye'ye tahsis edilen tutar 883,1 milyon SDR'dir.

IMF Yönetim Kurulu, **bir defaya mahsus özel SDR tahsisine** yönelik bir teklifi, Anlaşma Hükümleri Dördüncü Tadilatı önerisi kapsamında Eylül 1997'de onaylamıştır. Bu tahsisat, kümülatif SDR tahsisatını iki katına çıkarıp üye ülkelere kotalarıyla orantılı olarak sunmayı amaçlamaktadır. 9 Eylül 2009'da 75,9 milyon özel SDR'lik kısmi Türkiye'ye olmak üzere toplam 21,5 milyar özel SDR'lik tahsisat yapılmıştır. Sonuç olarak, Türkiye'ye tahsis edilen toplam tutar 959 milyon SDR'ye ulaşmıştır.

SDR'nin muhasebeleştirilmesi için IMF, ödemeler dengesi ve UYP istatistiklerin derlenmesine ilişkin temel kılavuz olan "**Ödemeler Dengesi ve Uluslararası Yatırım Pozisyonu El Kitabı**" altıncı versiyonunu(BPM6) önermektedir. Kılavuza göre, SDR tahsisi brüt rezerv

varlıklarda (IMF Nezdindeki Varlıklar) ve Genel Hükümetin veya ilgili otoritenin uzun-dönem borç yükümlülüklerindeki (IMF Kredileri) artışı gösterecek şekilde kaydedilmelidir.

Bu metodolojiye uygun olarak, toplam 1,497.4 milyon ABD doları tutarındaki tahsisat, Türkiye'nin ödemeler dengesi tablosundaki "**Finansal Hesaplar**" kalemi "**Yükümlülükler/Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlükler**" ile "**Rezerv Varlıklar**" altına Ağustos ve Eylül 2009'da kaydedilmiştir.

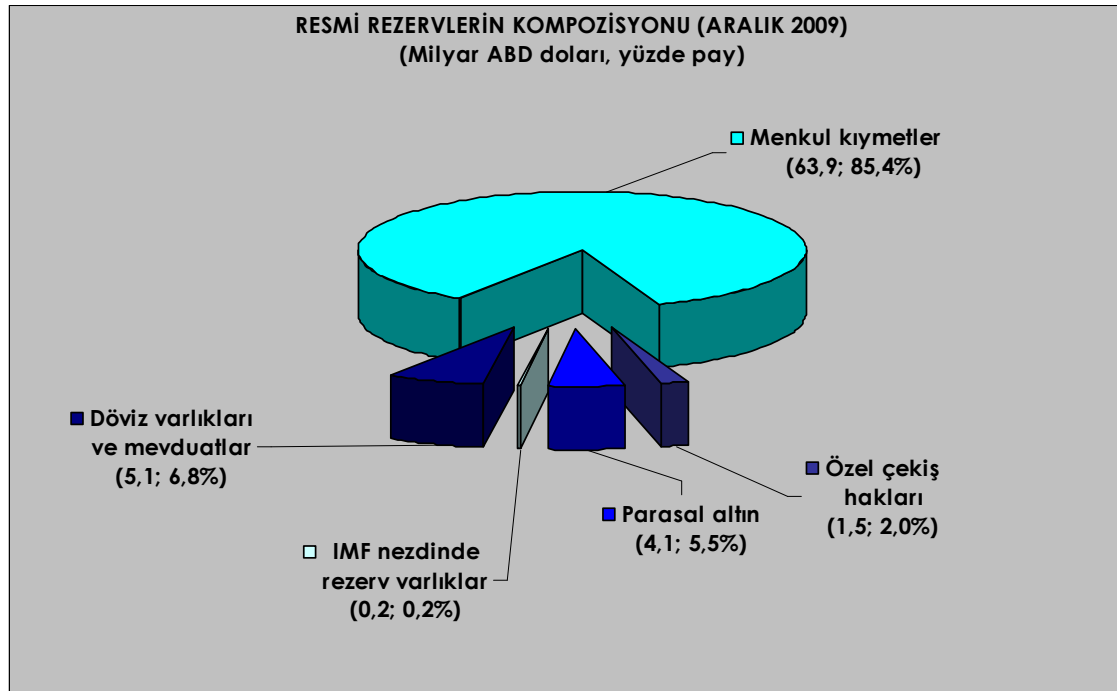
Uluslararası Yatırım Pozisyonu tablosu için, Eylül 2009'da toplam 1,513 milyon ABD doları, 2009 yıl sonu itibarıyla kur değişimlerine bağlı olarak toplam 1,499 milyon ABD doları tutarındaki tahsisat, "**Rezerv Varlıklar**" kalemi "**Yükümlülükler/Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlükler**" kalemine kaydedilmiştir.

SDR tahsisatı, Hazine Müsteşarlığı tarafından yayımlanan Genel Hükümet'in toplam Dış Borç istatistiklerine de Eylül 2009'dan itibaren yansıtılmış bulunmaktadır

Kaynak: IMF, Hazine Müsteşarlığı, TCMB

Merkez Bankası resmi rezervlerinin yüzde 5,5'ini oluşturan toplam 3,733 milyon troy ons (1 ons altın = 998,50 ABD doları) parasal altının değeri 4,1 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 17

EK TABLOLAR

Tablo 1	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Dış Varlık ve Yükümlülükler
Tablo 2	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Genel Hükümet-Dış Varlık ve Yükümlülükler
Tablo 3	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Merkez Bankası-Dış Varlık ve Yükümlülükler
Tablo 4	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Bankalar-Dış Varlık ve Yükümlülükler
Tablo 5	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Diğer Sektörler-Dış Varlık ve Yükümlülükler
Tablo 6	Uluslararası Yatırım Pozisyonu: Yatırım Bazında Dağılım
Tablo 7	Doğrudan Yatırımlar:Yurtiçinde Yerleşik Kişilerin Yurtdışındaki Doğrudan Yatırımları - Sektörel Dağılım
Tablo 8	Doğrudan Yatırımlar:Yurtiçinde Yerleşik Kişilerin Yurtdışındaki Doğrudan Yatırımları - Coğrafi Dağılım
Tablo 9	Doğrudan Yatırımlar:Yurtdışında Yerleşik Kişilerin Türkiye'deki Doğrudan Yatırımları - Sektörel Dağılım
Tablo 10	Doğrudan Yatırımlar:Yurtdışında Yerleşik Kişilerin Türkiye'deki Doğrudan Yatırımları - Coğrafi Dağılım
Tablo 11	Portföy Yatırımları: Yurtdışında Yerleşik Kişilerin Mülkiyetindeki Hisse Senetleri- Borçluya Göre Sektör Dağılımı
Tablo 12	Portföy Yatırımları: Yurtdışında Yerleşik Kişilerin Mülkiyetindeki DİBS'lerin Kalan Vade Dağılımı
Tablo 13	Diğer Yatırımlar/Krediler : Özel Bankalar /Yurt Dışından Sağlanan Uzun Vadeli Krediler Döviz Kompozisyonu
Tablo 14	Diğer Yatırımlar/Krediler : Diğer Sektörler-Özel/Yurt Dışından Sağlanan Uzun Vadeli Krediler Döviz Kompozisyonu
Tablo 15	Diğer Yatırımlar / Krediler: Borçlu Ve Kredi Sayısı Dağılımı
Tablo 16	Diğer Yatırımlar/Krediler : Diğer Sektörler-Özel ve Bankalar-Özel/Yurt Dışından Sağlanan Uzun Vadeli Kredi Bakiyeleri - Sektörel Dağılımı
Tablo 17	Diğer Yatırımlar / Krediler : Diğer Sektörler-Özel/ Yurtdışından Sağlanan Uzun Vadeli Krediler Toplam ABD Dolar Karşılıkları - Sektörlere Göre Faiz Dağılımı
Tablo 18	Diğer Yatırımlar / Krediler : Diğer Sektörler-Özel/ Yurtdışından ABD Doları Üzerinden Sağlanan Uzun Vadeli Krediler - Sektörlere Göre Faiz Dağılımı
Tablo 19	Diğer Yatırımlar / Krediler : Diğer Sektörler-Özel/ Yurtdışından Euro Üzerinden Sağlanan Uzun Vadeli Krediler - Sektörlere Göre Faiz Dağılımı
Tablo 20	Diğer Yatırımlar / Krediler : Diğer Sektörler-Özel/ Yurtdışından ABD Doları Ve Euro Haricindeki Diğer Döviz Cinsleri Üzerinden Sağlanan Uzun Vadeli Krediler - Sektörlere Göre Faiz Dağılımı
Tablo 21	Diğer Yatırımlar / Krediler : Diğer Sektörler-Özel/ Uzun Vadeli Kredi Bakiyeleri Kalan Vade Dağılımı
Tablo 22	Yurtdışından Sağlanan Uzun Vadeli Kredilerin Sektörlere Göre Kalan Vade Dağılımı

ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU: DIŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

(Milyon ABD Doları)

Tablo 1	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, net	-54.767	-60.334	-65.560	-75.408	-98.651	-84.730	-85.439	-105.863	-127.807	-175.011	-206.901	-314.975	-199.334	-276.222
Varlıklar	27.616	30.040	34.491	49.386	53.193	52.218	62.270	73.713	86.012	105.863	142.429	167.371	180.295	175.002
Yurtdışında doğrudan yatırımlar	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	3.668	4.581	5.847	6.138	7.060	8.315	8.866	12.210	17.846	22.338
Özsermaye ve yeniden yatırıma dönüştürülen karlar	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	3.668	4.581	5.847	6.138	7.060	8.315	8.866	12.210	17.846	19.744
Diğer sermaye	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2.594
Portföy yatırımları	5	5	5	4	4	550	809	1.963	936	732	3.126	2.023	1.954	1.923
Hisse senetleri	5	5	5	4	4	53	45	68	124	103	165	93	74	235
Merkez Bankası	5	5	5	4	4	4	5	15	16	14	15	16	16	16
Genel Hükümet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar	0	0	0	0	0	0	0	7	59	50	80	47	42	92
Diğer Sektörler	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	49	40	46	49	39	70	30	16	127
Diğer sermaye	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	497	764	1.895	812	629	2.961	1.930	1.880	1.688
Boş senetleri	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	464	730	1.882	800	611	2.898	1.893	1.878	1.658
Bono ve tahviller	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	373	627	1.739	662	276	2.481	1.384	1.482	1.044
Bankalar	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	91	103	143	138	335	417	509	396	614
Diğer sektörler	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	33	34	13	12	18	63	37	2	30
Para piyasası araçları	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	2	4	0	0	0	0	19	0	0
Bankalar	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	31	30	13	12	18	63	18	2	30
Diğer sektörler	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	31	30	13	12	18	63	18	2	30
Diğer yatırımlar	9.909	10.448	13.708	25.039	26.196	27.126	27.529	30.439	40.373	44.386	67.151	76.698	86.260	75.905
Ticari krediler	n.a.	n.a.	1.997	2.104	2.697	2.550	3.471	4.381	6.016	6.429	8.848	10.314	8.591	9.506
Diğer sektörler	n.a.	n.a.	1.997	2.104	2.697	2.550	3.471	4.381	6.016	6.429	8.848	10.314	8.591	9.506
Kısa vade	n.a.	n.a.	1.997	2.104	2.697	2.550	3.471	4.381	6.016	6.429	8.848	10.314	8.591	9.506
Krediler	2.557	2.823	2.938	2.292	2.063	2.950	2.370	2.816	2.189	1.348	1.946	1.843	1.844	2.045
Merkez Bankası	1.160	1.211	1.265	297	208	183	154	119	84	34	31	28	25	23
Bankalar	1.397	1.612	1.673	1.995	1.855	2.767	2.216	2.697	2.105	1.314	1.915	1.815	1.819	2.022
Uzun vade	1.050	1.206	1.237	1.436	1.524	1.567	1.456	2.204	1.538	965	1.182	727	814	1.100
Kısa vade	347	406	436	559	331	1.200	760	493	567	349	733	1.088	1.004	922
Mevduatlar	7.352	7.625	8.773	19.620	19.654	19.807	19.788	21.208	30.143	34.603	54.232	62.287	73.542	61.943
Bankalar	7.352	7.625	8.773	9.569	11.007	10.392	9.980	9.795	16.143	16.315	27.540	31.819	40.375	34.437
Diğer sektörler	n.a.	n.a.	n.a.	10.051	8.620	9.415	9.808	11.413	14.000	18.288	26.692	30.468	33.167	27.506
Diğer varlıklar	0	0	0	1.023	1.782	1.819	1.900	2.025	2.006	2.125	2.253	2.284	2.412	2.412
Merkez Bankası	0	0	0	1.023	1.184	1.235	1.272	1.288	1.326	1.395	1.468	1.510	1.515	1.515
Genel Hükümet	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	598	584	643	762	737	680	730	785	774	897
Rezerv varlıklar	17.702	19.587	20.778	24.343	23.325	19.961	28.085	35.173	37.643	52.430	63.286	76.440	74.235	74.836
Parasal altın	1.383	1.124	1.012	1.011	1.006	1.032	1.279	1.558	1.635	1.915	2.373	3.123	3.229	4.121
Özel Çekiş Hakları	1	1	1	0	29	5	31	30	14	16	12	50	23	1.515
IMF nezdinde rezerv varlıklar	46	44	45	155	147	142	153	167	175	162	170	179	175	177
Yabancı Para	16.272	18.418	19.720	23.177	22.143	18.782	26.622	33.418	35.819	50.337	60.731	73.088	70.808	69.023
Döviz varlıklar ve mevduatlar	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	3.960	1.916	1.858	2.769	4.151	3.879	5.381	4.055	5.126
Bankalar nezdinde	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	3.960	1.916	1.858	2.769	4.151	3.879	5.381	4.055	5.126
Menkul kıymetler	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	14.822	24.706	31.560	33.050	46.186	56.852	67.707	66.753	63.897
Yükümlülükler	82.383	90.374	100.051	124.794	151.844	136.948	147.709	179.576	213.819	280.874	349.330	482.346	379.629	451.224
Yurtdışında doğrudan yatırımlar	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	19.209	19.677	18.789	33.537	38.523	71.291	95.049	153.926	76.183	136.409
Özsermaye ve yeniden yatırıma dönüştürülen karlar	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	19.209	18.047	16.259	30.936	37.169	69.927	93.447	150.908	72.730	132.743
Diğer sermaye	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1.630	2.530	2.601	1.354	1.364	1.602	3.018	3.453	3.666
Portföy yatırımları	16.273	19.844	17.804	38.586	35.862	24.710	23.883	30.024	45.751	72.606	84.410	120.629	68.802	91.186
Hisse senetleri	3.085	6.018	3.700	15.358	7.404	5.635	3.450	8.954	16.141	33.387	33.816	64.201	23.196	47.248
Diğer sektörler	3.085	6.018	3.700	15.358	7.404	5.635	3.450	8.954	16.141	33.387	33.816	64.201	23.196	47.248
Boş senetleri	13.188	13.826	14.104	23.228	28.458	19.075	20.433	21.070	29.610	39.219	50.594	56.428	45.606	43.938
Bono ve tahviller	13.188	13.826	14.104	23.228	28.458	19.075	20.433	21.070	29.610	39.219	50.594	56.428	45.606	43.938
Genel Hükümet	12.474	12.751	13.320	22.244	27.509	18.149	19.912	20.720	29.260	39.219	50.594	56.428	45.606	43.938
Yurtiçi	n.a.	n.a.	n.a.	6.313	6.630	727	1.458	3.174	12.314	20.139	26.721	32.166	20.433	21.086
Yurtdışı	12.474	12.751	13.320	15.931	20.879	17.422	18.454	17.546	16.946	19.080	23.873	24.262	25.173	22.852
Bankalar	714	1.075	784	984	949	926	521	350	350	0	0	0	0	0
Diğer yatırımlar	66.110	70.530	82.247	86.208	96.773	92.561	105.037	116.015	129.545	136.977	169.871	207.791	234.644	223.629
Ticari krediler	6.611	6.653	6.718	7.251	7.863	5.677	7.360	9.114	12.895	15.348	16.762	21.518	22.654	21.678
Diğer sektörler	6.611	6.653	6.718	7.251	7.863	5.677	7.360	9.114	12.895	15.348	16.762	21.518	22.654	21.678
Uzun vade	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	216	248	302	337	379	434	622	578
Kısa vade	6.611	6.653	6.718	7.251	7.863	5.677	7.144	8.866	12.593	15.011	16.383	21.084	22.032	21.100
Krediler	43.258	48.595	56.303	61.633	72.799	72.212	80.616	85.448	92.432	99.722	125.122	159.675	182.675	167.923
Merkez Bankası	719	639	407	410	3.739	13.671	8.091	7.292	3.005	9	10	10	10	10
IMF kredileri	669	601	392	396	3.705	13.643	8.068	7.272	2.995	0	0	0	0	0
Diğer Uzun Vade	8	8	8	8	8	8	8	9	9	8	9	9	9	9
Kısa vade	42	30	7	6	26	20	15	11	1	1	1	1	1	1
Genel Hükümet	23.700	21.915	22.146	21.480	22.307	20.856	35.781	38.399	40.385	34.362	31.508	30.068	33.454	34.750
Uzun vade	23.700	21.861	22.146	21.480	21.307	20.856	35.781	38.399	40.385	34.362	31.508	30.068	33.454	34.750
Kısa vade	0	54	0	0	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar	6.581	8.362	9.269	11.859	16.452	7.785	6.682	8.868	14.820	24.463	31.794	39.084	40.141	35.555
Uzun vade	2.741	4.015	4.757	5.415	5.312	3.780	3.487	3.548	6.104	12.659	22.565	31.561	30.639	29.063
Kısa vade	3.840	4.347	4.512	6.444	11.140	4.005	3.195	5.320	8.716	11.804	9.229	7.523	9.502	6.492
Diğer sektörler	12.258	17.679	24.481	27.884	30.301	29.900	30.062	30.889	34.222	40.888	61.810	90.513	109.070	97.608
Uzun vade	11.200	16.087	22.489	26.072	28.416	27.923	28.781	29.294	32.426	38.674	59.688	89.074	107.289	96.632
Kısa vade	1.058	1.592	1.992	1.812	1.885	1.977	1.281	1.595	1.796	2.214	2.122	1.439	1.781	976
Mevduatlar	16.241	15.282	19.226	17.324	16.111	14.672	17.061	21.453	24.218	21.907	27.987	26.598	29.315	32.529
Merkez Bankası	11.662	11.126	12.579	10.5										

ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU: GENEL HÜKÜMET-DİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER
(Milyon ABD Doları)

Tablo 2

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, net	-38.421	-55.050	-58.357	-68.908	-72.901	-81.372	-85.711	-78.286	-79.290
Varlıklar	584	643	762	737	680	730	785	774	897
Portföy yatırımları	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hisse senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Borç senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bono ve tahviller	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Para piyasası araçları	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer yatırımlar	584	643	762	737	680	730	785	774	897
Ticari krediler	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krediler	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Döviz varlıkları ve mevduatlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer varlıklar	584	643	762	737	680	730	785	774	897
Yükümlülükler	39.005	55.693	59.119	69.645	73.581	82.102	86.496	79.060	80.187
Portföy yatırımları	18.149	19.912	20.720	29.260	39.219	50.594	56.428	45.606	43.938
Hisse senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Borç senetleri	18.149	19.912	20.720	29.260	39.219	50.594	56.428	45.606	43.938
Bono ve tahviller	18.149	19.912	20.720	29.260	39.219	50.594	56.428	45.606	43.938
Yurt içi	727	1.458	3.174	12.314	20.139	26.721	32.166	20.433	21.086
Yurt dışı	17.422	18.454	17.546	16.946	19.080	23.873	24.262	25.173	22.852
Diğer yatırımlar	20.856	35.781	38.399	40.385	34.362	31.508	30.068	33.454	36.249
Ticari krediler	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krediler	20.856	35.781	38.399	40.385	34.362	31.508	30.068	33.454	34.750
Uzun vade	20.856	35.781	38.399	40.385	34.362	31.508	30.068	33.454	34.750
Kısa vade	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer yükümlülükler	0	0	0	0	0	0	0	0	1.499

ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU: MERKEZ BANKASI-DIŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER
(Milyon ABD Doları)

Tablo 3

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, net	-2.968	7.498	12.206	17.621	38.379	49.049	62.151	61.720	63.085
Varlıklar	21.383	29.501	36.579	39.031	53.804	64.727	77.952	75.786	76.390
Portföy yatırımları	4	5	15	16	14	15	16	16	16
Hisse senetleri	4	5	15	16	14	15	16	16	16
Borç senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bono ve tahviller	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Para piyasası araçları	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer yatırımlar	1.418	1.411	1.391	1.372	1.360	1.426	1.496	1.535	1.538
Krediler	183	154	119	84	34	31	28	25	23
Döviz varlıkları ve mevduatlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer varlıklar	1.235	1.257	1.272	1.288	1.326	1.395	1.468	1.510	1.515
Rezerv varlıklar	19.961	28.085	35.173	37.643	52.430	63.286	76.440	74.235	74.836
Parasal altın	1.032	1.279	1.558	1.635	1.915	2.373	3.123	3.229	4.121
Özel Çekiş Hakları	5	31	30	14	16	12	50	23	1.515
IMF nezdinde rezerv varlıklar	142	153	167	175	162	170	179	175	177
Yabancı para	18.782	26.622	33.418	35.819	50.337	60.731	73.088	70.808	69.023
Döviz varlıkları ve mevduatlar	3.960	1.916	1.858	2.769	4.151	3.879	5.381	4.055	5.126
Bankalar nezdinde	3.960	1.916	1.858	2.769	4.151	3.879	5.381	4.055	5.126
Menkul kıymetler	14.822	24.706	31.560	33.050	46.186	56.852	67.707	66.753	63.897
Yükümlülükler	24.351	22.003	24.373	21.410	15.425	15.678	15.801	14.066	13.305
Portföy yatırımları	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hisse senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Borç senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bono ve tahviller	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer yatırımlar	24.351	22.003	24.373	21.410	15.425	15.678	15.801	14.066	13.305
Krediler	13.671	8.091	7.292	3.005	9	10	10	10	10
IMF kredileri	13.643	8.068	7.272	2.995	0	0	0	0	0
Diğer uzun vade	8	8	9	9	8	9	9	9	9
Kısa vade	20	15	11	1	1	1	1	1	1
Mevduatlar	10.680	13.912	17.081	18.405	15.416	15.668	15.791	14.056	13.295

ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU: BANKALAR - DIŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER
(Milyon ABD Doları)

Tablo 4	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, net	-530	1.977	-1.100	-3.438	-22.285	-26.172	-48.586	-24.685	-44.548
Varlıklar	14.498	13.869	15.431	20.246	19.214	33.425	37.079	47.485	42.329
Yurtdışında doğrudan yatırımlar	964	1.042	1.193	1.277	1.259	1.409	1.994	3.768	4.735
Portföy yatırımları	375	631	1.746	721	326	2.561	1.450	1.524	1.136
Hisse senetleri	0	0	7	59	50	80	47	42	92
Borç senetleri	375	631	1.739	662	276	2.481	1.403	1.482	1.044
Bono ve tahviller	373	627	1.739	662	276	2.481	1.384	1.482	1.044
Para piyasası araçları	2	4	0	0	0	0	19	0	0
Diğer yatırımlar	13.159	12.196	12.492	18.248	17.629	29.455	33.635	42.193	36.458
Krediler	2.767	2.216	2.697	2.105	1.314	1.915	1.815	1.819	2.022
Uzun vade	1.567	1.456	2.204	1.538	965	1.182	727	814	1.100
Kısa vade	1.200	760	493	567	349	733	1.088	1.004	922
Döviz varlıkları ve mevduatlar	10.392	9.980	9.795	16.143	16.315	27.540	31.819	40.375	34.437
Yükümlülükler	15.028	11.892	16.531	23.684	41.499	59.597	85.665	72.170	86.877
Yurtiçinde doğrudan yatırımlar	2.325	1.540	2.941	2.701	10.545	15.484	35.774	16.770	32.088
Portföy yatırımları	926	521	350	350	0	0	0	0	0
Borç senetleri	926	521	350	350	0	0	0	0	0
Bono ve tahviller	926	521	350	350	0	0	0	0	0
Diğer yatırımlar	11.777	9.831	13.240	20.633	30.954	44.113	49.891	55.400	54.789
Krediler	7.785	6.682	8.868	14.820	24.463	31.794	39.084	40.141	35.555
Uzun vade	3.780	3.487	3.548	6.104	12.659	22.565	31.561	30.639	29.063
Kısa vade	4.005	3.195	5.320	8.716	11.804	9.229	7.523	9.502	6.492
Mevduatlar	3.992	3.149	4.372	5.813	6.491	12.319	10.807	15.259	19.234

ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU: DİĞER SEKTÖRLER-DİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER
(Milyon ABD Doları)

Tablo 5

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Uluslararası Yatırım Pozisyonu, net	-42.811	-39.864	-58.612	-73.082	-118.204	-148.406	-242.829	-158.083	-215.469
Varlıklar	15.753	18.257	20.941	25.998	32.165	43.547	51.555	56.250	55.386
Yurtdışında doğrudan yatırımlar	3.617	4.805	4.945	5.783	7.056	7.457	10.216	14.078	17.603
Özsermaye ve yeniden yatırıma dönüşür	3.617	4.805	4.945	5.783	7.056	7.457	10.216	14.078	15.009
Diğer sermaye									2.594
Portföy yatırımları	171	173	202	199	392	550	557	414	771
Hisse senetleri	49	40	46	49	39	70	30	16	127
Borç senetleri	122	133	156	150	353	480	527	398	644
Bono ve tahviller	91	103	143	138	335	417	509	396	614
Para piyasası araçları	31	30	13	12	18	63	18	2	30
Diğer yatırımlar	11.965	13.279	15.794	20.016	24.717	35.540	40.782	41.758	37.012
Ticari krediler	2.550	3.471	4.381	6.016	6.429	8.848	10.314	8.591	9.506
Uzun vade	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kısa vade	2.550	3.471	4.381	6.016	6.429	8.848	10.314	8.591	9.506
Krediler	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Döviz varlıkları ve mevduatları	9.415	9.808	11.413	14.000	18.288	26.692	30.468	33.167	27.506
Yükümlülükler	58.564	58.121	79.553	99.080	150.369	191.953	294.384	214.333	270.855
Yurtdışında doğrudan yatırımlar	17.352	17.249	30.596	35.822	60.746	79.565	118.152	59.413	104.321
Özsermaye ve yeniden yatırıma dönüşür	15.722	14.719	27.995	34.468	59.382	77.963	115.134	55.960	100.655
Diğer sermaye	1.630	2.530	2.601	1.354	1.364	1.602	3.018	3.453	3.666
Portföy yatırımları	5.635	3.450	8.954	16.141	33.387	33.816	64.201	23.196	47.248
Hisse senetleri	5.635	3.450	8.954	16.141	33.387	33.816	64.201	23.196	47.248
Borç senetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bono ve tahviller	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer yatırımlar	35.577	37.422	40.003	47.117	56.236	78.572	112.031	131.724	119.286
Ticari krediler	5.677	7.360	9.114	12.895	15.348	16.762	21.518	22.654	21.678
Uzun vade	0	216	248	302	337	379	434	622	578
Kısa vade	5.677	7.144	8.866	12.593	15.011	16.383	21.084	22.032	21.100
Krediler	29.900	30.062	30.889	34.222	40.888	61.810	90.513	109.070	97.608
Uzun vade	27.923	28.781	29.294	32.426	38.674	59.688	89.074	107.289	96.632
Kısa vade	1.977	1.281	1.595	1.796	2.214	2.122	1.439	1.781	976

ULUSLARARASI YATIRIM POZİSYONU: YATIRIM BAZINDA DAĞILIM
(Milyon ABD Doları)

Tablo 6	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Doğrudan Yatırımlar (net)	0	0	0	0	-15.541	-15.096	-12.942	-27.399	-31.463	-62.976	-86.183	-141.716	-58.337	-114.071
Yurtdışında	0	0	0	0	3.668	4.581	5.847	6.138	7.060	8.315	8.866	12.210	17.846	22.338
Yurtiçinde	0	0	0	0	19.209	19.677	18.789	33.537	38.523	71.291	95.049	153.926	76.183	136.409
Portföy Yatırımları (net)	-16.268	-19.839	-17.799	-38.582	-35.858	-24.160	-23.074	-28.061	-44.815	-71.874	-81.284	-118.606	-66.848	-89.263
Varlıklar	5	5	5	4	4	550	809	1.963	936	732	3.126	2.023	1.954	1.923
Yükümlülükler	16.273	19.844	17.804	38.586	35.862	24.710	23.883	30.024	45.751	72.606	84.410	120.629	68.802	91.186
Diğer Yatırımlar (net)	-56.201	-60.082	-68.539	-61.169	-70.604	-65.435	-77.508	-85.576	-89.172	-92.591	-102.720	-131.093	-148.384	-147.724
Varlıklar	9.909	10.448	13.708	25.039	26.169	27.126	27.529	30.439	40.373	44.386	67.151	76.698	86.260	75.905
Yükümlülükler	66.110	70.530	82.247	86.208	96.773	92.561	105.037	116.015	129.545	136.977	169.871	207.791	234.644	223.629
Rezerv Varlıklar	17.702	19.587	20.778	24.343	23.325	19.961	28.085	35.173	37.643	52.430	63.286	76.440	74.235	74.836
Net UYP	-54.767	-60.334	-65.560	-75.408	-98.678	-84.730	-85.439	-105.863	-127.807	-175.011	-206.901	-314.975	-199.334	-276.222

DOĞRUDAN YATIRIMLAR: YURTDIŞINDE YERLEŞİK KİŞİLERİN YURTDIŞINDAKİ DOĞRUDAN YATIRIMLARI (SEKTÖREL DAĞILIM)

(Milyon ABD Doları)

Tablo 7

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
TARIM SEKTÖRÜ	0	0	0	0	0	0	0	20	14
A. Tarım, Avcılık ve Ormancılık	0	0	0	0	0	0	0	20	14
B. Balıkçılık	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SINAI SEKTÖRLER	2.170	2.431	2.507	3.105	4.135	4.334	4.822	5.292	5.424
C. Madencilik ve Taşocakçılığı	804	1.018	1.098	1.677	2.498	2.649	3.036	3.934	4.172
D. İmalat	1.366	1.413	1.409	1.428	1.637	1.685	1.786	1.308	1.242
E. Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtım	0	0	0	0	0	0	0	50	10
HİZMETLER SEKTÖRÜ	2.411	3.182	3.401	3.806	4.101	4.400	7.182	12.534	14.306
F. İnşaat	70	86	90	94	223	236	255	128	152
G. Toplan ve Perakende Ticaret; Motorlu Taşıtlı, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı	643	795	834	900	971	1.041	1.079	1.276	1.416
H. Oteller ve Lokantalar	85	93	93	94	94	94	96	18	20
I. Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	148	149	150	309	337	435	757	1.373	1.292
J. Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	1.440	2.034	2.209	2.382	2.437	2.539	3.250	7.012	8.425
K. Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	586	771
L. Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	0	0	0	0	0	0	0	0	0
M. Eğitim	0	0	0	0	0	0	0	0	3
N. Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	0	0	0	0	0	0	0	16	1
O. Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	25	25	25	27	39	55	1.745	2.125	2.226
P. Ev içi Personel çalıştıran hanehalkları ve hanehalkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak ayırım yapılmamış üretim faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Q. Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sınıflandırmayayan	0	234	230	149	79	132	206	0	0
TOPLAM	4.581	5.847	6.138	7.060	8.315	8.866	12.210	17.846	19.744

DOĞRUDAN YATIRIMLAR: YURTIÇİNDE YERLEŞİK KİŞİLERİN YURTDIŞINDAKİ DOĞRUDAN YATIRIMLARI (COĞRAFİ DAĞILIM)
(Milyon ABD Doları)
Tablo 8

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
AVRUPA	3.131	4.164	4.392	4.702	5.083	5.406	8.042	11.212	12.269
Belçika	49	52	52	52	53	58	56	219	222
Lüksemburg	143	146	139	159	139	160	170	330	1.346
Bulgaristan	30	39	41	44	51	52	54	46	91
Danimarka	4	4	4	4	4	4	4	4	0
Almanya	324	343	391	379	375	375	460	932	956
Yunanistan	0	0	1	1	1	2	2	23	26
İspanya	0	1	1	1	1	1	3	11	14
Fransa	100	99	101	102	102	104	84	121	48
İrlanda	32	51	52	42	43	35	51	46	275
İtalya	22	2	2	2	107	111	111	9	7
Hollanda	1.471	2.295	2.419	2.683	2.828	3.041	4.201	5.268	5.048
Portekiz	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İngiltere	482	519	531	535	584	584	463	759	486
Avusturya	23	46	56	78	85	74	104	268	256
Romanya	82	125	120	133	139	162	185	263	248
Finlandiya	0	0	0	0	0	0	0	3	0
İsviçre	0	0	0	0	0	0	33	0	0
Çek Cumhuriyeti	0	84	84	84	84	84	84	84	0
Macaristan	43	43	44	44	41	70	70	30	24
Malta	24	25	25	25	25	104	1.331	1.555	1.897
Polonya	3	3	3	7	8	7	8	19	12
Slovakya	0	2	2	2	2	2	2	3	4
Slovenya	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Estonya	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Litvanya	0	1	2	1	1	1	1	0	0
Letonya	0	0	0	2	2	1	1	0	0
İsviçre	65	64	68	71	72	68	83	264	307
İzlanda	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Lichtenştayn	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Norveç	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ	251	220	234	249	296	306	481	1.046	999
Andorra	0	0	0	0	2	2	53	162	135
Andora	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Belarus	0	0	0	0	0	0	0	144	63
Bosna Hersek	0	0	17	24	31	34	44	89	146
Hırvatistan	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Faroe Adaları	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cebelitarık	0	0	10	11	11	2	2	0	0
Guernsey	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valikan	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Man Adası	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jersey	0	0	3	3	3	3	3	19	14
Makedonya	0	0	1	1	1	1	1	22	23
Moldova	0	0	1	1	0	0	2	1	0
Rusya	164	154	150	154	184	180	244	208	228
Ukrayna	7	8	10	12	23	39	52	36	34
Karadağ	0	0	0	0	0	0	6	15	15
Sırbistan	0	0	0	0	0	0	1	0	0
DİĞER	78	83	42	43	41	46	73	350	341
AFRİKA	22	40	47	72	86	90	171	381	448
KUZEY AFRİKA	11	49	53	58	71	78	151	335	413
Cezayir	0	26	26	26	29	31	30	38	28
Mısır	5	5	5	5	7	9	38	54	95
Libya	1	13	16	20	30	33	38	47	92
Fas	0	0	1	2	4	4	11	13	13
Tunus	5	5	5	5	4	4	44	185	185
DİĞER AFRİKA ÜLKELERİ	11	11	14	14	15	12	20	46	35
Etiyopya	0	0	0	0	0	0	6	11	35
Liberya	0	0	0	1	2	1	1	0	0
Nijerya	1	1	2	2	2	1	2	0	0
Güney Afrika	10	10	11	11	11	10	11	0	0
Senegal	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sudan	0	0	1	0	0	0	0	35	0
Swaziland	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AMERİKA	267	281	267	278	293	293	298	1.474	1.458
KUZEY AMERİKA	140	144	128	129	135	142	146	736	734
ABD	139	143	127	128	135	141	145	735	733
Kanada	1	1	1	1	0	1	1	1	1
ORTA AMERİKA	112	122	124	134	143	136	137	672	643
Bahamalar	1	1	1	11	11	11	11	3	3
Barbados	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bermuda	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Virgin Adaları	109	118	119	119	119	123	123	628	637
Cayman Adaları	0	1	1	1	1	1	1	41	3
Meksika	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Hollanda Antilleri	1	1	2	2	2	1	2	0	0
Panamya	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trinidad ve Tobago	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Türk ve Caicos Adaları	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GÜNEY AMERİKA	15	15	15	15	15	15	15	68	81
Arjantin	12	12	12	12	12	12	12	27	27
Brezilya	3	3	3	3	3	3	3	41	54
ASYA	1.161	1.342	1.412	2.008	2.853	3.076	3.699	4.776	5.566
YAKIN VE ORTA DOĞU	649	819	886	1.470	2.288	2.477	2.917	4.041	4.686
İtali	2	2	2	13	16	16	16	8	316
İsrail	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KORFEZ ÜLKELERİ	19	27	24	22	22	23	39	-13	-31
Bahreyn	12	14	14	14	14	14	14	-39	-70
İrak	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kuveyt	3	3	3	3	3	3	3	0	0
Katar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suudi Arabistan	4	4	4	4	4	4	5	3	39
İsveç Arap Emirlikleri	0	1	1	1	1	1	1	17	27
DİĞER YAKIN VE ORTA DOĞU ÜLKELERİ	421	788	853	1.435	2.250	2.438	2.860	4.044	4.399
Azerbaycan	569	741	804	1.387	2.202	2.364	2.773	3.851	4.171
Gürcistan	34	27	27	27	27	53	65	193	227
Ürdün	18	19	19	19	19	19	19	0	0
Lübnan	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suriye	0	1	3	2	2	2	3	0	1
DİĞER ASYA ÜLKELERİ	512	523	526	538	565	599	782	735	880
Bangladeş	2	3	3	3	3	3	3	0	0
Çin	1	1	1	1	1	1	24	38	78
Hong Kong	1	1	1	2	2	2	2	0	0
Hindistan	0	0	0	0	0	0	3	16	40
Endonezya	1	1	1	1	1	1	4	16	18
Japonya	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kazakistan	417	421	420	425	434	460	615	492	549
Güney Kore	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kırgızistan	24	24	24	24	24	24	24	16	17
Malezya	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pakistan	1	1	1	1	1	0	2	38	48
Singapur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tayvan	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tayland	0	0	0	0	0	0	1	11	12
Türkmenistan	45	52	55	58	58	59	58	65	48
Özbekistan	20	19	21	22	40	44	48	39	69
Vietnam	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OKYANUSYA ve KUTUP BÖLGESİ	0	0	0	0	0	1	0	1	3
Avustralya	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fransız Güney Toprakları	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Marşal Adaları	0	0	0	0	0	0	0	1	3
Niue	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SİMİTLENMİŞ ÜLKELER	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	4.581	5.847	6.138	7.060	8.315	8.866	12.210	17.844	19.744

DOĞRUDAN YATIRIMLAR: YURTDIŞINDA YERLEŞİK KİŞİLERİN TÜRKİYE'DEKİ DOĞRUDAN YATIRIMLARI (SEKTÖREL DAĞILIM) (*) (**)

(Milyon ABD Doları)

Tablo 9

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
TARIM SEKTÖRÜ	45	46	27	44	237	81	180	304	89	244
A. Tarım, Avcılık ve Ormancılık	45	46	27	42	236	76	164	261	85	235
B. Balıkçılık	0	0	0	2	1	5	16	43	4	9
SİNÂİ SEKTÖRLER	11.777	11.474	10.734	19.701	20.532	26.796	28.869	46.689	18.013	43.223
C. Madencilik ve Taşocakçılığı	262	59	213	280	1.706	1.472	1.675	2.493	1.091	1.882
D. İmalat	9.822	10.279	8.752	15.931	15.269	21.684	24.391	38.123	13.538	31.112
DA. Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	2.193	2.860	1.758	2.712	2.733	4.115	5.540	7.935	3.236	6.714
DB. Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	303	338	255	295	311	328	220	261	117	235
DC. Deri ve Deri Ürünleri İmalatı	2	2	4	3	1	2	5	2	1	2
DD. Ağaç Ürünleri İmalatı	21	11	9	15	22	30	0	6	3	7
DE. Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı; Basım ve Yayımlar	303	160	241	585	405	619	574	787	214	500
DF. Kömür, Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri ve Nükleer Yakıt İmalatı	360	699	349	524	485	761	1.302	1.388	648	1.447
DG. Kimyasal Madde ve Ürünler ile Suni Elyaf İmalatı	1.278	861	804	1.374	1.510	2.546	2.910	5.048	1.695	3.663
DH. Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	665	689	544	976	760	1.053	1.181	1.432	473	1.174
DI. Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	441	486	244	620	1.255	2.357	2.131	2.953	1.235	2.664
DJ. Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	357	532	274	713	675	1.002	1.054	6.183	2.502	4.052
DK. Makina ve Teçhizat İmalatı	699	410	823	1.095	988	1.357	1.854	1.334	688	2.689
DL. Elektrikli ve Optik Donanımlar İmalatı	1.131	712	425	1.668	950	1.261	1.453	2.424	622	2.295
DM. Ulaşım Araçları İmalatı	1.964	2.361	2.419	5.163	5.148	6.189	6.117	8.358	2.086	5.622
DN. Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	105	158	603	188	26	64	50	12	18	48
E. Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı	1.693	1.136	1.769	3.490	3.557	3.640	2.803	6.073	3.384	10.229
HİZMETLER SEKTÖRÜ	7.387	6.527	5.498	11.191	16.400	43.050	64.398	103.914	54.628	89.276
F. İnşaat	22	338	389	442	57	397	289	798	327	736
G. Toplam ve Perakende Ticaret; Motorlu Taşıtlar, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı	2.759	2.288	1.410	4.740	3.068	6.834	7.942	14.152	5.576	12.051
H. Oteller ve Lokantalar	352	200	130	124	560	1.039	967	927	290	727
I. Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	2.487	946	1.360	2.053	7.564	19.556	30.805	33.379	21.490	26.688
J. Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	1.584	2.604	1.809	3.647	3.527	12.091	17.284	40.431	19.149	37.466
K. Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	0	0	0	93	1.235	2.255	5.269	9.510	2.885	5.600
L. Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
M. Eğitim	0	0	0	14	39	63	58	70	26	31
N. Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	71	138	342	45	231	459	1.406	3.146	2.983	3.688
O. Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	112	13	58	33	119	356	378	1.501	1.902	2.289
P. Ev içi Personel çalışan hanehalkları ve hanehalkları tarafından kendi kullandıklarına yönelik olarak ayrılmamış üretim faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Q. Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sınıflandırılmayan	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
TOPLAM	19.209	18.047	16.259	30.936	37.169	69.927	93.447	150.908	72.730	132.743

(*) Yabancı ortaklar kullanılan kredileri içeren "Diğer Sermaye" kalemi hariçtir.

(**) Firma bildirimleri esas alınmıştır.

PORTFÖY YATIRIMLARI: YURTDIŞINDA YERLEŞİK KİŞİLERİN MÜLKİYETİNDEKİ HİSSE SENETLERİ- BORÇLUYA GÖRE SEKTÖR DAĞILIMI
(Milyon ABD Doları)

Tablo 11

SEKTÖRLER	2005		2006		2007		2008		2009	
	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ	NOMİNAL DEĞER	PIYASA DEĞERİ
SİNAİ	877	8.072	1.081	8.894	1.930	15.848	1.308	5.185	1.509	9.954
GIDA, İÇECEK	67	1.240	116	1.783	293	2.915	229	1.424	230	2.614
ORMAN, KAĞIT, BASIM	132	668	135	513	187	840	89	193	110	239
KİMYA, PETROL, PLASTİK	226	2.929	268	2.716	341	5.047	295	1.688	355	3.284
METAL ANA	115	883	154	1.186	507	3.347	299	988	369	1.357
METAL EŞYA, MAKİNA	190	1.313	218	1.429	312	2.123	186	396	237	1.349
TAŞ, TOPRAK	133	1.011	170	1.235	249	1.479	182	457	199	1.084
TEKSTİL, DERİ	8	16	15	20	28	56	18	31	5	17
SİNAİ DİĞER	5	10	5	12	12	41	10	8	4	10
HİZMETLER	373	3.788	594	6.112	942	12.717	961	6.483	1.193	10.127
ELEKTRİK	7	39	6	21	11	92	10	49	9	94
İLETİŞİM	202	1.675	334	2.379	502	6.463	699	4.865	725	6.085
SPOR	3	57	4	74	6	151	5	168	3	143
TİCARET	82	1.247	122	2.424	203	3.408	90	698	82	1.622
TURİZM	19	36	12	20	24	29	15	7	16	16
ULAŞTIRMA	25	218	57	340	84	658	57	235	236	1.322
HİZMET DİĞER	35	516	59	853	112	1.917	85	461	122	845
MALİ	3.053	21.294	3.600	18.615	5.522	35.320	4.610	11.465	5.351	26.941
BANKA	2.159	16.246	2.364	13.591	3.517	26.685	3.245	8.976	3.687	21.615
FİNANSAL KİR. FAKTORİNG	39	232	38	124	64	166	25	32	37	59
GAYRİMENKUL Y.O.	83	336	91	447	182	888	120	216	169	473
HOLDİNG VE YATIRIM	681	3.889	981	3.899	1.540	6.557	1.055	1.927	1.283	4.190
SİGORTA	91	591	127	554	199	971	154	305	165	573
MALİ DİĞER	0	0	0	0	19	53	11	9	10	31
TEKNOLOJİ	4	29	10	42	15	67	10	18	6	37
BİLİŞİM	4	23	10	39	15	50	9	16	4	14
SAVUNMA	0	6	0	3	0	17	1	2	2	23
MENKUL KIYMET Y. O.	8	26	22	42	22	44	35	19	46	61
DİĞER	59	179	40	111	54	205	30	26	24	128
GENEL TOPLAM	4.374	33.387	5.347	33.816	8.485	64.201	6.954	23.196	8.129	47.248

PORTFÖY YATIRIMLARI: YURTDIŞINDA YERLEŞİK KİŞİLERİN MÜLKİYETİNDEKİ DEVLET İÇ BORÇLANMA SENETLERİNİN KALAN VADE DAĞILIMI

Aralık 2009 sonu itibarıyla

(Milyon ABD doları)

Tablo 12

A- DÖNEMSEL DAĞILIM

	0-3 Ay	4-6 Ay	7-9 Ay	10-12 Ay	Toplam 1 Yıl	13-18 Ay	19-24 Ay	Toplam 2 Yıl	24 Aydan Fazla	TOPLAM
ALACAKLILAR										
BANKALAR	1.727	1.851	1.130	1.002	5.710	3.352	302	3.654	4.054	13.418
<i>Diğer Bankalar</i>	1.091	1.480	681	561	3.813	1.976	302	2.278	3.058	9.149
<i>Yurtdışı Şube</i>	636	371	449	441	1.897	1.376	0	1.376	996	4.269
BANKACILIK DIŞI FİNANSAL KURULUŞLAR	224	325	8	118	675	1.544	162	1.706	4.826	7.207
FİNANSAL OLMAYAN KURULUŞLAR	7	8	0	17	32	68	5	73	91	196
GERÇEK KİŞİLER	57	95	8	22	182	46	2	48	35	265
TOPLAM	2.015	2.279	1.146	1.159	6.599	5.010	471	5.481	9.006	21.086

B- YILLARA GÖRE DAĞILIM

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	TOPLAM
ALACAKLILAR							
BANKALAR	5.710	3.654	2.107	414	1.533	0	13.418
<i>Diğer Bankalar</i>	3.813	2.278	1.996	387	675	0	9.149
<i>Yurtdışı Şube</i>	1.897	1.376	111	27	858	0	4.269
BANKACILIK DIŞI FİNANSAL KURULUŞLAR	675	1.706	3.846	487	493	0	7.207
FİNANSAL OLMAYAN KURULUŞLAR	32	73	52	17	21	1	196
GERÇEK KİŞİLER	182	48	34	1	0	0	265
TOPLAM	6.599	5.481	6.039	919	2.047	1	21.086

DİĞER YATIRIMLAR/KREDİLER : ÖZEL BANKALAR /YURT DIŞINDAN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLER DÖVİZ KOMPOZİSYONU
(Milyon ABD doları)

Tablo 13

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	% Payı
TOPLAM	3.009	3.133	5.798	12.341	22.078	30.941	30.049	27.993	100
ABD DOLARI	2.550	2.672	4.819	10.019	15.545	20.284	18.927	16.715	59,7
EURO	415	348	598	734	2.852	3.888	4.598	5.125	-
EURO ABD dolar karşılığı	432	435	814	869	3.751	5.709	6.509	7.353	26,3
DİĞER PARA CİNSLERİ ABD dolar karşılığı	27	26	165	1.453	2.782	4.948	4.613	3.925	14,0

DİĞER YATIRIMLAR / KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL/YURT DIŞINDAN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLER-DÖVİZ KOMPOZİSYONU

(Milyon ABD doları)

Tablo 14

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	% Payı
TOPLAM	25.001	25.716	29.368	36.635	58.192	87.144	105.203	95.033	100
ABD DOLARI	18.652	17.975	19.278	23.228	36.097	52.521	64.591	56.856	59,8
EURO	5.573	5.661	6.771	10.370	15.451	21.969	27.144	25.392	-
EURO ABD dolar karşılığı	5.809	7.078	9.215	12.281	20.323	32.257	38.425	36.429	38,4
DİĞER PARA CİNSLERİ ABD dolar karşılığı	540	663	875	1.126	1.772	2.366	2.187	1.748	1,8

DİĞER YATIRIMLAR / KREDİLER: BORÇLU VE KREDİ SAYISI DAĞILIMI
(Milyon ABD doları)
Tablo 15

A- Kredi Bakiyelerine Göre Borçlu ve Kredi Sayısı Dağılımı

	Borçlu Sayısı	Kümülatif Borçlu Sayısı	Kredi Sayısı	Kümülatif Kredi Sayısı	2009 Bakiye	Toplam İçindeki % Payı	Kümülatif Bakiye	Kümülatif Bakiyenin Toplam İçindeki % Payı
1000 milyon ve üstü	11	11	142	142	15.423	16,2	15.423	16,2
500 - 1000 milyon	22	33	574	716	14.805	15,6	30.228	31,8
100 - 499,9 milyon	123	156	1.627	2.343	24.155	25,4	54.383	57,2
50 - 99,9 milyon	175	331	1.924	4.267	12.121	12,8	66.504	70,0
20 - 49,9 milyon	398	729	2.761	7.028	12.560	13,2	79.064	83,2
1 - 19,9 milyon	2.987	3.716	9.182	16.210	14.929	15,7	93.993	98,9
1 - 999 bin	3.169	6.885	4.522	20.732	1.040	1,1	95.033	100,0
Toplam	6.885		20.732		95.033	100,0		

B- Borçlu Sıralamasına Göre Bakiye Dağılımı

	2009	Bakiye % Payı	Kümülatif Borçlu Sayısı	Kümülatif Bakiye	Kümülatif Bakiye % Payı
İlk 10	14.412	15,2	10	14.412	15,2
11 - 100 arası	34.602	36,4	100	49.014	51,6
100 - 250 arası	18.875	19,9	250	67.889	71,4
251 - 1000 arası	18.970	20,0	1.000	86.859	91,4
1001 ve üstü	8.174	8,6	6.885	95.033	100,0
Toplam	95.033	100,0			

DİĞER YATIRIMLAR / KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL ve BANKALAR-ÖZEL/ YURTDIŞINDAN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİ BAKİYELERİ SEKTÖREL DAĞILIMI (*)

Aralık 2009 itibarıyla
(Milyon ABD Doları)

Tablo 16

	2009	(% PAY)
TOPLAM	123.026	100,0
FİNANS SEKTÖRÜ	35.290	28,7
BANKALAR	27.993	22,8
BANKACILIK DIŞI FİNANSAL KURULUŞLAR	7.297	5,9
REEL SEKTÖR	87.736	71,3
TARIM SEKTÖRÜ	411	0,3
A. Tarım, Avcılık ve Ormancılık	403	0,3
B. Balıkçılık	9	0,0
SINAI SEKTÖRLER	36.982	29,9
C. Madencilik ve Taşocakçılığı	3.403	2,8
D. İmalat	24.999	20,3
DA. Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	4.973	4,0
DB. Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	2.721	2,2
DC. Deri ve Deri Ürünleri İmalatı	59	0,0
DD. Ağaç Ürünleri İmalatı	275	0,2
DE. Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı; Basım ve Yayımlar	842	0,7
DF. Kok Kömürü, Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri ve Nükleer Yakıt İmalatı	251	0,2
DG. Kimyasal Madde ve Ürünler ile Suni Elyaf İmalatı	1.549	1,3
DH. Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	924	0,8
DI. Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	1.833	1,5
DJ. Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	5.775	4,7
DK. Makina ve Teçhizat İmalatı	997	0,8
DL. Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	1.751	1,4
DM. Ulaşım Araçları İmalatı	2.771	2,3
DN. Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	277	0,2
E. Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı	8.580	7,0
HİZMETLER SEKTÖRÜ	50.343	40,9
F. İnşaat	7.009	5,7
G. Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Taşıtlar, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı	5.370	4,4
H. Oteller ve Lokantalar	2.893	2,4
I. Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	13.622	11,1
J. Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	3	0,0
K. Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	18.466	15,0
L. Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	115	0,1
M. Eğitim	107	0,1
N. Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	831	0,7
O. Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	1.926	1,6
P. Ev içi Personel çalıştıran hanehalkları ve hanehalkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak ayırılmamış üretim faaliyetleri	0	0,0
Q. Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	0	0,0

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

DİĞER YATIRIMLAR / KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL ve BANKALAR-ÖZEL/ YURTDIŞINDAN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLER TOPLAM
ABD DOLAR KARŞILIKLARI SEKTÖRLERE GÖRE FAİZ DAĞILIMI (*)
Aralık 2009 itibarıyla

Tablo 17

SEKTÖRLER	Sabit Faizli Kredi % Payı	Değişken Faizli Kredi % Payı	ABD Doları Karşılığı (Milyon)
TOPLAM	32,8	67,2	123.026
FİNANS SEKTÖRÜ	43,4	56,6	35.290
BANKALAR	39,7	60,3	27.993
BANKACILIK DIŞI FİNANSAL KURULUŞLAR	57,8	42,2	7.297
REEL SEKTÖR	28,5	71,5	87.736
TARIM SEKTÖRÜ	22,2	77,8	411
A. Tarım, Avcılık ve Ormancılık	22,2	77,8	403
B. Balıkçılık	24,4	75,6	9
SİNAİ SEKTÖRLER	25,3	74,7	36.982
C. Madencilik ve Taşocakçılığı	27,8	72,2	3.403
D. İmalat	27,6	72,4	24.999
DA. Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	21,9	78,1	4.973
DB. Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	41,0	59,0	2.721
DC. Deri ve Deri Ürünleri İmalatı	79,0	21,0	59
DD. Ağaç Ürünleri İmalatı	14,2	85,8	275
DE. Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı; Basım ve Yayımlar	21,1	78,9	842
DF. Kok Kömürü, Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri ve Nükleer Yakıt İmalatı	45,5	54,5	251
DG. Kimyasal Madde ve Ürünler ile Suni Elyaf İmalatı	32,9	67,1	1.549
DH. Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	38,7	61,3	924
DI. Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	16,2	83,8	1.833
DJ. Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	21,0	79,0	5.775
DK. Makina ve Teçhizat İmalatı	40,3	59,7	997
DL. Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	25,9	74,1	1.751
DM. Ulaşım Araçları İmalatı	32,8	67,2	2.771
DN. Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	60,5	39,5	277
E. Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtım	17,8	82,2	8.580
HİZMETLER SEKTÖRÜ	31,0	69,0	50.343
F. İnşaat	29,6	70,4	7.009
G. Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Taşıtlar, motosikletler, kişisel ve ev eşyalarının onarımı	43,9	56,1	5.370
H. Oteller ve Lokantalar	53,7	46,3	2.893
I. Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	20,2	79,8	13.622
J. Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	27,5	72,5	3
K. Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	32,2	67,8	18.466
L. Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	14,5	85,5	115
M. Eğitim	55,8	44,2	107
N. Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	26,5	73,5	831
O. Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	32,3	67,7	1.926
P. Ev içi Personel çalıştıran hanehalkları ve hanehalkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak ayırım yapılmamış üretim faaliyetleri	0,0	0,0	0
Q. Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	0,0	0,0	0

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

DİĞER YATIRIMLAR / KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL ve BANKALAR-ÖZEL/ YURTDIŞINDAN ABD DOLARI ÜZERİNDEN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLER- SEKTÖRLERE GÖRE FAİZ DAĞILIMI (*)

Aralık 2009 itibarıyla
Tablo 18

SEKTÖRLER	Sabit Faizli Kredi % Payı	Sabit Faiz Ortalaması	Değişken Faizli Kredi % Payı	Spread Ortalaması	ABD Doları (Milyon)	Döviz cinsinin toplam içindeki % payı
TOPLAM	28,6	6,7	71,4	2,3	73.571	59,8
FINANS SEKTÖRÜ	32,9	5,7	67,1	1,5	18.709	53,0
BANKALAR	29,1	4,2	70,9	1,1	16.715	59,7
BANKACILIK DIŞI FİNANSAL KURULUŞLAR	65,4	6,2	34,6	2,2	1.994	27,3
REEL SEKTÖR	27,2	6,8	72,8	2,5	54.862	62,5
TARIM SEKTÖRÜ	42,6	7,0	57,4	1,9	173	42,0
A. Tarım, Avcılık ve Ormanlık	42,5	7,0	57,5	1,9	168	41,7
B. Balıkçılık	42,9	4,6	57,1	2,7	5	52,7
SINAI SEKTÖRLER	24,0	6,7	76,0	2,3	23.369	63,2
C. Madencilik ve Taşocakçılığı	26,3	6,4	73,7	2,8	3.048	89,6
D. İmalat	26,2	6,7	73,8	2,2	14.137	56,5
DA. Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	24,7	6,5	75,3	2,0	3.222	64,8
DB. Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	45,3	6,7	54,7	1,8	1.293	47,5
DC. Deri ve Deri Ürünleri İmalatı	85,5	6,9	14,5	2,8	50	84,6
DD. Ağaç Ürünleri İmalatı	33,3	7,5	66,7	3,8	68	24,9
DE. Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı; Basım ve Yayımlar	19,7	6,6	80,3	2,1	482	57,3
DF. Kok Kömürü, Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri ve Nükleer Yakıt İmalatı	45,3	6,5	54,7	2,1	200	79,8
DG. Kimyasal Madde ve Ürünler ile Suni Elyaf İmalatı	33,9	6,6	66,1	2,3	832	53,7
DH. Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	60,4	6,5	39,6	2,4	342	37,0
DI. Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünleri İmalatı	10,3	7,3	89,7	2,4	1.199	65,4
DJ. Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	16,5	6,5	83,5	2,5	4.212	72,9
DK. Makina ve Teçhizat İmalatı	72,7	6,8	27,3	2,5	219	22,0
DL. Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	13,0	6,2	87,0	2,6	1.191	68,0
DM. Ulaşım Araçları İmalatı	55,6	7,7	44,4	2,8	692	25,0
DN. Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	48,7	7,2	51,3	2,9	134	48,4
E. Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı	17,8	6,2	82,2	3,0	6.184	72,1
HİZMETLER SEKTÖRÜ	29,5	6,9	70,5	2,8	31.320	62,2
F. İnşaat	32,4	7,5	67,6	3,1	3.657	52,2
G. Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Taşıtlar, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı	44,1	6,9	55,9	2,4	3.011	56,1
H. Oteller ve Lokantalar	67,2	7,1	32,8	3,4	1.324	45,7
I. Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	15,7	6,4	84,3	2,4	9.320	68,4
J. Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	30,1	7,7	69,9	3,0	3	88,5
K. Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	31,1	6,7	68,9	2,9	12.054	65,3
L. Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	2,5	7,7	97,5	2,3	78	67,6
M. Eğitim	60,2	6,9	39,8	3,9	67	62,7
N. Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	34,2	7,5	65,8	3,4	480	57,7
O. Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	31,1	6,5	68,9	2,6	1.328	69,0
P. Ev içi Personel çalışan hanehalkları ve hanehalkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak ayırım yapılmamış üretim faaliyetleri	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Q. Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

DIĞER YATIRIMLAR / KREDİLER : DIĞER SEKTÖRLER - ÖZEL ve BANKALAR-ÖZEL/ YURTDIŞINDAN EURO ÜZERİNDEN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLER - SEKTÖRLERE GÖRE FAİZ DAĞILIMI (*)

Aralık 2009 İlibarıyla
Tablo 19

SEKTÖRLER	Sabit Faizli Kredi % Payı	Sabit Faiz Ortalaması	Değişken Faizli Kredi % Payı	Spread Ortalaması	EURO (Milyon)	ABD Dolan Karşılığı (Milyon)	Döviz cinsinin toplam içindeki % payı
TOPLAM	33,8	6,3	66,2	2,2	30.517	43.782	35,6
FINANS SEKTÖRÜ	42,7	5,1	57,3	2,1	8.599	12.334	35,0
BANKALAR	35,1	4,5	64,9	2,5	5.125	7.353	26,3
BANKACILIK DIŞI FİNANSAL KURULUŞLAR	53,9	5,2	46,1	2,0	3.473	4.983	68,3
REEL SEKTÖR	30,3	6,4	69,7	2,3	21.918	31.446	35,6
TARIM SEKTÖRÜ	7,1	6,2	92,9	2,1	140	229	55,7
A. Tarım, Avcılık ve Ormancılık	7,1	6,2	92,9	2,1	157	225	55,9
B. Balıkçılık	3,7	6,5	96,3	2,7	3	4	47,3
SİNAİ SEKTÖRLER	27,1	6,2	72,9	2,2	8.898	12.766	34,5
C. Madencilik ve Taşocakçılığı	34,1	6,5	65,9	2,0	220	316	9,3
D. İmalat	29,2	6,1	70,8	2,1	7.018	10.069	40,3
DA. Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	14,3	6,0	85,7	2,2	1.155	1.657	33,3
DB. Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	40,2	6,3	59,8	1,8	842	1.208	44,4
DC. Deri ve Deri Ürünleri İmalatı	41,6	7,1	58,4	1,8	6	8	13,8
DD. Ağaç Ürünleri İmalatı	7,9	7,5	92,1	3,8	144	206	75,1
DE. Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı; Basım ve Yayımlar	25,7	6,1	74,3	2,0	217	311	37,0
DF. Kok Kömürü, Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri ve Nükleer Yakıt İmalatı	37,3	6,3	62,7	1,4	16	23	9,1
DG. Kimyasal Madde ve Ürünler ile Suni Elyaf İmalatı	34,3	5,8	65,7	2,3	459	659	42,5
DH. Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	27,2	5,6	72,8	2,1	351	504	54,5
DI. Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	27,2	7,1	72,8	2,7	441	632	34,5
DJ. Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	35,3	5,8	64,7	2,1	996	1.428	24,7
DK. Makina ve Teçhizat İmalatı	29,9	5,9	70,1	2,0	532	763	76,5
DL. Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	50,6	5,8	49,4	2,2	364	523	29,9
DM. Ulaşım Araçları İmalatı	23,7	6,4	76,3	2,0	1.404	2.015	72,7
DN. Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	75,9	6,4	24,1	1,9	91	131	47,1
E. Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı	17,2	6,3	82,8	3,4	1.640	2.381	27,8
HİZMETLER SEKTÖRÜ	32,8	6,6	67,2	2,5	12.861	18.451	36,7
F. İnşaat	25,5	6,2	74,5	2,6	2.244	3.219	45,9
G. Toplam ve Perakende Ticaret; Motorlu Taşıtlar, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı	44,5	6,2	55,5	2,0	1.500	2.153	40,1
H. Oteller ve Lokantalar	42,1	6,7	57,9	3,4	1.080	1.550	53,6
I. Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	29,5	7,6	70,5	2,6	2.981	4.277	31,4
J. Mali Araç Kuruluşların Faaliyetleri	100,0	4,6	0,0	0,0	0	0	0,9
K. Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	33,1	6,3	66,9	2,6	4.374	6.276	34,0
L. Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	39,5	8,4	60,5	2,1	26	37	32,4
M. Eğitim	50,8	6,5	49,2	5,3	25	36	33,7
N. Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	16,7	6,1	83,3	2,7	225	322	38,7
O. Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	33,9	6,4	66,1	2,4	405	582	30,2
P. Ev içi Personel çalıştıran hanehalklar ve hanehalklar tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak ayırım yapılmamış üretim faaliyetleri	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0	0,0
Q. Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0	0,0

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

DİĞER YATIRIMLAR / KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL ve BANKALAR-ÖZEL/YURTDIŞINDAN ABD DOLARI VE EURO HARİCİNDEKİ DİĞER DÖVİZ CİNSLERİ ÜZERİNDEN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLER SEKTÖRLERE GÖRE FAİZ DAĞILIMI (*)

Aralık 2009 itibarıyla
Tablo 20

SEKTÖRLER	Sabit Faizli Kredi % Payı	Değişken Faizli Kredi % Payı	ABD Doları Karşılıkları (Milyon)	Döviz cinsinin toplam içindeki % payı
TOPLAM	79,4	20,6	5.673	4,6
FİNANS SEKTÖRÜ	92,0	8,0	4.244	12,0
BANKALAR	93,6	6,4	3.924	14,0
BANKACILIK DIŞI FİNANSAL KURULUŞLAR	71,6	28,4	320	4,4
REEL SEKTÖR	41,9	58,1	1.428	1,6
TARIM SEKTÖRÜ	17,4	82,6	10	2,3
A. Tarım, Avcılık ve Ormancılık	17,4	82,6	10	2,4
B. Balıkçılık	0,0	0,0	0	0,0
SİNÂİ SEKTÖRLER	35,1	64,9	846	2,3
C. Madencilik ve Taşocakçılığı	99,0	1,0	38	1,1
D. İmalat	31,3	68,7	794	3,2
DA. Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	60,4	39,6	94	1,9
DB. Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	20,9	79,1	220	8,1
DC. Deri ve Deri Ürünleri İmalatı	62,8	37,2	1	1,6
DD. Ağaç Ürünleri İmalatı	0,0	0,0	0	0,0
DE. Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı; Basım ve Yayımlar	4,9	95,1	48	5,7
DF. Kok Kömürü, Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri ve Nükleer Yakıt İmalatı	53,4	46,6	28	11,2
DG. Kimyasal Madde ve Ürünler ile Suni Elyaf İmalatı	4,5	95,5	58	3,7
DH. Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	18,2	81,8	79	8,5
DI. Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	100,0	0,0	2	0,1
DJ. Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	8,4	91,6	134	2,3
DK. Makina ve Teçhizat İmalatı	97,4	2,6	15	1,5
DL. Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	88,9	11,1	38	2,1
DM. Ulaşım Araçları İmalatı	73,0	27,0	63	2,3
DN. Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	25,4	74,6	13	4,5
E. Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı	75,5	24,5	15	0,2
HİZMETLER SEKTÖRÜ	52,3	47,7	571	1,1
F. İnşaat	52,0	48,0	133	1,9
G. Toplan ve Perakende Ticaret; Motorlu Taşıtlar, motosiklet, kişisel ve ev eşyalarının onarımı	34,0	66,0	206	3,8
H. Oteller ve Lokantalar	61,0	39,0	20	0,7
I. Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	89,9	10,1	25	0,2
J. Mali Aracı Kuruluşların Faaliyetleri	0,0	100,0	0	10,6
K. Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	80,6	19,4	136	0,7
L. Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	0,0	0,0	0	0,0
M. Eğitim	26,0	74,0	4	3,6
N. Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	7,3	92,7	29	3,5
O. Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	70,8	29,2	16	0,8
P. Ev içi Personel çalıştıran hanehalkları ve hanehalkları tarafından kendi kullarımlarına yönelik olarak ayırım yapılmamış üretim faaliyetleri	0,0	0,0	0	0,0
Q. Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	0,0	0,0	0	0,0

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

DİĞER YATIRIMLAR/KREDİLER : DİĞER SEKTÖRLER-ÖZEL / UZUN VADELİ KREDİ BAKİYELERİ KALAN VADE DAĞILIMI(*)
Nisan 2010 itibarıyla
(Milyon ABD Doları)
Tablo 21

A- KALAN VADE DAĞILIMI

0-3 Ay	1 YIL VE DAHA AZ			1 YILDAN FAZLA 2 YILDAN AZ		2 YILDAN FAZLA	TOPLAM
	4-6 Ay	7-9 Ay	10-12 Ay	13-18 Ay	19-24 Ay	>24 Ay	
8.121	5.324	7.898	5.305	7.814	7.521	50.936	92.919

B- YILLARA GÖRE DAĞILIM

TOPLAM	92.919
2010	19.201
2011	18.062
2012	14.532
2013	10.991
2014	7.292
2015	22.841
2016+	16.575

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır.

YURT DIŞINDAN SAĞLANAN UZUN VADELİ KREDİLERİN SEKTÖRLERE GÖRE KALAN VADE DAĞILIMI (*)

Nisan 2010 İibarıyla
(Milyon ABD doları)

Tablo 22

SEKTÖRLER	2010 YIL SONUNA KADAR KALAN VADE (*)							120 AYDAN FAZLA	TOPLAM
	1 - 12 AY	13 - 24 AY	25 - 36 AY	37 - 60 AY	61 - 120 AY				
TOPLAM	22.184	31.812	20.750	17.362	21.507	25.659	2.926	120.016	
FINANS SEKTÖRÜ	5.599	8.485	6.815	5.045	5.120	7.236	580	33.282	
BANKALAR	2.984	5.164	5.416	4.455	4.582	6.901	580	27.097	
BANKACILIK DIŞI FİNANSAL KURULUŞLAR	2.615	3.321	1.400	591	538	335	0	6.185	
REEL SEKTÖR	16.586	23.327	13.935	12.316	16.387	18.423	2.346	86.734	
TARIM SEKTÖRÜ	78	125	91	52	121	98	0	486	
A. Tarım, Avcılık ve Ormancılık	75	121	90	51	119	96	0	478	
B. Balıkçılık	3	3	1	1	1	1	0	8	
SİNAİ SEKTÖRLER	6.563	9.987	6.554	4.782	6.950	7.982	1.531	37.785	
C. Madencilik ve Taőocakçılık	468	789	520	503	808	987	5	3.613	
D. İmalat	4.762	7.351	4.605	3.576	4.372	5.068	462	25.433	
DA. Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı	1.008	1.615	1.040	746	1.329	169	426	5.325	
DB. Tekstil ve Tekstil Ürünleri İmalatı	544	914	568	492	501	342	4	2.819	
DC. Deri ve Deri Ürünleri İmalatı	26	39	31	6	8	2	0	86	
DD. Ağaç Ürünleri İmalatı	47	62	86	55	45	18	0	267	
DE. Kağıt Hamuru, Kağıt ve Kağıt Ürünleri İmalatı; Basım ve Yayımlar	204	291	180	138	132	76	10	824	
DF. Kök Kömürü, Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri ve Nükleer Yakıt İmalatı	116	172	148	52	58	24	0	455	
DG. Kimyasal Madde ve Ürünler İle Suni Elyaflar İmalatı	552	680	242	136	278	398	0	1.735	
DH. Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı	193	335	192	172	124	55	0	878	
DI. Metalik Olmayan Diğer Mineral Ürünlerin İmalatı	143	289	304	488	420	297	0	1.798	
DJ. Ana Metal ve Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	839	1.340	784	530	621	2.276	12	5.562	
DK. Makina ve Teçhizat İmalatı	203	407	258	73	91	96	0	926	
DL. Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı	324	436	349	420	379	384	11	1.979	
DM. Ulaşım Araçları İmalatı	517	705	377	233	313	910	0	2.539	
DN. Başka Yerde Sınıflandırılmamış İmalatlar	45	66	46	35	72	21	0	240	
E. Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağılımları	1.334	1.847	1.429	703	1.770	1.926	1.064	8.739	
HİZMETLER SEKTÖRÜ	9.945	13.215	7.290	7.483	9.317	10.343	815	48.463	
F. İnşaat	2.011	2.756	989	859	947	1.613	248	7.411	
G. Toplam ve Perakende Ticaret; Motorlu Taşıtlar, motosikletler, kişisel ve ev eşyalarının onarımı	1.384	1.918	779	620	891	1.082	12	5.301	
H. Oteller ve Lokantalar	640	841	442	327	558	502	8	2.678	
I. Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme	1.020	1.412	1.036	2.524	3.645	4.306	413	13.336	
J. Mali Araç Kuruluşlarının Faaliyetleri	1	1	10	0	1	1	0	13	
K. Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri	4.436	5.580	3.177	2.679	2.749	2.299	106	16.590	
L. Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik	68	70	10	11	13	7	0	112	
M. Eğitim	22	28	24	18	24	7	0	101	
N. Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler	114	212	106	87	144	315	0	864	
O. Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri	250	397	718	359	345	209	29	2.056	
P. Ev İçi Personel Çalıştıran Hanehalkları ve Hanehalkları tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayırım Yapılmamış Üretim Faaliyetleri	0	0	0	0	0	0	0	0	
Q. Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri	0	0	0	0	0	0	0	0	

(*) Banka bildirimleri esas alınmıştır. Gösterge niteliğindedir.

Özel sektör anapara ve faiz ödeme takvimi Nisan 2010 verilerinden hazırlanmıştır.